

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بانک ملی ایران

بخشنامه شماره ۳۷ "ب"

دستورالعمل اجرایی ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی

بر اساس دستورالعملها و بخشنامه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

تیرماه ۱۴۰۱

اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

کمیته عالی تدوین و بازنگری بخشنامه‌ها و

دستورالعملها

فهرست مطالب

شماره صفحه	موضوع
۳	مقدمه
۴	بخش اول - کلیات
۵	فصل اول - تعاریف
۱۰	فصل دوم - شناسایی و احراز هویت مشتریان
۱۱	شناسایی و احراز هویت مشتریان ایرانی
۱۷	شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی
۲۰	شناسایی و احراز محل اقامتی مشتریان
۲۲	شناسایی سطح فعالیت مشتریان
۲۴	فصل سوم - کنترل و نظارت
۲۴	اعمال کنترل و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی
۲۵	اعمال کنترل و نظارت بر عملکرد اشخاص مظنون
۲۶	اعمال کنترل و نظارت در حوزه نظام های پرداخت
۲۹	اعمال کنترل و نظارت بر واحدهای برون مرزی
۳۰	فصل چهارم - انواع گزارشات و نحوه تهیه آنها
۳۰	گزارش واریز و جوه نقد بیش از سقف مقرر
۳۱	شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی
۳۲	شاخص های شناسایی نقل و انتقالات ، معاملات و هرگونه رفتار مشکوک مشتری
۳۸	بخش دوم - پیوست ها، ضمیمه ها و منابع
۳۹	۱- فرم ها و نمونه ها (فرم CTR و STR)
۴۷	۲- پیوست ها <ul style="list-style-type: none"> • آئین نامه اجرائی ماده ۱۴ الحاقی به قانون مبارزه با پولشویی • قانون مبارزه با پولشویی و اصلاحات بعدی آن تا ۱۳۹۷/۰۷/۳۰

مقدمه

ورود عواید حاصله از جرائم و فعالیت های غیر قانونی به بانک ها، موفقیت عمده‌ای برای عاملین اینگونه فعالیت‌ها محسوب می‌گردد. بی شک تحت تأثیر قرار گرفتن شبکه بانکی کشور به واسطه فعالیت‌های غیرقانونی از یک سو و عدم اجرای کامل و صحیح ضوابط و دستورالعمل‌های مبارزه با پولشویی توسط مؤسسات اعتباری از سوی دیگر، علاوه بر آثار و تبعات سوء آن بر اقتصاد رسمی کشورها، مؤسسات مالی را نیز با ریسک‌های مختلفی از جمله ریسک مبارزه با پولشویی، شهرت، حقوقی و ... مواجه می‌سازد.

بر این اساس با هدف فراهم نمودن تمهیدات لازم در جلوگیری از ریسک های مترتب و اجرای صحیح قانون، آیین نامه و دستورالعمل های اجرایی مبارزه با پولشویی از سوی واحدهای اجرایی، دستورالعمل پیش رو در قالب بخشنامه های سری «ب» و با بهره‌گیری از بخشنامه‌های صادره بانک مرکزی ج.ا.ا تدوین و به منظور استفاده همکاران در اختیار ایشان قرار گرفته است.

لذا انتظار دارد با رعایت صحیح ضوابط و مقررات ابلاغی ضمن ارتقاء هر چه بیشتر جایگاه رفیع بانک ملی ایران، در سیستم بانکی کشور نقش خود را به عنوان بانک پیشرو در اعتلای نام ایران اسلامی به نحو شایسته ایفاء نماییم.

نکته مهم: توجه همکاران محترم را به این نکته جلب می نماید که آخرین تاریخ به‌روز رسانی بخشنامه ۳۷ ب در ابتدای بخشنامه درج گردیده است، لذا تا ارائه آخرین نسخه به‌روز رسانی شده بخشنامه، همکاران گرامی می‌بایست علاوه بر مفاد بخشنامه ۳۷ ب، سایر دستورالعمل‌های صادره بانک مرکزی (مرتبط با مبارزه با پولشویی) که توسط این اداره کل و از طریق اداره کل سازمان و روش‌ها در سایت بانک درج می‌گردد را نیز مدنظر داشته و رعایت نمایند.

اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

بخش اول کلیات

فصل اول:

تعاریف

ماده ۱- در این بخشنامه، اصطلاحات و عبارات به کار رفته به شرح ذیل تعریف می‌شود:

۱-۱- **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۱-۲- **قانون:** قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۰۲ مجلس شورای اسلامی و اصلاحیه‌های بعدی^۱.

۱-۳- **پولشویی:** عبارت است از جرم پولشویی موضوع قانون مبارزه با پولشویی

۱-۴- **آئین نامه:** آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی^۲.

۱-۵- **موسسات اعتباری:** بانک‌ها (اعم از بانکهای ایرانی و شعب و نمایندگی بانکهای خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران)، موسسات اعتباری غیر بانکی، تعاونی‌های اعتبار، صندوق‌های قرض الحسنه، شرکت‌های لیزینگ، شرکت‌های سرمایه‌پذیر و سایر اشخاص حقوقی که به امر واسطه‌گری و جوه اقدام می‌نمایند. تبصره: موسسات اعتباری فوق شامل شعب و نمایندگی‌های مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران نیز می‌شوند.

۱-۶- **اشخاص مشمول قانون:** بانک مرکزی ج.ا.ا، بانکها و موسسات مالی و اعتباری، بورس و اوراق بهادار، بیمه‌ها، بنیادها، شهرداری‌ها، موسسات خیریه و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی موضوع ماده ۵ و ۶ قانون.

۱-۷- **مدیریت ارشد:** اعضا هیات عامل / مدیر عامل و آن گروه از مدیران اجرائی و کارکنان ارشد موسسات اعتباری که مستقیماً زیر نظر هر یک از اعضای هیات عامل / مدیر عامل قرار داشته، مسئولیت اجرای استراتژی‌ها و سیاستهای مصوب هیأت مدیره / هیات امنای یا هیات عامل را حسب مورد بر عهده دارند.

۱-۸- **ریسک عملیاتی:** احتمال بروز زیان ناشی از نامناسب بودن و عدم کفایت فرآیندها و روش‌ها، افراد و سیستم‌های داخلی یا ناشی از رویدادهای خارج از بانک از جمله وقفه‌های عملیاتی، جرائم مشتریان، محصولات و عملکرد کاری، عملکرد استخدای و ایمنی محیط کار.

۱-۹- **ریسک شهرت:** احتمال بروز زیان در اثر از دست دادن حسن شهرت به دلایلی از جمله وضعیت نامطلوب مالی، تنزل رتبه بندی و یا از دست دادن اعتماد عمومی.

۱-۱۰- **تطبیق:** سازگاری فعالیت بانک با قوانین، مقررات و استانداردهای ناظر بر فعالیت‌های بانک.

۱-۱۱- **ریسک تطبیق:** احتمال شمول جریمه، مجازات‌های قانونی، تنبیهات نظارتی، مواجهه با زیان‌های حائز اهمیت و یا آسیب وارد شدن به حسن شهرت بانک، به دلیل عدم رعایت قوانین، مقررات و استانداردها.

۱-۱۲- **مشتری (ارباب رجوع):** شخص حقیقی یا حقوقی که برای استفاده از خدمات و محصولات بانکی طرف بانک بوده و از ناحیه وی ممکن است ریسک‌های مختلف به‌ویژه ریسک‌های شهرت و عملیاتی متوجه بانک گردد. مشتری به دو نوع مشتری گذری و دائمی به شرح ذیل تقسیم می‌شود.

۱-۱۲-۱- **مشتری گذری:** مشتری است که به منظور دریافت خدمات غیر پایه به بانک مراجعه کرده و ارائه خدمت به وی مستلزم تشکیل پرونده نمی‌باشد. ارتباط مشتری گذری با بانک فاقد ویژگی «استمرار» است. متقاضیان وصول وجه چک، حواله وجه و پرداخت قبوض از جمله مصادیق مشتریان گذری می‌باشند.

۱- متن قانون و اصلاحات بعدی در قسمت پیوستهای این بخشنامه درج شده است.

۲- متن آئین‌نامه اجرائی ماده ۱۴ الحاقی به قانون در قسمت پیوستهای این بخشنامه درج شده است.

- ۱-۱۲-۲- **مشتری دائمی:** مشتری است که ارتباط وی با بانک واجد ویژگی مهم استمرار است و به دلیل نوع و ماهیت خدمات مورد نیاز، تشکیل پرونده جهت درج اطلاعات هویتی و سایر مشخصات وی ضرورت دارد.
- ۱-۱۳- وجه نقد: هرگونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آنها مستند نشده و غیرقابل ردیابی باشد؛ از قبیل چک‌های عادی در وجه حامل و سایر چک‌هایی که دارنده آن غیر از ذی‌نفع اولیه باشد (مانند چک‌های پشت‌نویسی شده توسط اشخاص ثالث، انواع چک‌پول و چک مسافرتی) و کارت‌های پرداخت بی‌نام و موارد مشابه. وجوه نقد شامل وجوه نقد ریالی و ارزی است.
- ۱-۱۴- سقف مقرر: میزان وجه نقد یا معادل آن به سایر ارزها و کالای گرانبها که هر ساله میزان وجه نقد قابل دریافت و پرداخت از مشتریان در بانک، پس از تصویب هیأت وزیران و ابلاغ بانک مرکزی ج.ا.ا. به شبکه بانکی، توسط اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به کلیه واحدها ابلاغ می‌گردد.
- ۱-۱۵- **سهامدار عمده:** به شخصی اطلاق می‌شود که سهام وی در یک شخص حقوقی بیش از حدود مقرر (شخص حقیقی ۵ درصد و شخص حقوقی ۱۰ درصد) است.
- ۱-۱۶- **اقامتگاه قانونی شخص حقوقی:** به اقامتگاه قانونی ثبت شده در پایگاه ملی اشخاص حقوقی مستقر در سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اطلاق می‌شود.
- ۱-۱۷- **کارت پرداخت:** انواع کارت‌های صادر شده توسط بانک که به دارنده آن امکان پرداخت و یا انتقال وجه به شخص دیگر را فراهم می‌سازد.
- ۱-۱۸- **ابزار شناسایی:** شناسه ای اطلاعاتی یا فیزیکی یا ترکیبی از هر دو که با استفاده از آن مشتری می‌تواند نسبت به اخذ خدمات بانکی به صورت حضوری یا غیر حضوری از بانک اقدام نماید.
- ۱-۱۹- **ابزار پذیرش:** دستگاهی فیزیکی یا سامانه‌ای الکترونیکی که می‌توان با استفاده از آن نسبت به انجام عملیات و اخذ انواع خدمات بانکی اقدام نمود.
- ۱-۲۰- **مراجعه حضوری:** مراجعه ارباب رجوع به واحدهای بانک و مراوده با نیروی انسانی مؤسسه برای اخذ خدمت.
- ۱-۲۱- **مراجعه غیر حضوری:** مراجعه ارباب رجوع به انواع ابزارهای پذیرش و اخذ خدمات به واسطه ابزار شناسایی و بدون مراوده با نیروی انسانی بانک.
- ۱-۲۲- **واحد اطلاعات مالی:** واحدی ملی، متمرکز و مستقل که مسئولیت دریافت، تجزیه و تحلیل و ارجاع گزارش‌های معاملات مشکوک به مراجع ذی ربط را به عهده دارد.
- ۱-۲۳- **معاملات و عملیات مشکوک:** معاملات و عملیاتی که اشخاص با در دست داشتن اطلاعات و یا قراین و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که این معاملات و عملیات به منظور پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم انجام می‌شود. تبصره: قراین و شواهد منطقی عبارت است از شرایط و مقتضیاتی که یک انسان متعارف را در مورد منشاء مال و سپرده گذاری یا سایر عملیات یک شخص (حقیقی - حقوقی) به شک و تردید می‌اندازد.
- ۱-۲۴- **اشخاص محجور^۱:** اشخاص محجور اشخاصی هستند که به موجب قانون از تصرف در اموال و حقوق مالی ممنوع می‌باشند.
- ۱-۲۵- **اشخاص مظنون:** اشخاصی که اسامی و مشخصات آنها به جهت ظن به ارتباط با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی مرکز اطلاعات مالی یا بانک مرکزی تعیین و به بانک اعلام می‌شود.

۲۶-۱- اشخاص حقیقی خارجی^۱: افرادی هستند که تابعیت ایران را ندارند، لیکن دارای مدارک شناسایی کشور متبوعه خود یعنی «گذرنامه» معتبر و روادید و یا پروانه اقامت معتبر در ایران می‌باشند. و یا در خصوص آوارگان خارجی دارای کارت هویت ویژه اتباع خارجی و یا کارت خروجی مدت دار (آمایش) معتبر صادره از سوی وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران و در مورد پناهندگان خارجی دارندگان دفترچه پناهندگی معتبر صادره از سوی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند.

۲۷-۱- اشخاص حقیقی خارجی مقیم :

الف- اشخاص حقیقی خارجی که دارای اجازه اقامت دایم (پروانه اقامت) هستند.

ب- اشخاص حقیقی خارجی که دارای یکی از مدارک دفترچه پناهندگی صادره توسط نیروی انتظامی یا کارت هویت صادره توسط وزارت کشور یا کارت خروجی مدت دار (آمایش) صادره توسط وزارت کشور می‌باشند.

۲۸-۱- اشخاص حقیقی خارجی غیرمقیم : مشتمل بر الف- اشخاص حقیقی خارجی دارای روادید با تاریخ اعتبار صادره توسط وزارت امور خارجه و درج شده در گذرنامه ب- اشخاص حقیقی خارجی دارای گذرنامه معتبر با تابعیت کشورهای لغو روادید با ایران و دارای مهر ورود به کشور که مدت اعتبار آن از زمان ورود به کشور تاکنون منقضی نشده باشد. پ- اشخاص حقیقی خارجی دارای روادید تمدید شده توسط نیروی انتظامی و درج شده در گذرنامه

۲۹-۱- اشخاص حقوقی خارجی مقیم :

الف- مؤسسات، شرکت ها و شعب فعال آنها که در خارج از ایران به ثبت رسیده باشند.

تبصره: نمایندگی و شعب شرکت ها و مؤسسات خارجی که در اداره کل ثبت شرکت ها ی ایران به ثبت رسیده باشند، جزو اشخاص حقوقی ایرانی محسوب می‌شوند.

ب- نمایندگی های سیاسی خارجی مقیم ایران شامل سفارت خانه ها و کنسولگری ها.

ج- دفاتر نمایندگی رسمی سازمانها ی بین المللی مستقر در کشور که مورد تایید وزارت امور خارجه باشند.

د- دفاتر سازمانها ی مردم نهاد خارجی دارای مجوز فعالیت از وزارت کشور.

۳۰-۱ اشخاص حقوقی خارجی غیرمقیم : اشخاص حقوقی خارجی هستند که در ایران شعبه یا نمایندگی ثبت شده ندارند.

۳۱-۱ اشخاص سیاسی خارجی: اشخاص حقیقی خارجی که حداقل دارای یکی از شرایط ذیل می‌باشند.

۳۱-۱-۱ دارای سمت سیاسی رسمی در کشور خود بوده و یا به نیابت از کشور خود، دارای سمتی دیپلماتیک در کشور دیگر هستند.

۳۱-۱-۲ بدون داشتن سمت رسمی در کشور خود، به عنوان یک شخص سیاسی حزبی در آن کشور شناخته می‌شوند و در کشور خود یا خارج از آن، به فعالیت سیاسی اشتغال دارند.

۳۱-۱-۳ در سازمانها ی بین المللی یا بین دولتی دارای سمت رسمی هستند.

۳۱-۱-۴ اشخاص سیاسی خارجی ویژه: اشخاص سیاسی خارجی بند پیشین و یا دیگر اشخاص سیاسی خارجی وابسته به گروه های نظامی یا شبه نظامی و یا فرقه ای، مشروط بر آن که دارای حداقل یکی از شرایط ذیل باشند:

الف- مورد تعقیب اینترپل باشند.

ب- از نظر مقررات استرداد مجرمین تحت تعقیب باشند.

ج- از نظر شورای امنیت سازمان ملل مشمول تحریم باشند.

تبصره: مصادیق اشخاص سیاسی خارجی و اسامی اشخاص سیاسی خارجی ویژه توسط بانک مرکزی به روز رسانی شده و به مؤسسات اعتباری ابلاغ می شود.

۱-۳۲- پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی: مرجع تعیین شماره اختصاصی برای اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی مرتبط با جمهوری اسلامی ایران.

۱-۳۳- شناسایی مشتری: شناخت و تایید هویت مشتری با استفاده از منابع اطلاعاتی، مستندات و داده های مستقل، معتبر و قابل اتکاء، شناسایی مشتری به دو گروه از اقدامات شامل «شناسایی اولیه» و «شناسایی کامل» تقسیم می شود.

۱-۳۳-۱- شناسایی اولیه: تطبیق و ثبت مشخصات اظهار شده توسط مشتری با مدارک شناسایی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، علاوه بر تطبیق و ثبت مشخصات وکیل یا نماینده، ثبت مشخصات اصیل.

۱-۳۳-۲- شناسایی کامل: شناسایی دقیق مشتری به هنگام ارائه خدمات پایه به شرح مذکور در دستورالعمل

۱-۳۴- خدمات بانکی و اعتباری: به انواع خدماتی که توسط بانک به مشتری ارائه می شود، اطلاق می گردد، خدمات بانکی و اعتباری به دو نوع «خدمات غیر پایه» و «خدمات پایه» به شرح ذیل تقسیم می شود.

۱-۳۴-۱- خدمات غیر پایه: به خدماتی اطلاق می شود که ارائه آن به مشتری، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات به وی نبوده و یا به ارتباط مشتری با بانک استمرار نمی بخشد.

تبصره ۱: پرداخت نقدی قبوض دولتی و خدمات شهری تا سقف مقرر نیاز به شناسایی اولیه مشتری ندارد.

تبصره ۲: انجام هرگونه خرید و فروش ارزهای مجازی (بیت کوین و...) و یا انجام هرگونه اقدامی که به تسهیل و یا ترویج ارزهای یادشده بیانجامد ممنوع می باشد^۱.

۱-۳۴-۲- خدمات پایه: خدمات بانکی و اعتباری (اعم از ارزی و ریالی) که طبق مقررات، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط بانک می باشد و ارائه آن به مشتری موجب می شود تا وی برای اخذ خدمات مکرر و متمادی به بانک مراجعه کند.

۱-۳۵- شماره (کد) ملی: شماره منحصر به فردی که به تمامی اشخاص حقیقی ایرانی اختصاص می یابد.

۱-۳۶- شناسه ملی: شماره منحصر به فردی که به تمامی اشخاص حقوقی ایرانی اختصاص می یابد.

۱-۳۷- شماره اختصاصی: شماره ای منحصر به فرد که برای هر یک از اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی که به صورت قانونی در کشور حضور دارند، تعیین و اختصاص داده می شود.

۱-۳۸- شماره فراگیر شامل: شماره (کد) ملی، شناسه ملی و شماره اختصاصی اتباع خارجی می باشد.

۱-۳۹- مشاغل غیر مالی: اشخاصی که معاملات زیادی را به صورت نقدی انجام داده و از نظر پولشویی در معرض خطر قرار دارند، موارد ذیل از جمله مشاغل غیر مالی هستند:

- پیش فروش کنندگان مسکن و خودرو

- طلا فروشان

- فروشندگان خودرو

- فروشندگان فرش های گران قیمت

- فروشندگان عتیقه و محصولات فرهنگی گران قیمت.

۱- نامه عمومی شماره ۹۷۰۲۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۵- ممنوعیت بکارگیری ارزهای مجازی و بیت کوین

۱-۴۰- واحد برون مرزی : دفتر نمایندگی و یا شعبه موسسه اعتباری در خارج از کشور

۱-۴۱- کشور مقصد : کشور محل استقرار واحد برون مرزی موسسه اعتباری

۱-۴۲- واحد مستقل خارج از کشور (subsidiary): به شخص حقوقی مستقلی اطلاق می‌شود که به عنوان یک موسسه اعتباری در کشور مقصد به ثبت رسیده و تحت کنترل یک موسسه اعتباری در جمهوری اسلامی ایران است.

۱-۴۳- روابط کارگزاری : ارائه خدمات از سوی یک بانک (کارگزار) به بانک دیگر (بانک متقاضی)

۱-۴۴- بانک پوسته‌ای (shell bank) : به بانکی اطلاق می‌شود که دارای حضور فیزیکی (به معنای حضور مدیریت و بدنه اصلی آن) در قلمروی که در آن مجوز گرفته و به ثبت رسیده نیست و به هیچ گروه ارائه کننده خدمات مالی که تحت نظارت موثر و یکپارچه ای قرار دارد ، نیز وابسته نمی باشد . مدیریت و بدنه اصلی این قبیل بانکها در قلمرو قضائی (کشورها و مناطق) دیگری مستقر است . معمولاً یک بانک پوسته ای به غیر از یک نمایندگی ثبت شده ، تشکیلات دیگری در کشور محل ثبت ، نداشته و نماینده آن فقط آدرسی را برای انجام امور حقوقی بانک مزبور در آن قلمرو قضائی (کشورها و مناطق) فراهم می‌آورد.

فصل دوم:

شناسایی و احراز هویت مشتریان

❖ سیاست پذیرش مشتری

ماده ۲- واحدها موظف می باشند در قالب سیاست پذیرش موارد ذیل را به دقت رعایت نمایند:

۲-۱- افتتاح هر نوع حساب منوط به شناسایی کامل مشتری بر اساس اسناد هویتی معتبر می باشد.

۲-۲- واحدها موظف می باشند، هویت و مشخصات ابرازی از سوی مشتری و نماینده وی (ولی، وصی، قیم و وکیل) را از طریق تطبیق با اصل اسناد معتبر شناسایی و برابر ضوابط مذکور در این بخشنامه احراز نمایند.

۲-۳- واحدها باید قبل از افتتاح حساب، کنترل های لازم را اعمال نموده تا اطمینان یابند، مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات اشخاصی که افتتاح حساب برای آنها مجاز نیست، انطباق نداشته باشد.

۲-۴- واحدها موظف می باشند متناسب با سطح ریسکی که احتمال می دهند از ناحیه مشتریان و به واسطه عواملی همچون موقعیت اجتماعی و شغلی، وضعیت مالی، نوع و ماهیت فعالیت حرفه ای، پیشینه، موطن اصلی، حساب های مرتبط یا دیگر شاخص های مؤثر که متوجه بانک می شود، نسبت به اخذ اطلاعات لازم در چارچوب مقررات این دستورالعمل اقدام نمایند.

در خصوص مشتریانی که دارای ریسک بالاتری می باشند اطلاعات باید در سطح گسترده تری دریافت شده و در فاصله های زمانی کوتاه تر به روزرسانی گردند. با این توضیح مسئولین ذی مدخل در واحدها باید متناسب با سطح ریسک مشتریان را تحت نظارت قرار دهند.

۲-۵- واحدها ملزم می باشند در اسرع وقت نسبت به اجرای مفاد ماده ۷۶ آئین نامه اجرائی ماده ۱۴-۵- الحاقی قانون مبارزه با پولشویی مبنی بر شناسایی مشتریان قبلی و تکمیل و به روز رسانی اطلاعات آنها، اقدامات لازم را به عمل آورند.

۲-۶- واحدها موظف به حفظ و نگهداری اطلاعات مشتریان بوده و لازم است از افشاء و استفاده غیر مجاز از آنها جلوگیری نمایند.

۲-۷- در صورتی که واحدها به دلایلی همچون عدم همکاری مشتری نتوانند اطلاعات لازم را برای شناسایی وی بدست آورند و یا مشتری اقدام به ارائه اطلاعات غیر واقعی نماید، مسئولین ذی ربط موظفند پس از توضیح مراتب به مشتری، از ارائه خدمات به وی خودداری نموده و در صورت ارائه اطلاعات غیر واقعی از سوی مشتری مراتب را با رعایت ضوابط و بدون اطلاع مشتری در شعب از طریق ادارات امور شعب و در شعب مستقل رأساً به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

۲-۸- ارائه هرگونه خدمات پایه به اشخاص زیر توسط واحدها ممنوع است:

- اشخاصی که از ارائه اطلاعات یا اسناد مورد نیاز خودداری می کنند.

- صرافیهای غیرمجاز.

- اشخاصی که به حکم مراجع قضایی، حق افتتاح حساب ندارند.

- اشخاص ایرانی فاقد شماره یا شناسه ملی.

- اشخاص خارجی فاقد شماره اختصاصی اتباع خارجی.

- ارائه خدماتی که کاربرد آنها صرفاً در فعالیتهای تجاری توجیه دارد و برای شخص تعهدآور است به اشخاص محجور ممنوع است.^۱

رویه های شناسایی مشتری

ماده ۳- شناسایی مشتری بر حسب نوع خدمات مورد تقاضای وی (خدمات غیر پایه و خدمات پایه) به دو نوع شناسایی اولیه و شناسایی کامل تقسیم می شود.

❖ شناسایی و احراز هویت مشتریان ایرانی

۱-۳- شناسایی اولیه:

واحدها موظف می باشند هنگام ارائه تمامی خدمات بانکی و اعتباری (خدمات غیر پایه و پایه) به مشتری (اعم از گذری و دائمی) و انجام هرگونه عملیات پولی و مالی (حتی کمتر از سقف مقرر) نسبت به شناسایی اولیه مشتری به شرح مندرج در این دستورالعمل اقدام و اطلاعات آن را در سیستم های اطلاعاتی ذی ربط ثبت نمایند. تبصره: پرداخت نقدی قبوض دولتی و خدمات شهری تا سقف مقرر نیاز به شناسایی اولیه مشتری ندارد.

۱-۱-۳- شناسایی اولیه شخص حقیقی:

الف) اطلاعات مورد نیاز در این بخش عبارتند از: نام، نام خانوادگی، شماره ملی، تاریخ تولد، نام پدر، نشانی کامل و کدپستی محل سکونت و شماره تلفن

ب) تطبیق اطلاعات هویتی اخذ شده در بند «الف» با مندرجات اصل کارت ملی و تایید مراتب بر روی سند.

مدارک معتبر برای شناسایی اولیه:

اصل کارت ملی به هنگام ارائه کلیه خدمات بانکی با توجه به الزام شاخص فراگیر (کد ملی، شناسه ملی، شماره اختصاصی اتباع خارجی) الزامی است.

تبصره ۱: اصل شناسنامه (صرفاً برای اشخاص زیر ۱۵ سال) و اصل شناسنامه عکسدار دارای کد ملی و یا گذرنامه و یا گواهی نامه رانندگی دارای کد ملی (استعلام از طریق ارتباط برخط با سامانه ثبت احوال کشور به هنگام ارائه خدمات غیر پایه و الصاق آن به سند مربوطه)

تبصره ۲: با توجه به اینکه اخذ تصویر شناسنامه و کارت ملی و نگهداری آن در سوابق ضروری نیست؛^۲ لازم است مشخصات هویتی اعلام شده از سوی شخص حقیقی با اصل مدارک شناسایی ایشان تطبیق و پس از احراز هویت و استعلام برخط از سامانه سازمان ثبت احوال کشور، کدرهگیری صادره چاپ و ضمن امضا و درج تاریخ روز، در پرونده ارباب رجوع نگهداری شود.

تبصره ۳: در صورت عدم امکان ارائه اصل کارت ملی (فقدان یا عدم صدور) ارائه اصل شناسنامه به همراه کد رهگیری درخواست کارت ملی ضروری است.

تبصره ۴: در صورت مشکوک شدن به شماره فراگیر اتباع بیگانه، راستی آزمایی در قسمت استعلام آنی موجود در سامانه فیدا و مطابقت با مدارک هویتی ضروری است.

تبصره ۵: در مورد محجورین^۳ لازم است علاوه بر مدارک فوق، سند رسمی دال بر تائید سمت ولی، قیم، وصی نیز دریافت گردد.

۱- دستورالعمل شماره ۴۶۶۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۱- دستورالعمل تعیین حدود ارائه خدمات بانکی به اشخاص محجور در موسسات اعتباری

۲- پذیرش و جایگزینی استعلام الکترونیکی از سامانه ثبت احوال کشور و حذف مستندات دستورالعمل شماره ۴۶۸۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۹

۳- دستورالعمل شماره ۴۶۶۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

۳-۱-۲- شناسایی اولیه شخص حقوقی:

با توجه به اینکه برای دریافت خدمات غیر پایه، اشخاص حقیقی به نمایندگی از اشخاص حقوقی به شعب مراجعه می‌نمایند، شناسایی اولیه این اشخاص نیز برابر ضوابط مقرر در مورد اشخاص حقیقی می‌باشد.

مدارک شناسایی اولیه برای اشخاص حقوقی:

- اصل یا تصویر برابر اصل شده گواهی نامه ثبت شرکت، شرکت نامه.

- اظهار نامه ثبت شرکت یا اساسنامه (با توجه به وضعیت شرکت).

- مصوبه هیات مدیره مبنی بر افتتاح حساب (به نام شرکت) و معرفی صاحبان امضاء مجاز.

۳-۱-۳- در صورت وجود ابهام در خصوص اصالت مدارک شناسایی ارائه شده توسط مشتری، به هنگام شناسایی اولیه (اشخاص حقیقی و حقوقی) متصدیان امر موظفند با استعلام از مراجع و پایگاه‌های اطلاعاتی ذی‌ربط و اخذ مدارک معتبر نسبت به رفع ابهام اقدام نمایند در این موارد ارائه خدمت تا رفع ابهام متوقف می‌گردد. و در صورت اطمینان از غیر واقعی بودن مشخصات و یا نامعتبر بودن مدارک شناسایی مذکور، واحدها باید علاوه بر عدم ارائه هرگونه خدمات، مراتب را در قالب گزارش عملیات مشکوک و از مبادی ذی ربط ذکر شده در این دستورالعمل به اداره کل مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

۳-۲- شناسایی کامل:

واحدها موظفند هنگام ارایه هر یک از خدمات پایه به مشتری دائمی، علاوه بر شناسایی اولیه نسبت به شناسایی کامل و بر آورد سطح فعالیت مورد انتظار از وی اقدام نمایند.

۳-۲-۱- شناسایی کامل شخص حقیقی

برای شناسایی کامل شخص حقیقی علاوه بر شناسایی اولیه وی، حسب مورد اخذ اطلاعات و مدارک ذیل الزامی می‌باشد.

الف) معرفی نامه معتبر با امضای حداقل یک نفر از مشتریان شناخته شده یا اشخاص مورد اعتماد شعبه یا معرفی نامه از یکی از مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی، سازمانهای دولتی و یا نهادها و کانون‌های حرفه‌ای رسمی.

ب) سوابق ارتباط مشتری با هر یک از مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی و استعلام از آن مؤسسه به منظور تعیین صحت اطلاعات ارائه شده از سوی مشتری.

ج) جواز کسب معتبر به ویژه در مورد مشاغل غیر مالی.

د) گواهی اشتغال به کار از اشخاص حقیقی دارای مجوز کسب و یا از اشخاص حقوقی دارای شناسه ملی.

ه) اطلاعات در مورد نوع، میزان و هدف فعالیت مشتری جهت تعیین سطح گردش مورد انتظار مشتری در حوزه فعالیت خود.

تبصره: شناسایی کامل شخص حقیقی معرفی شده از سوی شخص حقوقی برابر ضوابط مقرر در مورد اشخاص حقیقی می‌باشد.

۳-۲-۲- شناسایی کامل شخص حقوقی

برای شناسایی کامل شخص حقوقی ایرانی علاوه بر شناسایی اولیه، حسب مورد اخذ اطلاعات و مدارک ذیل الزامی می‌باشد.

الف) نوع، موضوع، ماهیت و میزان فعالیت شخص حقوقی (اساسنامه)

ب) اطلاعات مربوط به رتبه بندی شخص حقوقی (از مراجعی نظیر شرکت سنجش اعتبار، رتبه بندی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور و یا سایر مراجع حرفه ایی)

تبصره: در صورت عدم رتبه بندی شرکت، واحدها موظفند از طریق بررسی صورت های مالی تأیید شده توسط یکی از اعضای جامعه حسابداران رسمی نسبت به تعیین سطح فعالیت مورد انتظار مشتری اقدام نمایند و در صورت عدم الزام شخص حقوقی به انتخاب یکی از اعضای جامعه حسابداران رسمی، آخرین صورت های مالی معتبر شخص حقوقی مستقیماً مورد بررسی قرار گیرد.

ج) مشخصات فرد یا افرادی که حق برداشت از حساب شخص حقوقی را دارند (شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی، نام پدر، تاریخ تولد، نشانی و کد پستی) و سمت آنها (همراه نمونه امضای مجاز آنها)

د) اسامی، مشخصات، نشانی و کد پستی محل سکونت اعضای هیأت مدیره، هیأت عامل / مدیر عامل، حسابرس یا حسابرس مستقل، بازرس یا بازرسان قانونی و سهام دارانی که بیش از ۵ درصد سهام شخص حقوقی را در اختیار دادند. (در مورد سایر اشخاص حقوقی از قبیل سازمانها ی غیر انتفاعی و بنیادها و ... مشخصات، نشانی، و کد پستی مؤسسين یا هیأت امناء و ارکان مشابه آنها).

ه) محل اصلی فعالیت، نشانی و کد پستی دفتر مرکزی، شماره های تلفن و دورنگار آن، اسامی صاحبان امضای مجاز و نمونه امضای آنها و اطلاعات مربوط به نحوه رسمیت داشتن کلیه اسناد مالی و مکاتبات مربوط، مدت و حدود اختیارات هیأت مدیره و مدیر عامل و یا ارکان مشابه به مؤسسه در مورد حساب ها.

و) تعهد از مدیران و صاحبان امضاء در شخص حقوقی مبنی بر اینکه آخرین مدارک و اطلاعات مربوط به شخص حقوقی را ارائه داده و هر نوع تغییر در موارد مذکور را بلافاصله به بانک اطلاع رسانی نمایند. (موضوع تعهدنامه رعایت ضوابط و مقررات مبارزه با پولشویی)

تبصره: در مورد مؤسسات و تشکیلات دولتی و بلدی^۱ (موضوع ماده ۵۸۷ قانون تجارت) که به محض ایجاد و بدون احتیاج به ثبت، دارای شخصیت حقوقی می شوند، اخذ تاریخ و شماره ثبت آنها فاقد موضوعیت است. در این موارد، صرفاً اخذ شناسه ملی از مشتریان و استعلام آن از پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی و حفظ آن در سوابق کفایت می کند و نیازی به انجام سایر تکالیف مقرر در مورد شناسایی کامل مشتریان نیست.

۳-۲-۳- برای شناسایی کامل مشتری، واحدها باید صحت اطلاعات ارائه شده (از جمله شماره ملی، شناسه ملی و غیره) را حسب مورد از پایگاه های اطلاعاتی ذی ربط استعلام نمایند. متصدی استعلام بایدزمان اخذ تأییدیه از پایگاه های مذکور را به همراه مشخصات خود در اسناد یاد شده گواهی نمایند.

تبصره: صحت اطلاعات ارائه شده را حسب مورد می توان از پایگاه های اطلاعاتی ذیل استعلام نمود؛

- اشخاص حقیقی: سامانه ثبت احوال کشور. (usb Token)

- اشخاص حقوقی: سامانه ثبت اسناد و املاک کشور (www.ilenc.ir)

- نشانی: پایگاه شرکت پست.

- کد اقتصادی: سازمان امور مالیاتی.

- کد اصناف: وزارت بازرگانی.

- ایران کد: وزارت بازرگانی.

- ثبت شرکت یا تغییرات در اساسنامه شرکت: پایگاه روزنامه رسمی کشور.

۴-۲-۳- در شناسایی کامل شخص حقیقی، مشخصات اعلام شده از سوی وی باید توسط دارنده امضای مجاز با اصل مدارک معتبر تطبیق شود.

تبصره: با توجه به عدم ضرورت اخذ تصویر شناسنامه و کارت ملی و نگهداری آن در سوابق^۱؛ لازم است مشخصات هویتی اعلام شده از سوی شخص حقیقی با اصل مدارک شناسایی ایشان تطبیق و پس از احراز هویت و استعلام برخط از سامانه سازمان ثبت احوال کشور، کدرهگیری صادره چاپ و ضمن امضا و درج تاریخ روز، در پرونده ارباب رجوع نگهداری شود.

۵-۲-۳- در صورتی که وکیل، وصی، قیم و یا ولی به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص دیگری متقاضی دریافت خدمات باشند، شعب مکلفند ارائه هرگونه خدمت به اشخاص فوق را منوط به اجرای فرآیند احراز هویت نماینده^۲ و اخذ اسناد رسمی معتبر مبین نمایندگی (مانند وکالت نامه تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی، و احکام مراجع قضایی مبنی بر وصایت و قیمومیت) نموده و تطابق آن را نیز بررسی نمایند.
تبصره: ارائه خدمات بانکی از طریق وکالت داخلی به کلیه مشتریان بانک ممنوع می باشد.

۶-۲-۳- مستند سازی نشانی مشتری در شناسایی اولیه، از طریق کد پستی اعلامی وی انجام می شود. لیکن برای مستند سازی نشانی مشتری در شناسایی کامل لازم است کد پستی اعلامی از سوی مشتری با اطلاعات پایگاه کد پستی کشور تطبیق داده شود.^۳

تبصره ۱: با توجه به ساختار کارت های ملی هوشمند که فاقد کد پستی بوده هرگونه تغییر در احراز صحت نشانی مشتری در شناسایی کامل منوط به اعلام آخرین تغییرات از سوی مراجع ذیربط می باشد.

تبصره ۲: با توجه به ساختار کارت های ملی هوشمند که فاقد کد پستی بوده، هرگونه تغییر در احراز صحت نشانی مشتری در شناسایی کامل منوط به اعلام آخرین تغییرات از سوی مراجع ذیربط می باشد.

۷-۲-۳- در صورتی که سهامداران عمده شخص حقوقی، جزء اشخاصی (حقوقی و حقوقی) باشند که برای واحدها شناخته شده نباشند، لازم است شناسایی مشتریان نسبت به سهامداران عمده آنها نیز اعمال شود. در هر صورت عملیات شخص حقوقی باید تحت مراقبت ویژه قرار گیرد.

۸-۲-۳- در خصوص آن گروه از خدمات که در چارچوب قوانین و مقررات خاص مستلزم دریافت اطلاعات و مدارک دیگری نیز می باشند، واحدها باید علاوه بر رعایت ضوابط مندرج در این دستورالعمل، برای شناسایی مشتری، مقررات ذی ربط را نیز اعمال نمایند.

۹-۲-۳- در خصوص اشخاصی که وکالت کلی برای انجام کلیه امور بانکی شخص حقیقی و حقوقی دارند، ضمن شناسایی کامل وکیل و اصیل (به شرح مندرج در این دستورالعمل) واحدها باید مراتب را در شعب از طریق ادارات امور شعب و در شعب مستقل رأساً به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.
توضیح: منظور از وکالت کلی وکالت نامه های مورد قبول بانک است که ضمن تصریح بر انجام هر یک از امور بانکی، اختیار انجام تمامی امور بانکی صاحب حساب را به وکیل تفویض نموده و به تبع آن ریسک احتمال اقدامات پولشویی را نیز افزایش خواهد داد.

۱۰-۲-۳- اصالت وکالت نامه های کنسولی^۴ تنظیم شده در خارج از کشور می بایست از سامانه میخک استعلام گردد.

۱- دستورالعمل شماره ۴۶۸۲۰ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۰۹

۲- دستورالعمل شماره ۴۶۷۰۵ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۲۱

۳- دستورالعمل شماره ۴۶۳۷۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵

۴- دستورالعمل شماره ۴۳۱۸۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۴ بانک ملی ایران و بخشنامه شماره ۹۶/۱۱۹۵۳۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۱ بانک مرکزی

۱۱-۲-۳- اصالت وکالتنامه های تنظیم شده در داخل کشور می بایست از سامانه وکالتنامه های قوه قضائیه استعلام گردد.

۱۲-۲-۳- واحدها باید اطلاعات اخذ شده از مشتری را حسب مورد با مندرجات مذکور در مدارک شناسایی معتبر به شرح ذیل تطبیق داده و از صحت آنها اطمینان حاصل نمایند.

برای اشخاص حقیقی

- کارت ملی

- شناسنامه (صرفاً برای اشخاص زیر ۱۵ سال)

- شناسنامه یا گواهی نامه رانندگی یا گذر نامه (در صورت امکان ارتباط برخط با سامانه ثبت احوال کشور به هنگام ارائه خدمات غیر پایه)

تبصره: در مورد محجورین^۱ لازم است علاوه بر مدارک فوق، سند رسمی دال بر تایید سمت ولی، قیم، وصی نیز دریافت گردد.

برای اشخاص حقوقی:

- اصل یا تصویر برابر اصل شده گواهی نامه ثبت شرکت، شرکت نامه.

- اظهار نامه ثبت شرکت یا اساسنامه (با توجه به وضعیت شرکت).

- مصوبه هیات مدیره مبنی بر افتتاح حساب (به نام شرکت) و معرفی صاحبان امضاء مجاز.

۱۳-۲-۳- چنانچه مشتری مدارک شناسایی در موارد فوق را ارائه ننماید و یا ظن به انجام فعالیت‌های پولشویی یا سایر جرایم مرتبط وجود داشته باشد، واحدها باید ضمن خودداری از ارائه هرگونه خدمات به مشتری مراتب را به نحو مذکور در این دستورالعمل به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

ماده ۴- ارائه خدمات پایه به صورت الکترونیکی طبق ضوابط و مقررات اعلامی بانک مرکزی^۲ امکان پذیر است.

ماده ۵- واحدها به هنگام ارائه خدمات پایه به مشاغل غیرمالی باید ضمن دریافت مدارک مربوط به شناسایی کامل، تعهدات لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مبارزه با پولشویی را از آنها اخذ نمایند. و در صورت خودداری اینگونه مشاغل از ارائه تعهد و یا خودداری از عمل به تعهدات مذکور، واحدها باید از ارائه خدمات به آنها خودداری نمایند.

ماده ۶- واحدها باید در مورد اشخاص ذیل، دقت و مراقب ویژه به عمل آورند:

- اشخاص ممنوع الحساب به حکم مراجع قضایی.

- افراد و مؤسساتی که نام آنها در فهرست جرایم تروریستی یا مرتبط با پولشویی قرار دارد و مشخصات آنها از سوی واحد اطلاعات مالی و یا بانک مرکزی به بانک ها اعلام می شود.

- اصنافی که فاقد کد اصناف هستند.

ماده ۷- به غیر از نماینده قانونی مشتری (وکیل یا نماینده رسمی وی که رسماً به بانک معرفی شده و مطابق با ضوابط مذکور در این دستورالعمل شناسایی کامل شده باشند) شخص دیگر اجازه استفاده از خدمات پایه دریافتی توسط مشتری را نداشته و در صورت اقدام باید موضوع را بلافاصله به بانک اطلاع دهد.

۱ - دستورالعمل شماره ۴۶۶۰۸ مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱

۲ - نامه بانک مرکزی به شماره ۳۷۶۹۱۱ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۱

ماده ۸- شعب ارائه دهنده خدمات موظفند به طور مداوم و علی الخصوص در موارد زیر اطلاعات مربوط به شناسایی کامل مشتریان خود را به روز نمایند؛

الف) در زمانی که بر اساس شواهد و قراین، احتمال آن وجود داشته باشد که وضعیت مشتری تغییرات عمده‌ای پیدا نموده است.

ب) در صورتی که مطابق با شواهد و قراین احتمال آن می رود، مشتری در جریان عملیات پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم قرار گرفته است.

ماده ۹- به منظور مستند سازی اطلاعات مشتریان، لازم است پس از استعلام اطلاعات مربوط به ایشان از مراجع ذی ربط و اطمینان از صحت اطلاعات، تصویر این اسناد توسط امضاء دار مجاز در واحدها برابر اصل گردد.

ماده ۱۰- واحدها موظفند به منظور اطمینان از محل اقامت مشتریان (حقیقی یا حقوقی) دائمی خود به نحو مقتضی اقدامات لازم را به عمل آورند (راستی آزمایی کد پستی و ...)

(لازم به ذکر است پیگیری‌ها درخصوص ایجاد بسترهای انفورماتیکی لازم در دست انجام می‌باشد که به محض حصول نتیجه اطلاع رسانی مناسب خواهد گردید).

ماده ۱۱- ارائه خدمات به مشتری به منزله تایید انجام رویه شناسایی مشتری توسط مسئولین ذی ربط در واحدها بوده و مسئولیت وجود هرگونه نقص در این زمینه و در چارچوب این دستورالعمل متوجه ایشان می‌باشد.

ماده ۱۲- با توجه به تأکید بانک مرکزی درخصوص راه اندازی برخط سامانه نهاب و لزوم عدم ارائه خدمت به مشتریان حقیقی و حقوقی (ایرانی و خارجی) فاقد شناسه شهاب^۱ ضروری است شعب همواره آخرین دستورالعمل-های صادره توسط ادارات کل ذی ربط (مندرج در سایت بانک ملی) را در خصوص پاکسازی اطلاعات کلیه مشتریان حقیقی و حقوقی (ایرانی و خارجی) ملاک عمل قرار داده و در صورت بروز هرگونه مشکل، مراتب را به صورت مکتوب با بخش فناوری اطلاعات بانک جهت رفع موارد نقص و اخذ شناسه شهاب مطرح نمایند.

ماده ۱۳- به منظور کنترل مؤثر ریسک های ناشی از عدم شناسایی کافی مشتری لازم است حساب وی متناسب با سطح فعالیت مشتری و میزان ریسک های احتمالی مترتب با ایشان تحت نظارت بیشتری قرار گیرد.

ماده ۱۴- اطلاعات مربوط به فعال بودن مشتری باید هر شش ماه یکبار مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد، همچنین بنا به درخواست مشتری و یا در صورت ایجاد تغییر عمده در وضعیت مشتری، واحدها موظفند مشتری را به طور مجدد مورد شناسایی کامل قرار دهند.

تبصره: تا راه اندازی سامانه های کنترلی الکترونیکی برای کنترل دوره ای وضعیت مشتری، واحدها موظفند برای رعایت موارد فوق اهتمام لازم معمول نمایند.

ماده ۱۵- واحدها موظفند در خصوص شیوه نگهداری اسناد و مدارک برابر آخرین آیین نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی^۲، اسناد و دفاتر بانک ها اقدام نمایند به گونه ایی که در مواقع ضروری امکان تهیه اسناد مدنظر مراجع نظارتی به سهولت و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوطه فراهم باشد، بدیهی است نظارت بر حسن نگهداری اسناد به نحوی که ارکان سند مخدوش و غیر قابل بازخوانی نباشد برعهده مسئولین واحدها است.

۱ - دستورالعمل شماره ۴۶۰۲۷ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۹

۲ - نامه عمومی شماره ۹۵۰۵۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۴/۲۲

❖ شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی

سیاست پذیرش مشتری

ماده ۱۶- واحدها موظفند علاوه بر ضوابط مربوط به شناسایی مشتریان ایرانی (حسب مورد) برای پذیرش و احراز هویت مشتریان خارجی موارد ذیل را به دقت رعایت نمایند.

۱-۱۶- افتتاح هر نوع حساب برای اتباع خارجی منوط به شناسایی کامل مشتری و نماینده قانونی وی (ولی، وصی، قیم، وکیل ایرانی و یا خارجی) بر اساس مدارک و اوراق هویتی،^۱ مجوز اقامت و فعالیت معتبر در ایران و ضوابط مذکور در این دستورالعمل می باشد. در غیر این صورت افتتاح حساب برای نامبرندگان ممنوع می باشد.

۲-۱۶- واحدها باید قبل از افتتاح حساب، با اعمال کنترل های لازم اطمینان یابند، مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات اشخاص خارجی که افتتاح حساب برای آنها مجاز نیست، انطباق نداشته باشد.

تبصره: طبق ضوابط واحدها مکلفند برای هر بار افتتاح حساب نسبت به استعلام از سامانه های مربوطه اقدام نمایند.

ماده ۱۷- واحدها موظفند در خصوص اتباع خارجی دارای دفترچه پناهندگی صادره توسط نیروی انتظامی، کارت ویژه اتباع خارجی و کارت خروجی مدت دار (آمایش) صادره توسط وزارت کشور پس از شناسایی اولیه و یا کامل مشتری، صرفاً خدمات بانکی افتتاح حساب قرض الحسنه پس انداز، سپرده سرمایه گذاری و انجام عملیات وصول چک ارائه نمایند.

تبصره ۱: مهلت اعتبار کارت آمایش و کارت هویت (مدارک شناسایی اتباع خارجی) به صورت دوره ای توسط بانک مرکزی اعلام و توسط اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به کلیه واحدهای بانک ابلاغ می گردد.

تبصره ۲: امکان ارائه کارت ریالی برای اتباع خارجی به موجب ابلاغ بانک مرکزی ج.ا.ا مهیا گردیده است.

تبصره ۳: صدور کارت ریالی برای اتباع خارجی پس از اعلام فراهم نمودن زیرساخت های لازم توسط بخش انفورماتیک و صرفاً بر اساس مدت اقامت بلامانع می باشد.

ماده ۱۸- ارائه کلیه خدمات بانکی به اتباع خارجی دارای گذرنامه و پروانه اقامت معتبر با رعایت ضوابط شناسایی و مدت اقامت بلامانع می باشد.

ماده ۱۹- در صورت عدم همکاری مشتری به ارائه اطلاعات لازم برای شناسایی وی و یا اقدام به ارائه اطلاعات غیر واقعی، واحدها موظفند پس از توضیح مراتب به مشتری، از افتتاح حساب خودداری نموده و در صورت مبادرت مشتری به اعلام اطلاعات غیر واقعی موضوع را در شعب مستقل رأساً و در سایر شعب از طریق ادارات امور شعب ذیربط به اداره کل مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم گزارش نمایند.

❖ شناسایی اولیه اشخاص خارجی (حقیقی و حقوقی)

ماده ۲۰- به منظور شناسایی اولیه مشتری در هنگام ارائه خدمات غیر پایه، واحدها باید مشخصات هویتی مشتری و نماینده (ولی، وصی، وکیل ایرانی و یا خارجی) وی را اخذ و پس از تطبیق با اصل مدارک هویتی معتبر، ثبت نمایند. تبصره: در خصوص اشخاص حقوقی، شناسایی نماینده یا وکیل الزامی است.

۱ - نامه عمومی شماره ۹۷۲۵۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

۲ - دستورالعمل شماره ۴۷۲۷۲ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۲

۳ - دستورالعمل شماره ۴۳۱۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۲

ماده ۲۱- شناسایی کامل اشخاص حقیقی خارجی

الف) اشخاص حقیقی خارجی دارای کارت آمایش :

به منظور شناسایی کامل این گونه اشخاص، واحدها می بایست پس از اخذ کارت آمایش، کنترل صحت و اصالت آن، نسبت به احراز هویت مشتری و تکمیل فرم شماره (۱) اقدام نموده و به منظور راستی آزمایی شماره درج شده بر روی کارت آمایش (با عنوان شماره اختصاصی) با وارد نمودن شماره مذکور از طریق منوی استعلام آئی سامانه احراز هویت اتباع خارجی (فیدا) نصب شده در واحدها، نسبت به کنترل صحت مشخصات شخص خارجی (وفق دستورالعمل مربوطه) اقدام نمایند.

ب) اشخاص حقیقی خارجی دارای سایر مدارک شناسایی معتبر:

به منظور شناسایی کامل این گونه اشخاص، واحدها می بایست پس از اخذ مدارک شناسایی معتبر و کنترل صحت و اصالت آن، نسبت به احراز هویت مشتری و تکمیل فرم شماره (۱) ^۱ اقدام نموده و در نهایت به منظور اخذ شماره فراگیر، از طریق سامانه اخذ کد فراگیر اتباع خارجی (فیدا)، نصب شده در واحدها (وفق دستورالعمل مربوطه) ^۲ اقدام نمایند.

تبصره: رعایت اعمال محدودیت های حاکم بر تردد ^۳، اسکان و اقامت اتباع خارجی به هنگام ارائه خدمات بانکی الزامی است.

ماده ۲۲- شناسایی کامل اشخاص حقوقی خارجی:

به منظور شناسایی کامل این گونه اشخاص، واحدها می بایست نسبت به اخذ مدارک شناسایی معتبر اشخاص حقوقی خارجی و تکمیل فرم شماره (۲) ^۴ اقدام نموده و در نهایت به منظور اخذ شماره فراگیر، از طریق سامانه اخذ کد فراگیر اتباع خارجی (فیدا)، نصب شده در واحدها (وفق دستورالعمل مربوطه) اقدام نمایند.

تبصره ۱: افتتاح حساب سپرده ریالی برای اتباع خارجی وفق دستورالعملهای مربوطه صورت پذیرد.

تبصره ۲: در مورد شرکت های خارجی، شعب و دفاتر نمایندگی شرکت های خارجی در ایران و همچنین سازمانها ی مردم نهاد خارجی لازم است علاوه بر شناسایی کامل اشخاص حقیقی صاحب امضاء حساب، مسئولین خارجی مقیم و دارای تردد به ایران (به شرح مندرج در مورد اشخاص حقیقی) و نیز مشخصات اعضای هیأت مدیره و مدیران ارشد ارکان مشابه هر یک از آنها در خارج از کشور (به شرح مندرج در مورد اشخاص حقیقی به جز شماره پروانه اقامت و رواید و نشانی) همراه با مشخصات شرکت اصلی آنها در خارج از کشور مطابق با فرم های شماره (۱) و (۲) اخذ گردد.

ماده ۲۳- در شناسایی کامل مشتریان خارجی (حقیقی و حقوقی) واحدها باید تمامی اطلاعاتی را که در شناسایی

کامل مشتریان ایرانی (حقیقی - حقوقی) از آنها اخذ می نمایند، از مشتریان خارجی نیز مطالبه کرده (حسب مورد) و پس از مستندسازی آنها، در سوابق نگهداری نمایند.

۱ - نمونه شماره ۷۳۲-۱۳۹۶/۰۲

۲ - دستورالعمل شماره ۴۳۲۰۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۵

۳ - نامه عمومی شماره ۹۷۲۵۵ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۶

۴ - نمونه شماره ۷۳۴-۱۳۹۶/۰۲

ماده ۲۴- مدارک شناسایی معتبر اشخاص خارجی:^۱

۱-۲۴- اشخاص حقیقی خارجی :

گذرنامه معتبر: گذرنامه ای است که تاریخ انقضای آن تمام نشده باشد و دارای اجازه اقامت معتبر باشد.

تبصره ۱: اجازه اقامت معتبر عبارت است از:

۱- پروانه اقامت معتبر صادره توسط نیروی انتظامی، درج شده در گذرنامه

۲- روایید دارای تاریخ اعتبار صادره توسط وزارت امور خارجه، درج شده در گذرنامه

۳- گذرنامه اتباع کشورهای لغو روایید با ایران، دارای مهر ورود به کشور و حداکثر یک ماه از تاریخ ورود

۴- گذرنامه اتباع خارجی دارای مجوز تمدید روایید، صادره توسط نیروی انتظامی

تبصره ۲: روایید و یا اجازه اقامت در ایران درج شده در گذرنامه های خدمت و سیاسی توسط وزارت امور خارجه صادر می گردد.

-دفترچه پناهندگی معتبر صادره توسط نیروی انتظامی

-کارت هویت معتبر صادره توسط وزارت کشور

-کارت خروجی مدت دار (آمایش) معتبر صادره توسط وزارت کشور

تبصره ۳: اعتبار دفترچه های پناهندگی، کارت های هویت و آمایش منوط به عدم انقضای تاریخ آن می باشد.

۲-۲۴- اشخاص حقوقی خارجی :

- معرفی نامه وزارت امور خارجه در خصوص نمایندگی سیاسی کشورها و سازمان های بین المللی

- معرفی نامه وزارت کشور در خصوص سازمان های مردم نهاد خارجی

- مدارک ثبتی سایر اشخاص حقوقی خارجی در خارج از ایران که در آن محل ثبت، تاریخ ثبت، شماره ثبت و موضوع فعالیت شخص حقوقی قید شده باشد

ماده ۲۵- مشخصات هویتی:

۱-۲۵- اشخاص حقیقی: شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر یا مادر، تاریخ تولد، کشور محل تولد، شماره مدرک

شناسایی، نوع مدرک شناسایی، تابعیت، جنسیت، شماره اختصاصی

تبصره: در خصوص اتباع خارجی عرب تبار، نام جد نیز از مشخصات هویتی محسوب می گردد و نیازی به اخذ نام خانوادگی نمی باشد.

۲-۲۵- اشخاص حقوقی: نام، تابعیت، موضوع فعالیت، نوع فعالیت، شماره ثبت، محل ثبت، تاریخ ثبت، شماره اختصاصی.

تبصره ۱: این دستورالعمل، مشتمل بر حداقل اطلاعات لازم در خصوص نحوه شناسایی مدارک معتبر اشخاص خارجی است. بانک مرکزی در مواقع مقتضی اقدام به تهیه و ابلاغ راهنمای شناسایی مدارک معتبر می نماید.

همچنین به دلیل پیچیدگی در تشخیص معتبر و مجاز بودن اسناد ارائه شده توسط مشتریان حقیقی و حقوقی خارجی، لازم است کارکنان شعب موسسه اعتباری موضوع را حسب مورد و از طریق سامانه فیدا استعلام نمایند

تبصره ۲: با توجه به اینکه عملیات تطبیق مدارک و اسناد مشتریان گذری خارجی در محل شعبه موسسه اعتباری انجام می شود لازم است موسسه اعتباری در هر یک از شعب، از کارکنانی با تجربه کافی در این زمینه استفاده نماید.

❖ شناسایی و احراز محل اقامت مشتریان

ماده ۲۶- واحدها به هنگام ارائه خدمات پایه و در فرآیند شناسایی کامل مشتری باید نسبت به مستند سازی نشانی پستی آنها اقدام نمایند. برای این منظور شعب موظفند برای تحویل اسناد و مدارک مشتری که متقاضی استفاده از خدمات پایه برای بار نخست و یا در دفعات بعدی می باشد (دسته چک، دفترچه حساب بانکی، کارت های بدهی و پرداخت و ...)، نامه ای را بایست سفارشی به نشانی پستی وی ارسال نمایند و در آن به مشتری اطلاع دهند که صرفاً با در دست داشتن اصل نامه مذکور و با مراجعه حضوری به شعبه، می توانند اسناد و مدارک مورد نظر را دریافت نمایند.

تبصره ۱: در مورد محل سکونت اشخاص حقیقی، کد پستی مندرج در کارت ملی و در مورد اقامتگاه قانونی اشخاص حقوقی، کد پستی مندرج در پایگاه های ذی ربط مبنای ارسال نامه به مشتری قرار می گیرد. و واحدها باید هنگام دریافت تقاضای مشتری برای دریافت خدمات پایه در بار نخست، اقدام به شناسایی کامل و مستندسازی نشانی پستی وی به شرح ذیل نموده و سوابق مربوط را در پرونده مشتری نگهداری نماید.^۱

تبصره ۲: واحدها باید هزینه پست سفارشی ارسال مکاتبات را از مشتری اخذ نمایند.

ماده ۲۷- واحدها باید هنگام شناسایی اشخاص حقیقی یا حقوقی اقدام به اخذ نشانی دقیق و کد پستی محل سکونت و یا اقامتگاه قانونی (درمورد شخص حقوقی)، شماره تلفن و یا دور نگار وی نمایند. در این خصوص اخذ شماره صندوق پستی از مشتری به تنهایی کافی نیست.

ماده ۲۸- در صورتی که وکیل، وصی، قیم، و یا ولی به نمایندگی از طرف شخص یا اشخاص دیگری متقاضی دریافت خدمات بانکی باشد، واحدها باید نشانی دقیق و کد پستی محل سکونت و شماره تلفن آنها را علاوه بر شخص اصیل اخذ نمایند.

تبصره ۱: واحدها موظفند هنگام شناسایی کامل مشتری و یا وکیل، وصی، قیم و یا ولی وی؛ کد پستی ابرازی از سوی وی را به نحو مقتضی با نشانی مندرج در پایگاه اطلاعاتی شرکت پست جمهوری اسلامی ایران تطبیق داده و پس از حصول اطمینان از مطابقت آنها، رونوشت اسناد مذکور را توسط صاحب امضای مجاز در بانک برابر اصل کرده، در پرونده مشتری نگهداری نماید.

تبصره ۲: نشانی و کد پستی مشتری که به شیوه فوق مستند سازی شده و در پرونده مشتری نگهداری می شود، مبنای مکاتبات واحدها با مشتری خواهد بود. مشتری به موجب مفاد فرم افتتاح حساب موظف است هرگونه تغییر در نشانی و کد پستی خود را به مرجع ذی ربط (ثبت احوال و یا ثبت اسناد و املاک) اطلاع دهد.

ماده ۲۹- در مورد حساب های مشترک، واحدها موظفند در مورد هر یک از صاحبان امضاء، اطلاعات مذکور در مواد ۲۷ و ۲۸ این دستورالعمل را اخذ نموده، نسبت به ارسال مدارک به نشانی پستی یکی از آنها (برابر توافق شعبه با صاحبان امضاء) اقدام نمایند.

ماده ۳۰- به منظور مستند سازی نشانی، کد پستی، شماره تلفن و دورنگار مشتری واحدها موظفند:

۱-۳۰- در شناسایی اولیه شخص حقیقی، کد پستی محل سکونت وی را با مندرجات اصل کارت ملی تطبیق دهند. در مورد شخص حقیقی خارجی مقیم ایران، نشانی پستی وی را با مدارک معتبر شناسایی مطابق با مواد مربوط به شناسایی مشتریان اعتباری این دستورالعمل تطبیق دهند.

۱- نامه عمومی شماره ۴۶۳۷۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۵

۲-۳۰- در شناسایی اولیه شخص حقوقی، کدپستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی را برابر ضوابط مندرج در مواد مربوط به شناسایی مشتریان مؤسسات اعتباری این دستورالعمل تطبیق دهند.

۳-۳۰- در شناسایی کامل اشخاص حقیقی (اعم از ایرانی و خارجی) لازم است علاوه بر تکالیف مذکور در بندهای فوق، نشانی و کدپستی ارائه شده از سوی مشتری از پایگاه اطلاعاتی ذی ربط (شرکت پست و ...) استعلام شود. استعلام کننده بایدزمان اخذ تأییدیه از پایگاه‌های ذی ربط را به همراه مشخصات خود؛ روی تصویر سند یادشده گواهی نماید.

۴-۳۰- در شناسایی کامل اشخاص حقوقی (اعم از ایرانی یا خارجی)، لازم است علاوه بر تکالیف ذکر شده در شناسایی اولیه، نشانی و کد پستی اقامتگاه قانونی ارائه شده از سوی مشتری از پایگاه های اطلاعاتی ذی ربط استعلام شود. همچنین واحدها موظفند کد پستی و نشانی محل سکونت دارندگان امضای مجاز مشتریان حقوقی را با اطلاعات مندرج در ظهر کارت ملی آنها تطبیق داده و صحت آن را از طریق پایگاه های اطلاعاتی استعلام نمایند. استعلام کننده بایدزمان اخذ تأییدیه از پایگاه های ذی ربط را به همراه نام و نام خانوادگی و شماره استخدامی خود روی برگ تأییدیه گواهی نمایند. به منظور مستندسازی کدپستی و نشانی محل سکونت دارندگان امضای مجاز در مشتریان حقوقی، لازم است این افراد همانند مشتریان حقیقی در واحدها حضور یابند.

۵-۳۰- در صورت وجود هرگونه تناقض بین نشانی و کدپستی مندرج در کارت با کدپستی ارائه شده از سوی مشتری، واحدها موظفند اقدامات زیر را انجام دهند:

۱-۵-۳۰- در صورت مغایرت بین کدپستی ارائه شده از سوی مشتری با نشانی و کد پستی پایگاه شرکت پست، بایداز مشتری خواسته شود نشانی یا کدپستی خود را اصلاح نماید.

۲-۵-۳۰- در صورت مغایرت بین کدپستی ارائه شده از سوی مشتری با کدپستی ابراز شده از سوی مشتری (برای نشانی محل سکونت اشخاص حقیقی) ضمن ارائه خدمت به مشتری، به مدت یک ماه به مشتری مهلت داده می شود تا نسبت به اصلاح کد پستی خود اقدام نماید. بدیهی است در این مدت هیچ تسهیلاتی به مشتری ارائه نخواهد شد و صرفاً خدماتی از قبیل افتتاح حساب سپرده سرمایه گذاری یا قرض الحسنه پس انداز ارائه می شود.

۳-۵-۳۰- در صورت مغایرت بین کد پستی اقامتگاه قانونی شخص حقوقی ارائه شده از سوی مشتری با کد پستی مندرج در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی ارائه خدمت تا زمان اصلاح یکی از دو مورد فوق متوقف خواهد شد.

۴-۵-۳۰- در صورتی که کدپستی شخص حقوقی در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی درج نشده باشد بایداز مشتری خواسته شود به سازمانی که نسبت به درج مشخصات شخص حقوقی در پایگاه شناسه ملی اشخاص حقوقی اقدام کرده است، مراجعه نموده، نشانی و کدپستی خود را اصلاح نماید، در این صورت ارائه هرگونه تسهیلات و خدمات به مشتری از سوی واحدها متوقف خواهد شد.

ماده ۳۱- در صورتی که پس از انجام تکالیف مقرر درموارد فوق ، مشخص شود کد پستی مشتری (حقیقی، حقوقی) متعلق به وی نباشد، واحدها باید مراتب را در قالب گزارش معاملات مشکوک^۱ به نحو مقتضی به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

ماده ۳۲- واحدها موظفند تکالیف مذکور در این دستورالعمل را درمورد مشتریان قبلی خود که از خدمات پایه استفاده نموده اند اعمال نمایند.

تبصره : واحدها موظفند آن دسته از مشتریان فعلی که در مرحله تطبیق مشخصات آنها دارای مغایرت می باشند، ظرف مدت یک ماه نسبت به رفع مغایرت اقدام نمایند. چنانچه مغایرت مذکور رفع نگردد، واحدها موظفند ضمن

خودداری از ارائه هرگونه خدمت به مشتری مراتب را به نحو مقتضی به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

❖ شناسایی سطح فعالیت مشتریان

ماده ۳۳- تعیین سطح فعالیت مورد انتظار اشخاص حقیقی

چنانچه شخص حقیقی متقاضی استفاده از خدمات پایه از مشتریان شناخته شده بانک نمی باشد، سطح فعالیت شخص مذکور بر اساس خود اظهاری وی در فرم های مربوطه به هنگام افتتاح حساب و با توجه به اسناد و مدارک ذیل تعیین می گردد.

۱-۳۳- مسئولین ذی ربط در شعب باید، صحت اظهارات مشتری را حسب مورد از طریق تطبیق آن با یک یا چند مورد نظیر اسناد و مدارک ذیل احراز نمایند؛

- آخرین فیش تأیید شده حقوق و مزایای وی در مورد کارکنان دولت و یا تاییدیه آخرین فهرست بیمه ارسالی به بیمه های معتبر.

- صورت گردش حساب مشتری در مؤسسات اعتباری دیگر که تحت نظارت بانک مرکزی قرار داشته و از سوی مؤسسه اعتباری مورد تایید قرار گرفته است (ممهور به مهر مؤسسه اعتباری).

- آخرین اظهار نامه مالیاتی مشتری (درخصوص مشاغل آزاد).

- آخرین اظهار نامه مالیات بر ارزش افزوده.

۲-۳۳- در مورد حساب هایی که با معرفی سازمانهای دولتی و نهادهای عمومی برای واریز حقوق و مزایای کارکنان آنها افتتاح می شود، واحدها می توانند معرفی نامه سازمان یا نهاد مربوطه یا حکم کارگزینی وی را بعنوان یکی از مدارک مورد استناد بپذیرند و در مورد حسابهایی که با معرفی شرکت های خصوصی برای واریز حقوق و مزایای کارکنان آنها افتتاح می شود، واحدها می توانند معرفی نامه شرکت مذکور را بپذیرند به شرط آنکه فرآیند شناسایی آن شرکت قبلاً به طور کامل انجام شده باشد، همچنین لازم است معرفی نامه مذکور مشتمل بر مجموع حقوق و مزایای سالیانه فرد و یا میانگین حقوق و مزایای ماهیانه مشتری و متناسب با فهرست اظهاری به بیمه باشد.

۳-۳۳- در صورتی که شخص دارای منابع درآمدی دیگری باشد لازم است اسناد و مدارک مربوط به هر یک از منابع درآمدی خود را به طور جداگانه ارائه نماید.

۴-۳۳- در صورتی که مشتری حقیقی به منظور انجام امور مالی مرتبط با فعالیت یک شخص حقوقی (مواردی مانند تنخواه گردان، کارپردازی و ...) از حسابی استفاده می نماید، می بایست از شخص حقوقی مذکور که خود قبلاً مورد شناسایی کامل قرار گرفته است، معرفی نامه ارائه نماید. سطح فعالیت مشتری حقیقی مذکور نباید بیش از سطح فعالیت شناسایی شده از شخص حقوقی مربوطه ارزیابی گردد.

۵-۳۳- چنانچه مشتری اسناد و مدارک مثبتته مورد نیاز برای تعیین سطح فعالیت خود را ارائه نکند، سطح فعالیت وی در حداقل ممکن تعیین می شود. حداقل سطح فعالیت، در مقاطع زمانی مورد نیاز توسط بانک مرکزی اعلام می گردد.

تبصره: از آنجاکه در این خصوص (حداقل سطح فعالیت) دستور العملی از سوی بانک مرکزی به مؤسسات اعتباری ابلاغ نگردیده است، مسئولین ذی ربط در واحدها می بایست با توجه به اطلاعات ابرازی از سوی مشتری و با در نظر گرفتن عرف جامعه نسبت به برآورد حداقل سطح فعالیت مشتری اقدام نمایند.

ماده ۳۴- تعیین سطح فعالیت مورد انتظار اشخاص حقوقی

چنانچه شخص حقوقی متقاضی استفاده از خدمات پایه از مشتریان شناخته شده بانک نمی باشد، سطح فعالیت مشتری بر اساس خود اظهاری وی در فرم های مربوطه به هنگام افتتاح حساب و با توجه به اسناد و مدارک ذیل تعیین می شود.

تبصره : مسئولین ذی ربط در واحدها می بایست حسب مورد صحت اظهارات شخص مذکور را از طریق تطبیق اظهارات وی با یک یا چند مورد نظیر اسناد و مدارک ذیل احراز نمایند؛

- نوع فعالیت شرکت (مطابق با اساسنامه)،

- پیش بینی های فروش، هزینه و درآمد در طرح عملیاتی شرکت (Business Plan)،

- صورت های مالی حسابرسی شده شخص حقوقی در سال قبل،

- صورت گردش حساب شخص حقوقی در مؤسسه اعتباری دیگری که تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد.

- آخرین اظهار نامه مالیاتی شخص حقوقی

ماده ۳۵- در صورتیکه تراکنش های حساب یک مشتری متناسب با سطح فعالیت مورد انتظار از مشتری نباشد، مسئولین واحدها موظفند مراتب را به نحو مقتضی به اداره کل تطبیق ، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

فصل سوم:

کنترل و نظارت

❖ اعمال کنترل و نظارت ویژه هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص سیاسی

ماده ۳۶- واحدها موظفند هنگام ارائه خدمات پایه به ویژه خدمات بانکی ذیل به اشخاص سیاسی خارجی مقررات و ضوابط این مبحث را رعایت نمایند:

الف) افتتاح، انسداد (تمام با بخشی از حساب) و بستن حساب سپرده قرض الحسنه جاری.

ب) افتتاح، انسداد (تمام با بخشی از حساب) و بستن حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز و حساب سپرده سرمایه گذاری مدت دار.

۱-۳۶- فرآیند معرفی افراد حقیقی و حقوقی نمایندگی های خارجی مقیم جمهوری اسلامی ایران برای انجام عملیات بانکی و دریافت خدمات پایه، مستلزم صدور نامه رسمی از سوی اداره کل تشریفات وزارت امور خارجه می باشد.

۲-۳۶- ارائه کلیه خدمات پایه به اشخاص سیاسی خارجی ویژه ممنوع است. لیکن در صورتی که ارائه خدمات پایه به اینگونه اشخاص قبل از ابلاغ این دستورالعمل بوده، لازم است مراتب به قید تسریع به بانک مرکزی اعلام تا پس از انجام بررسی های معمول، نحوه اقدام به بانک اعلام شود.

۳-۳۶- ارائه خدمات پایه به سایر اشخاص سیاسی خارجی بلامانع است، اما مراتب باید به قید تسریع به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم اعلام تا مراتب به بانک مرکزی گزارش گردد.

۴-۳۶- در صورت انصراف شخص سیاسی خارجی از اخذ خدمات پایه و یا توقف ارائه این خدمات به وی (مثل انسداد حساب، تسویه تسهیلات و ...) لازم است مراتب به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش تا نهایتاً به بانک مرکزی منعکس گردد.

۵-۳۶- فرآیند شناسایی اشخاص سیاسی خارجی علاوه بر تکلیف مقرر در بند (۳۵-۱) در سایر موارد مطابق با مواد ذکر شده در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی در فصل اول این دستورالعمل می باشد.

• افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری برای اشخاص سیاسی خارجی

ماده ۳۷- برای افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری برای شخص سیاسی خارجی، واحدها موظفند علاوه بر رعایت ضوابط مذکور در ماده ۳۶ این دستورالعمل موارد ذیل را مدنظر قرار دهند؛

۱-۳۷- حصول اطمینان از عدم مطابقت مشخصات متقاضی افتتاح حساب با مشخصات افرادی که افتتاح حساب جاری برای آنها مجاز نمی باشد. (از جمله افرادی که بنا به دستور مرجع قضایی و یا سابقه چک برگشتی در لیست سیاه قرار دارند)

۲-۳۷- اگر کشور موطن اصلی شخص سیاسی خارجی جزو کشورهایی باشد که جرم های سازمان یافته و مرتبط با پولشویی در آن زیاد است، افتتاح حساب جاری برای این افراد منوط به اخذ اجازه از بانک مرکزی ج.ا.ا می باشد. تبصره ۱: به منظور اخذ مجوز یاد شده واحدها می بایست از طریق اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم اقدام گردد.

تبصره ۲: لیست کشورهای که جرم های سازمان یافته و مرتبط با پولشویی در آنها زیاد می باشد، سالانه از سوی بانک مرکزی اعلام می گردد.

۳-۳۷- در صورتی که پس از افتتاح حساب برای اشخاص سیاسی خارجی، کشور صاحب حساب مشمول کشورهای بند پیشین گردد، لازم است مراتب به منظور کسب تکلیف از بانک مرکزی در اسرع وقت به آن بانک گزارش گردد. تبصره: واحدها موظفند در این خصوص به نحوه مقتضی از طریق اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم اقدام نمایند (شعب از طریق اداره امور شعب ذریع و شعب مستقل رأساً) همچنین واحدها باید پیش از افتتاح حساب جاری، از طریق ساز و کارهای پیش بینی شده، نسبت به شناسایی تعداد حسابهای جاری متقاضی در تمامی شبکه بانکی، اطلاعات لازم را کسب نمایند. همچنین به منظور شناسایی متقاضی ای که دارای حساب های جاری متعدد است و احتمال می رود برای افتتاح حساب جاری جدید فاقد صلاحیت لازم باشد. واحدها باید فعالیت های کنترلی مناسب را در چارچوب رهنمودهای به عمل آمده در بخشنامه شماره مب/۱۱۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۳۱ بانک مرکزی اقدام نمایند.

• افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه پس انداز سپرده سرمایه گذاری مدت دار.

ماده ۳۸- واحدها می بایست به هنگام افتتاح سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه گذاری مدت دار برای اشخاص سیاسی خارجی، نسبت به شناسایی کامل وی برابر ضوابط مذکور در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان خارجی در این دستورالعمل عمل نمایند. ضمن آنکه برای افتتاح سپرده قرض الحسنه پس انداز و سپرده سرمایه گذاری مدت دار، داشتن اقامت دائم فرد متقاضی در کشور ایران ضرورت ندارد.

❖ بستن و مسدود کردن حساب

ماده ۳۹- در موارد ذیل، حسابهای اشخاص سیاسی خارجی بسته می شود.

۱-۳۹- در صورت خواست متقاضی.

۲-۳۹- در صورت صدور حکم قضایی توسط محاکم ایرانی.

۳-۳۹- در صورت صدور حکم قضایی توسط محاکم خارجی پس از تأیید بانک مرکزی.

۴-۳۹- در صورت صدور دستور مراجع بین المللی پس از تأیید بانک مرکزی.

تبصره: مسدود کردن موجودی حسابهای فوق در صورت وجود شرایط مذکور در بندهای ۲-۳۹، ۳-۳۹ و ۴-۳۹ امکان پذیر می باشد، در هر صورت واحدها موظفند، بستن یا انسداد (تمام یا قسمتی از حساب) حساب اشخاص سیاسی خارجی را به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم اعلام تا مراتب به بانک مرکزی گزارش گردد.

ماده ۴۰- علاوه بر شعب داخل کشور، شعب خارج از کشور نیز موظف به رعایت ضوابط یاد شده در خصوص اشخاص سیاسی خارجی می باشند.

ماده ۴۱- واحدها باید علاوه بر رعایت ضوابط مذکور در این فصل، سایر مقررات مربوط به نحوه افتتاح، انسداد و بستن حساب جاری را که ناظر بر کلیه اشخاص حقیقی ایرانی و خارجی است، در مورد اشخاص سیاسی خارجی نیز رعایت نمایند.

❖ اعمال کنترل و نظارت بر عملکرد اشخاص مظنون

❖ نظارت بر عملیات و معاملات اشخاص مظنون

ماده ۴۲- بانک موظف است لیست اشخاص حقیقی و حقوقی که در قالب اشخاص مظنون به جعل و یا کلاهبرداری به واحدها اعلام می گردد را در دسترس کارکنان ذی ربط که مسئول ارائه خدمات به مشتریان می باشند قرار داده و در جهت اجرای کنترل های مورد نظر نظارت مؤثر معمول نمایند.

ماده ۴۳- مشخصات اشخاص مظنون از ویژگی محرمانگی برخوردار بوده و بانک باید مشخصات اشخاص یاد شده را صرفاً در اختیار کارکنان ذی ربط قرار داده و از افشاء و هرگونه استفاده غیر مجاز از اطلاعات مذکور اطمینان حاصل نمایند. در غیر اینصورت با متخلفین برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۴۴- واحدها میبایست هنگام ارائه خدمات پایه، لیست اشخاص مظنون را مدنظر قرار دهند.

ماده ۴۵- واحدها موظفند ضمن اعمال کنترل های لازم در صورت مواجهه با هرگونه سوابق ارائه خدمات بانکی به اشخاص یاد شده موضوع را از حیث وجود عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی مورد بررسی قرار داده و در صورت احراز مصادیقی از آن مراتب را مطابق با ضوابط مذکور در خصوص نحوه گزارش دهی عملیات مشکوک (فصل چهارم این دستورالعمل)، در قالب گزارش عملیات مشکوک به پولشویی^۱ به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم گزارش نمایند.

ماده ۴۶- بانک باید بلافاصله پس از اعلام اسامی و مشخصات اشخاص مظنون، نسبت به به روزرسانی فهرست قبلی اقدام نمایند به نحوی که فهرست اشخاص مذکور همواره با آخرین اصلاحات در اختیار کارکنان ذی ربط قرار داشته باشد.

❖ اعمال کنترل و نظارت در حوزه نظام های پرداخت

ماده ۴۷- ضوابط مربوط به ابزارهای انجام تراکنش

۱-۴۷- صدور هرگونه ابزار شناسایی باید پس از شناسایی کامل ارباب رجوع و ثبت تطبیقی مشخصات هویتی با مشخصات ابزار شناسایی صورت پذیرد.

۲-۴۷- صدور انواع کارت های پرداخت با نام، اعم از کارت های برداشت و کارت های اعتباری^۲، پیش از شناسایی کامل ارباب رجوع و ایجاد یا معرفی حساب متناظر در بانک، ممنوع است.

۳-۴۷- فرآیند شناسایی کامل ارباب رجوع برای صدور ابزارهای شناسایی، کارت های پرداخت، در اولین مراجعه ارباب رجوع به شعب ضرورت دارد. لیکن در صورت وجود اقلام اطلاعاتی مربوط به شناسایی کامل ارباب رجوع در بانک و دسترسی متمرکز به آن، نیازی به تکرار فرآیند برای ارائه خدمات و محصولات فوق نیست و صرف تطبیق یکسانی هویت ارباب رجوع با مشخصات مشتری شناسایی شده کفایت می کند.

تبصره: ابزارهای شناسایی، کارت های پرداخت و سایر موارد مرتبط با این ماده باید صرفاً به ارباب رجوع و یا نماینده قانونی وی (پس از شناسایی اولیه) تحویل شوند.

۴-۴۷- تطبیق هویت ارباب رجوع با اقلام اطلاعاتی شناسایی مشتری در مراجعات غیرحضوری از طریق ابزارهای شناسایی صورت می پذیرد.

۵-۴۷- شناسایی ارباب رجوع به صورت الکترونیکی در مواردی که وی از گواهی های امضای دیجیتال صادر شده توسط مرکز گواهی امضای دیجیتال بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای شناسایی اولیه و یا ارسال اسناد ومدارک لازم برای شناسایی کامل استفاده نماید، بلامانع است.

۶-۴۷- لازم است مشتری به طور کتبی به شعبه تعهد دهد که هیچ شخصی غیر از وی، از ابزار شناسایی استفاده نخواهد کرد و در صورت بروز مشکل در این زمینه، تمامی مسئولیت ها متوجه مشتری است. که این امر در فرم های افتتاح حساب لحاظ گردیده است.

۱ - دستورالعمل شماره ۴۳۱۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۲

۲ - دستورالعمل شماره ۴۶۵۱۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۳۱

۷-۴۷- انواع کارت های پرداخت بی نام نظیر کارت های هدیه و بن کارت های ریالی ، مشمول ضوابط مندرج در دستورالعمل شیوه صدور کارت هدیه و بن کارت ریالی صادره بانک مرکزی می باشد.
تبصره : شارژ مجدد انواع کارت های پرداخت بی نام و غیر قابل ردیابی و ایجاد این قابلیت بر روی کارت های مذکور ممنوع است^۱.

۸-۴۷- خریدار اولیه انواع کارت های پرداخت بی نام باید جزو مشتریان بانک بوده و پیش از خرید، شناسایی (اولیه یا کامل) شده باشد. مسئولیت تمامی تراکنش های انجام شده توسط کارت های مذکور بر عهده خریدار اولیه است.
ماده ۴۸ - واحدها به هنگام صدور کارت هدیه (ضمن شناسایی اولیه مشتری) اطلاعات هویتی مشتری حقیقی و حقوقی را به همراه مشخصات کارت های هدیه صادر شده، می بایست در سامانه های مربوطه وارد نمایند.
ماده ۴۹ - واحدها به هنگام صدور کارت هدیه یا بن کارت برای مشتریان جدید یا فاقد حساب (مشتریان گذری) می بایست تعهدنامه لازم در خصوص اجرای قوانین و مقررات مبارزه با پول شویی و تامین مالی تروریسم را از وی اخذ نموده و در سوابق نگهداری نمایند.

ماده ۵۰ - در فرآیند صدور و تحویل کارت هدیه الزام رعایت سقف مقرر رعایت گردد.

ماده ۵۱ - در بازخرید کارت هدیه ممنوعیت پرداخت وجوه نقدی بیش از سقف مقرر رعایت گردد.

ماده ۵۲ - ابزارهای شناسائی، کارتهای پرداخت و ..... صرفاً به ارباب رجوع و یا نماینده قانونی وی (پس از شناسائی اولیه) تحویل گردد.

ماده ۵۳ - ضوابط مربوطه به روش های انجام تراکنش

هرچند نصب هرگونه ابزار پذیرش منوط به افتتاح حساب و لزوماً شناسایی کامل متقاضی می باشد لیکن ضروریست به هنگام درخواست و نصب موارد زیر را رعایت نمایند.

۱-۵۳ - نصب هرگونه ابزار پذیرش برای فروشنندگان کالا و ارائه دهندگان خدمات، اعم از فیزیکی و مجازی، باید پس از احراز هویت پذیرنده کارت وفق مقررات و ضوابط مندرج در مبحث شناسایی و احراز هویت مشتریان علی-الخصوص شناسایی کامل مشتری صورت پذیرد.

۲-۵۳ - واریز وجوه مربوط به تراکنش های کارت های پرداخت به حساب پذیرنده کارت، منحصرأ از طریق حساب معرفی شده پذیرنده کارت نزد یکی از موسسات اعتباری امکان پذیر است.

۳-۵۳ - به هنگام نصب هرگونه ابزار پذیرش فیزیکی در محل پذیرنده کارت، اطلاعات و داده های زیر باید از پذیرنده اخذ شده و در سوابق داده ای ابزارهای پذیرش نزد شعبه و یا ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:
الف- تصویر جواز کسب یا هرگونه مدرک دیگری که اهلیت پذیرنده را برای دریافت وجه اثبات نماید (برای اشخاص حقیقی) یا مدارک ثبتی (برای شخص حقوقی)؛

ب- نشانی کامل پستی (به همراه کد پستی) مطابق با جواز کسب یا مدارک ثبتی شخصیت حقوقی که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد.

۴-۵۳ - به هنگام نصب هرگونه ابزار پذیرش مجازی برای پذیرنده کارت لازم است اطلاعات و داده های زیر از پذیرنده اخذ شده و در سوابق داده ای ابزارهای پذیرش نزد شعبه یا ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:
الف- نشانی کامل پستی (به همراه کد پستی) محل فعالیت و حضور پذیرنده کارت (محل دفتر یا محلی که تجهیزات، سامانه های و یا تجهیزات پردازش مجازی، مطابق با جواز کسب یا مدارک ثبتی شخصیت حقوقی در آنجا مستقر هستند) که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد.

ب- مشخصات و نشانی اینترنتی دقیق پذیرنده و مشخصات هویتی و محل میزبان وب سایت.
۵-۵۳- در صورتی که ارباب رجوع متقاضی دریافت ابزارهای پذیرش فیزیکی یا مجازی متعدد باشد (از جمله در مواردی که یک شخص حقوقی متقاضی دریافت این ابزارها برای دفتر مرکزی، نمایندگی‌ها و شعب خود باشد)، لازم است تکالیف مقرر در بندهای ۲-۴۷ و ۳-۴۷ این دستورالعمل در مورد هر یک از ابزارهای مذکور به اجرا درآید.

۶-۵۳- به هنگام نصب ابزار پذیرش کارت، اعم از فیزیکی یا مجازی، برای پذیرنده کارت باید اطلاعات زیر مطابق با اظهار پذیرنده کارت اخذ شده و در سوابق داده‌ای پذیرنده کارت نزد شعبه یا ارائه دهنده خدمات پرداخت ثبت گردد:

الف- سقف انفرادی هر تراکنش مالی.

ب- سقف گردش ماهانه هر یک از ابزارهای پذیرش.

۷-۵۳- هرگونه تغییر در اطلاعات و داده‌های پذیرنده، اعم از تغییر مکان فیزیکی یا مجازی، تغییر ماهیت فعالیت و نظیر آن باید در اسرع وقت توسط پذیرنده کارت به اطلاع شعبه یا ارائه دهنده خدمات پرداخت نصب کننده ابزار پذیرش رسیده و واحدها مکلفند حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به روزآوری اطلاعات و داده‌های مزبور در سامانه‌های اطلاعاتی و سوابق خود اقدام نمایند. این مورد باید به روشنی در قراردادهای نصب ابزارهای پذیرش تصریح گردد.

ماده ۵۴ - به هنگام نقل و انتقالات الکترونیکی بانکی (از جمله ساتنا، پایا و ...) از طریق شعب اطلاعات فرستنده و گیرنده حواله به طور کامل در فرمهای ذیربط درج و تکمیل شود.

ماده ۵۵- ضوابط مربوط به مشخصات تراکنش‌های الکترونیکی

۱-۵۵- صدور دستور پرداخت اعم از درون بانکی و بین بانکی، شامل دستور پرداخت‌های سامانه تسویه ناخالص آنی (ساتنا) و سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) صرفاً با شناسایی صادر کننده دستور پرداخت امکان پذیر است.

۲-۵۵- ارائه درخواست برداشت در سامانه پایاپای الکترونیکی (پایا) مستلزم شناسایی ذی‌نفع و وجود حساب مقصد معتبر در موسسه اعتباری پذیرنده درخواست برداشت است.

۳-۵۵- شناسایی صادرکننده دستور پرداخت یا ارائه دهنده درخواست برداشت در مراجعات حضوری بر اساس مدارک مندرج در ضوابط شناسایی اولیه اشخاص موضوع ماده (۳) آیین نامه صورت پذیرفته و در مراجعات غیر حضوری و مجازی بر اساس معیارهای کنترلی متعارف ابزارهای شناسایی انجام می‌گیرد.

۴-۵۵- تراکنش‌های الکترونیکی برون خطی، نظیر تراکنش‌های کیف پول الکترونیکی، که بنا به ماهیت فناوری و ارزش مبادلات آنها، فاقد سوابق مربوط به جزئیات هر تراکنش در سامانه‌های بانکی است، مانند مبادلات نقدی بین اشخاص تلقی می‌گردند.

۵-۵۵- در کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی درون بانکی و بین بانکی در خصوص وجوه بالاتر از مبالغ اعلامی بانک مرکزی، شعب می‌بایست انتقال وجه را منوط به تکمیل قسمت (فیلد) بابت در فرم‌های مربوط به انتقال وجه و اخذ مدارک و اسناد مثبت و نگهداری تصویر آنها در پرونده تراکنش نمایند.^۱

❖ اعمال کنترل و نظارت بر واحدهای برون مرزی

ماده ۵۶- واحدهای برون مرزی موظفند بر اساس اعلام نظر بانک مرکزی در خصوص رعایت قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی در کشورهای مقصد، به ترتیب زیر اقدام نمایند:

۱-۵۶- در صورتی که در کشور مقصد، مقررات مبارزه با پولشویی مطابق استانداردهای بین المللی حاکم باشد؛ واحد برون مرزی باید مقررات مصوب در کشور مقصد را به طور دقیق و کامل اجرا نماید.

۲-۵۶- در صورتی که مقررات کشور مقصد، از کیفیت پایین تری نسبت به استانداردها و مقررات جمهوری اسلامی ایران برخوردار باشد، واحد برون مرزی باید مقررات جمهوری اسلامی ایران را اجرا نماید.

۳-۵۶- در صورتی که کشور مقصد دارای مقرراتی در زمینه مبارزه با پولشویی نباشد و یا از محیط های پرخطر در زمینه پولشویی باشد، واحدهای برون مرزی موظفند مطابق با مقررات جمهوری اسلامی ایران عمل نموده و ادارات کل ذی ربط موظفند برای اخذ راهکار مناسب، مراتب را به بانک مرکزی گزارش نمایند.

۴-۵۶- رعایت تکالیف مقرر در این دستورالعمل - در صورتی که امکان قانونی آن از نظر کشور مقصد وجود داشته باشد- باید توسط واحدهای مستقل خارج از کشور (Subsidiary) نیز رعایت شود.

فصل چهارم:

انواع گزارش‌ها و نحوه تهیه آنها

❖ گزارش واریز نقدی وجوه بیش از سقف مقرر

ماده ۵۷- در صورتی که مشتری قصد واریز وجوه نقدی بیش از سقف مقرر داشته باشد، لازم است پیش از درج اطلاعات در سامانه تحویل‌داری، گزارش واریز وجوه نقد (CTR) ^۱ به طور دقیق و کامل توسط وی تکمیل و امضاء شده و در اختیار مسئولین ذیربط قرارگیرد. در صورتی که مشتری رأساً به دلایلی نتواند گزارش مذکور را تکمیل نماید، این گزارش باید توسط متصدی ذیربط تکمیل و با اخذ امضاء به تأیید مشتری رسانده شود.

تبصره ۱: درج شماره ملی مربوط به اشخاص حقیقی، شناسه ملی اشخاص حقوقی و یا شماره اختصاصی اشخاص خارجی (حسب مورد) و نیز اخذ توضیحات مشتری در مورد منشاء وجوه نقد پرداختی توسط وی و علت پرداخت وجوه مذکور به صورت نقد در فرم یادشده الزامی است، در این خصوص لازم است اطلاعات اشخاص مرتبط با تراکنش از جمله واریز کننده، صاحب حساب و ... نیز در آن درج گردد.

تبصره ۲: واحدها موظفند تکلیف مقرر در این ماده را نسبت واریزهای نقدی به ارزشهای خارجی نیز اعمال نمایند.

ماده ۵۸- پس از تکمیل گزارش، متصدی مربوطه می‌بایست گزارش مذکور را در اختیار رابط مبارزه با پولشویی شعبه قراردادده تا پس از بررسی و جمع بندی اطلاعات مندرج در آن، اطلاعات کلیه گزارش‌های تکمیل شده را مطابق دستورالعمل صادره در این خصوص جهت ارسال به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم، به طور روزانه در سامانه جمع‌آوری اطلاعات واریز وجوه نقد بیش از سقف مقرر ثبت و سوابق در شعبه نگهداری گردد.

ماده ۵۹- پس از تکمیل فرم مذکور، مسئولین ذیربط در واحدها باید اطلاعات مندرج در آن را با مدارک شناسایی مشتری برابر ضوابط مذکور در بحث چگونگی شناسایی و احراز هویت مشتریان تطبیق داده، سپس اقدام به واریز یا انتقال وجوه مشتری نمایند.

در این رابطه؛

الف) در صورت خودداری مشتری از تکمیل فرم مذکور و یا عدم ارائه اطلاعات جهت تکمیل آن، واحدها وظیفه دارند تا وجوه مذکور را از مشتری پذیرفته، لیکن موضوع را به قید فوریت در قالب فرم STR ^۲ به کمیته اجرایی مبارزه با پولشویی ذیربط گزارش نمایند.

ب) در صورت وجود ابهام در صحت اطلاعات و یا مدارک ارائه شده توسط مشتری، مسئولین ذیربط در واحدها وظیفه دارند از طریق تحقیق از سایر نظام‌ها و پایگاه‌های اطلاعاتی و نیز استعلام از مراجع قانونی ذیربط، نسبت به رفع ابهام اقدام نمایند. در این موارد ارائه خدمات به مشتری تا رفع ابهام متوقف خواهد شد.

ج) چنانچه مشخصات ارائه شده از سوی مشتری صحت نداشته باشد و یا کارت ملی وی، توسط کارمند جعلی تشخیص داده شود، باید مراتب بلافاصله به کمیته اجرایی مبارزه با پولشویی ذیربط گزارش گردد، در این موارد، ادامه خدمت به مشتری متوقف خواهد شد.

۱ - فرم گزارش واریز وجوه نقد - CTR (نمونه فرم در انتهای بخشنامه بخش فرمها قرار دارد)

۲ - فرم گزارش معاملات مشکوک - STR (نمونه فرم در انتهای بخشنامه بخش فرمها قرار دارد)

ماده ۶۰- در صورتی که توضیحات مشتری در مورد منشاء وجوه نقد بیش از سقف مقرر و علت واریز آن به صورت نقدی، قانع کننده نباشد و یا به دلایل دیگری، ظن به پولشویی و تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد، متصدی مربوطه موظف است علاوه بر اقدامات مذکور در این دستورالعمل با ثبت گزارشات وجوه نقد بیش از سقف مقرر، نسبت به ارسال گزارش معاملات مشکوک برابر ضوابط مندرج در مبحث «شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی» اقدام نماید.

ماده ۶۱- واحدها موظفند سوابق گزارشات یاد شده را بر اساس آئین نامه مدت و طرز نگهداری اوراق بازرگانی، اسناد و دفاتر بانکها به جهت بهره برداری های احتمالی آتی مطابق با اسناد سطح دو نگهداری نمایند. لازم است نگهداری سوابق به گونه ای باشد که در صورت درخواست مراجع ذیصلاح اطلاعات در اسرع وقت قابل دسترسی باشد.

تبصره: مفاد ماده ۱۱۶ آیین نامه اجرایی ماده ۱۴ الحاقی قانون مبارزه با پولشویی در خصوص رعایت موضوع عدم پرداخت وجه نقد بیش از سقف مقرر رعایت گردد.

❖ شناسایی معاملات مشکوک و شیوه گزارش دهی

ماده ۶۲- واحدها موظفند در صورت ظن به انجام عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی، اعم از اینکه مشتری، متقاضی برخورداری از خدمات پایه یا غیرپایه باشد، مراتب را به طور محرمانه و بدون اطلاع وی در قالب گزارش عملیات مشکوک^۱ به کمیته اجرایی مبارزه با پولشویی ذی ربط گزارش نمایند.

تبصره ۱: تشخیص متصدیان امور در شعبه مبنی بر انجام معاملات مشکوک در درجه نخست اهمیت قرارداد.

تبصره ۲: عواقب افشاء اطلاعات در این خصوص بر عهده رؤسای ادارات امور شعب و شعب مستقل می باشد و در این رابطه با متخلف ذی ربط برابر مقررات رفتار خواهد شد.

تبصره ۳: از آنجاکه عامل زمان در فرآیند شناسایی عملیات مشکوک به پولشویی و اقدامات بعدی آن از اهمیت بالایی برخوردار است، عواقب ناشی از تأخیر در گزارش به موقع عملیات مشکوک به پولشویی متوجه مسئولین واحدها می باشد.

ماده ۶۳- ادارات امور شعب و شعب مستقل موظفند به محض دریافت گزارش عملیات یا معاملات مشکوک به پولشویی، آن را در کمیته اجرایی مبارزه با پولشویی آن واحد مورد بررسی قرار داده و در صورت تأیید مشکوک بودن عملیات و احراز مصادیقی از پولشویی در گزارش واصله، حسب مورد نسبت به تنظیم نمونه فرم های گزارش مشکوک (فرم شماره ۱ و ۲) برای اشخاص حقیقی و حقوقی اقدام نمایند.^۲

و ضمن اظهار نظر در خصوص موضوع و ارائه خلاصه ای از چگونگی آن، مراتب را همراه با اسناد و مدارک مربوطه به اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم ارسال نمایند.

در هنگام ارسال گزارش عملیات و معاملات مشکوک به پولشویی (STR) در خصوص اتباع خارجی حتماً وضعیت اقامت این افراد را به لحاظ مقیم یا غیر مقیم مشخص نموده و به همراه تصویر مستندات مربوطه به اداره کل تطبیق و مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم ارسال نمایند.

تبصره ۱: نظر به اینکه در شعب مستقل، کمیته اجرایی مبارزه با پولشویی در ساختار شعبه دیده شده است، لذا موارد گزارش شده از دوایر، در کمیته اجرایی آن واحد مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می گیرد.

۱ - دستورالعمل شماره ۴۳۱۷۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۲

۲ - دستورالعمل شماره ۴۴۱۹۷ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳

تبصره ۲: تنظیم و ارسال گزارش معاملات مشکوک به هیچ وجه بیانگر اتهامی به افراد نبوده و اعلام آن به مراجع ذی‌ربط، افشای اسرار شخصی افراد محسوب نمی‌گردد و در نتیجه هیچگونه اتهامی از این بابت متوجه گزارش دهندگان نخواهد بود.

تبصره ۳: کمیته های اجرایی مبارزه با پولشویی علاوه بر مسئولیت رسیدگی به گزارشات واصله از شعب، وظیفه بررسی و پیگیری موارد مشکوکی که از اداره کل تطبیق، مبارزه با پولشویی و تامین مالی تروریسم به آن کمیته ارجاع می‌شود را نیز بر عهده دارند، تا مطابق با ضوابط این دستورالعمل موضوع را مورد رسیدگی قرار داده و نتیجه را به آن اداره کل گزارش نمایند.

❖ شاخص های شناسایی نقل و انتقالات، معاملات و هرگونه رفتار مشکوک مشتری به

تفکیک دوایر

ماده ۶۴- شاخص های شناسایی نقل و انتقالات، معاملات و هرگونه رفتار مشکوک مشتری

با توجه به گستردگی ابعاد جرم پولشویی و تعدد مصادیق و شاخص‌هایی که می‌تواند منجر به تهیه و ارسال گزارش مشکوک از سوی کارکنان بانک‌ها گردد، به منظور بهره برداری هرچه بیشتر، شاخص‌ها را با توجه به نوع فعالیت دوایر شعب، تفکیک و به شرح ذیل اعلام می‌نماید.

تبصره: با توجه به تاکید و تصریح قانون گذار در خصوص اهمیت و ضرورت ارسال گزارش های مشکوک توسط کارکنان واحدها، شاخص‌ها و مصادیق مشکوک محدود به موارد ذیل نمی‌باشد و در صورت ایجاد ظن و گمان به هرگونه معامله و یا رفتار مشتری، کارکنان موظف به ارسال گزارش مشکوک می‌باشند.

❖ صندوق و سپرده

- ۱- وجود تعداد زیادی حساب ریالی یا ارزی به نام مشتری حقیقی و حقوقی در یک یا چند شعبه.
- ۲- حساب‌های با گردش عملیات بالا که تناسبی با حرفه مشتری ندارد.
- ۳- حساب‌هایی که به دفعات، واریز و برداشت یکجا و عمده از آنها صورت می‌گیرد در حالی که تناسبی با حرفه مشتری ندارد.
- ۴- حساب مشتری که نوع فعالیت اقتصادی وی نقدی محور بوده (رستورانها، سوپر مارکت‌ها و دکه‌های فروش و...)
- ۵- حسابی که افراد متعددی اجازه برداشت از آن را دارا می‌باشند، لیکن این افراد با یکدیگر هیچگونه رابطه خانوادگی یا کاری ندارند.
- ۶- حسابهای افتتاح شده به نام فرزندان زیر سن قانونی یا وابستگانی که مشتری قییم آنها است در صورتی که واریز و برداشت از حسابهای فوق به دفعات و با مبالغ کلان انجام گیرد، به نحوی که با نوع فعالیت حرفه ای صاحب حساب همخوانی ندارد.
- ۷- حساب‌های افتتاح شده به نام شخص دیگر با ارائه وکالتنامه، در صورتی که گردش عملیات حساب متناسب با حرفه مشتری نباشد.
- ۸- حسابهای افتتاح شده توسط اتباع خارجی که از گردش عملیاتی بالایی برخوردار است.
- ۹- تغییر قابل توجه در الگوی گردش عملیات حسابهای گشایش یافته توسط اشخاص حقیقی و حقوقی به ویژه اشخاص فعال در زمینه صادرات و واردات.

- ۱۰- حسابهای افتتاح شده توسط خیریه‌ها، موسسه‌های غیر دولتی عام المنفعه و تعاونی‌ها که دارای گردش عملیاتی بالا و عملیات بانکی نامتناسب با زمینه فعالیت آنها است.
- ۱۱- افتتاح حسابهای سپرده بلند مدت متعدد با مبالغ کلان و بستن آنها قبل از سررسید بدون توجیه منطقی.
- ۱۲- فعال شدن حساب‌های راکد با مبالغ کلان.
- ۱۳- تبدیل اسکناس‌های ریز (با مبالغ پایین) به اسکناس‌های درشت (با مبالغ بالا)
- ۱۴- در صورت ارائه خدمات بانکی خصوصی طی قراردادی بین بانک و مشتری، نقل و انتقال غیرمعمول وجوه بین حساب‌های مرتبط مشتری (حساب‌های متعلق به یک شخص حقیقی یا حقوقی که نقل و انتقال بین این حسابها در قالب خدمات بانکی خصوصی صورت می‌گیرد) در شمول نقل و انتقالات مشکوک قرار می‌گیرند.
- ۱۵- انتقال وجوه کلان از حساب اشخاص حقوقی به حساب شخصی مدیران آنها.
- ۱۶- انتقالات وجوه کلان از طریق ابزارهای الکترونیکی (غیر حضوری) از/ به حساب مشتری خارجی.
- ۱۷- الگوی خاص گردش روزانه حساب به این صورت که حساب در ابتدا و انتهای روز کاری مانده ثابت یا پایینی دارد اما بین روز وجوهی با مبالغ بالا واریز و برداشت می‌شود به طوری که این نقل و انتقال تناسبی با حرفه مشتری ندارد.
- ۱۸- نقل و انتقال مستمر یا کلان که از/ به حساب کارکنان بانک به سایر حساب‌ها بدون وجود اسناد مثبت انجام می‌گیرد.
- ۱۹- مشتری به طور مکرر متقاضی خرید اوراق مشارکت با مبالغ کلان است که نامتناسب با فعالیت حرفه‌ای اوست.
- ۲۰- استقرار مرکز اصلی فعالیت‌های شرکت در مناطق پر ریسک
- ۲۱- علی‌رغم فعالیت شرکت در مناطق کم ریسک، شرکت مراوده تجاری با مناطق پر ریسک دارد.
- ۲۲- مراجعه اشخاص ثالث تحت عنوان وکیل صاحب حساب، جهت استفاده از خدمات بانکی
- ۲۳- وجود مغایرت بین شهر یا استانی که غالب فعالیت‌های بانکی حساب در آن صورت گرفته با استان یا شهر افتتاح حساب یا محل اقامت صاحب حساب
- ۲۴- وجود مرتبطین مالی با مبالغ بالا و هم نام خانوادگی صاحب حساب با مرتبطین مالی با نام خانوادگی یکسان
- ۲۵- مغایرت زمینه فعالیت مرتبطین مالی حساب با شغل اظهاری و مثبت صاحب حساب
- ۲۶- عدم تناسب سن و شغل صاحب حساب با مبالغ تراکنش‌ها، حجم گردش و نحوه رفتار حساب

❖ بخش اعتبارات

- ۱- وثیقه‌های ارائه شده توسط متقاضی تسهیلات متعلق به شخص دیگر که ارتباطی با متقاضی ندارد.
- ۲- ارزش وثیقه‌های ارائه شده توسط متقاضی تسهیلات بسیار زیاد است و تناسبی با حرفه و کسب و کار متقاضی ندارد.
- ۳- دریافت تسهیلات کلان توسط مشتری و درخواست تسویه آن قبل از سررسید در مدت زمان کوتاهی پس از دریافت تسهیلات.
- ۴- دریافت تسهیلات کلان و عدم بازپرداخت تسهیلات دریافتی به طوری که منجر به تملک وثیقه توسط بانک گردد.
- ۵- مشتری از ارائه اصل اسناد درخواستی از سوی بانک خودداری و تنها کپی اسناد را ارائه می‌دهد.

- ۶- مشتری اسنادی را ارائه می دهد که به نظر جعلی می باشد (برای مثال ظاهر سند حاکی از آن است که سند به تازگی صادر شده لیکن تاریخ صدور سند قدیمی است).
- ۷- مشتری آگاهی کمی نسبت به نوع فعالیت حرفه ای خود دارد و قادر به تشریح درست آن برای بانک نیست.
- ۸- مشتری اهمیتی به ریسک، کارمزد و سایر هزینه های انجام نقل و انتقال ندارد.

❖ بخش ارزش غیر بازرگانی

- ۱- نقل و انتقال وجوه ارزی با مبالغ کلان به خارج از کشور بدون ارتباط با حرفه مشتری.
- ۲- تغییر ناگهانی روش مبادلات ارزی مشتری و عدم تطابق آن با فعالیت معمول وی.
- ۳- واریز مکرر نقدی اسکناس خارجی به حساب ارزی افتتاح شده ، نامتناسب با نوع فعالیت مشتری.
- ۴- حواله های ارزی وارده نامتناسب با نوع فعالیت مشتری.
- ۵- افتتاح حساب های متعدد سپرده ارزی

❖ بخش اعتبار اسنادی (ارزی / ریالی)

- ۱- مشخصات و نشانی ذینفع اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی) کامل و دقیق نباشد.
- ۲- هرگونه شک و ظن نسبت به هویت واقعی ذینفع و ماهیت اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی).
- ۳- کالای خدمات مورد معامله از طریق گشایش اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی) متناسب با نوع و فعالیت انتظاری مشتری نباشد.
- ۴- کالای مورد معامله از طریق گشایش اعتبار اسنادی، دست دوم باشد.
- ۵- عدم تطابق مبلغ پیش فاکتور با ارزش واقعی کالای مورد مبادله از طریق گشایش اعتبار اسنادی (ریالی / ارزی).
- ۶- هرگونه شک و ظن نسبت به صحت تاییدیه اسناد مورد معامله مانند سیاهه ، بارنامه، گواهی بازرسی کالا، گواهی مبدا ساخت و سایر اسناد مربوط به اعتبار اسنادی (اوراق ثبت سفارش، پیش فاکتور و پروانه سبز گمرکی مبنی بر خروج کالا از گمرگ).
- ۷- تاریخ اسناد حمل کالای وارداتی قبل از تاریخ صدور اعتبار اسنادی مربوطه باشد.
- ۸- عدم ارائه اسناد حمل معتبر و ارائه رسید ساده حاکی از حمل کالا.
- ۹- عدم ارائه برگ سبز کالا و یا مجوزهای لازم حاکی از ورود کالا به کشور و ترخیص آن ها از گمرک
- ۱۰- گشایش اعتبارات اسنادی با توصیف کلی از کالا بدون ارائه پیش فاکتور.
- ۱۱- گشایش اعتبار اسنادی با ارائه فاکتور کالاهای لوکس و سبک وزن وارداتی به خصوص در مناطق آزاد تجاری.
- ۱۲- تغییر بدون دلیل ذینفع اعتبار اسنادی (ارزی / ریالی).
- ۱۳- ترخیص کالا از گمرکی بغیر از گمرک تعیین شده در متن اعتبار اسنادی
- ۱۴- عدم مراجعه مشتری جهت تحویل اسناد از شعبه به منظور ترخیص کالا از گمرک
- ۱۵- اصلاح و تمدید مکرر اعتبار اسنادی گشایش یافته.
- ۱۶- اعتبارات اسنادی که گشایش یافته و ضمانت نامه پیش پرداخت نیز برای آن صادر شده اما اعتبار اسنادی برای مدت طولانی راکد مانده و پیگیری نشده.
- ۱۷- اعلام مغایرت متعدد روی اسناد مربوط به اعتبار اسنادی و رد کردن اسناد و در نهایت پذیرش اسناد با کسب تخفیف.

- ۱۸- درخواست مشتری گشایش کننده اعتبار اسنادی مبنی بر عدم ارائه برخی از مدارک لازم از جمله گواهی مبداء ساخت و گواهی بازرسی.
- ۱۹- بالا بودن هزینه حمل کالای وارداتی از مبلغ متعارف در مورد اعتبار اسنادی گشایش یافته با شرط تحویل در کارخانه فروشنده.
- ۲۰- گشایش اعتبار اسنادی با شرط پیش پرداخت صد در صد بدون دریافت ضمانت نامه.
- ۲۱- مشابه بودن نام خریدار و فروشنده در اعتبار اسنادی.
- ۲۲- در خواست مشتری گشایش کننده اعتبار اسنادی مبنی بر واریز وجه به حساب ذینفع اعتبار اسنادی در مقابل ارائه کپی اسناد حمل کالای مورد معامله.
- ۲۳- درخواست‌های مکرر مشتری جهت گشایش اعتبار اسنادی با مبالغ کم به منظور ورود نمونه کالا.
- ۲۴- درخواست صدور ضمانت نامه‌های ارزی قابل انتقال.
- ۲۵- درخواست صدور یا تنزیل هر نوع ضمانت نامه بانکی با مبالغ کلان که تناسبی با فعالیت و حرفه مشتری نداشته باشد.
- ۲۶- هر نوع درخواست و یا فعالیت مشکوک ارزی (بازرگانی / غیر بازرگانی) در مناطق پرخطر (مناطق مرزی، مناطقی که آمار جرم و جنایت در آن بالا است و مناطق آزاد و تجاری - صنعتی)

❖ صندوق های اجاره‌ای

- ۱- مراجعه مکرر و نا متعارف مشتری به صندوق در طول روز
- ۲- حمل بسته بندی های نامشخص و نا متعارف در زمان ورود و خروج به محوطه صندوق
- ۳- معرفی و کلای متعدد جهت استفاده از یک صندوق و یا استفاده چند صندوق متعلق به اشخاص مختلف توسط یک وکیل
- ۴- توقف نا متعارف مشتری در محوطه صندوق

❖ رفتارهای مشکوک مشتری

- کارکنان واحدهای صف به ویژه متصدیان امور بانکی که در خط مقدم ارتباط با مشتری قرار دارند می توانند با دقت نظر در رفتارها و درخواست‌های مشتری، تا حدودی رفتار مشکوک مشتری را تشخیص دهند.
- از جمله رفتارهای مشکوک به انجام پولشویی که ضروری است تحت کنترل و بررسی بیشتری قرار گرفته و در صورت ظن به عملیات مشتری، مراتب در قالب عملیات مشکوک گزارش گردد عبارتند از:
- ۱- مشتری درخواست کند مکاتبات بانک با او به آدرس محل سکونت وی ارسال نشود.
- ۲- مشتری در مورد رویه‌ها و سیستم‌های کنترل داخلی بانک در خصوص مبارزه با پولشویی کنجکاوی غیر معمولی نشان دهد.
- ۳- مشتری علیرغم درخواست بانک جهت حضور در شعبه، تمایلی به ملاقات یا مراجعه حضوری برای انجام امور بانکی درخواستی ندارد.
- ۴- مشتری هنگام مراجعه به بانک جهت انجام عملیات بانکی اغلب تحت نظارت همراهان خود قرارداد.
- ۵- مشتری به طور مکرر نماینده معرفی شده از سوی خود جهت انجام عملیات بانکی را بدون دلیل موجه عوض می کند.

- ۶- مشتری شماره تماسی ارائه می دهد (شماره تلفن ثابت، همراه یا خط اعتباری موقت) که موجود نیست یا قطع می باشد.
- ۷- مشتری از ارائه اطلاعات درخواستی از سوی بانک خودداری می کند به ویژه زمانی که مطلع میشود این اطلاعات در سوابق وی بایگانی می شود.
- ۸- استفاده از یک نشانی یا تغییر نام ساکنان به دفعات
- ۹- مراجعه اشخاص ثالث تحت عنوان وکیل صاحب حساب، جهت استفاده از خدمات بانکی
- ۱۰- ارائه اطلاعات گمراه کننده یا ناآگاهانه در مورد خدمات تقاضا شده
- ۱۱- مشتری از ارائه اصل مدارک هویتی امتناع می ورزد.
- ۱۲- تقاضای استفاده از خدمات متعارض با فعالیت حرفه ای مشتری و اصرار بر انجام آن
- ۱۳- استفاده نامتعارف از یک محصول مانند مراجعه مکرر و خرید کارت هدیه
- ۱۴- استفاده مکرر و یا نا متعارف مشتری از فرم مربوط به ردیف ۶ جدول مندرج در ماده ۸ دستورالعمل نحوه اخذ مستندات (موضوع تبصره (۲) ماده ۱۱ و تبصره (۱) ماده (۱۲) دستورالعمل شفاف سازی تراکنش های بانکی اشخاص)
- ۱۵- عدم تناسب موضوعات مطروحه در فیلد بابت و مستندات ارائه شده توسط مشتری با توجه به شغل ابرازی وی در زمان افتتاح حساب (در زمان نقل و انتقال وجوه)

❖ نکات حائز اهمیت در نحوه شناسایی و گزارش دهی عملیات مشکوک توسط کمیته های

اجرایی مبارزه با پولشویی

- ۱- در ارتباط با گزارش هایی که با موضوع استفاده یک فرد از حساب دیگران جهت انجام امور بانکی تنظیم می گردد، حتماً وجود یا عدم وجود وکالتنامه رسمی یا معرفی نامه در این خصوص و نحوه و زمینه استفاده از حساب، مورد بررسی قرار گیرد، در گزارش های مربوط به استفاده والدین از حساب فرزندان باید بررسی شود که از حساب فرزند در چه جهتی استفاده شده و این موضوع ارتباطی با زمینه شغلی والدین داشته است یا خیر.
- ۲- در خصوص گزارش های مربوط به مشتریان گذری دریافت کننده خدمات غیر پایه از قبیل حواله وجوه، انجام هر گونه دریافت و پرداخت وجه، صدور انواع چک های بانکی و بین بانکی یا وصول چک و سایر موارد، صرف استفاده از این خدمات نمی تواند شاخص مشکوک بودن گزارش باشد و نیاز به تطبیق با دیگر شاخص ها نیز دارد.
- ۳- در خصوص گزارش هایی که بر مبنای تعدد واریز وجه با مبالغ مشابه می باشند، حتماً شغل مشتری مورد بررسی قرار گیرد، مضافاً از آنجائیکه در برخی از گزارش ها احتمال کلاهبرداری پیامکی، تلفنی، ماهواره ای و از این دست موارد وجود دارد، می بایست سایر شواهدی که می تواند در رد یا قبول این احتمال مورد توجه قرار گیرد، به همراه گزارش ارسال گردد.
- ۴- در گزارش هایی که صرفاً به علت امتناع مشتری از تکمیل فرم گزارش وجوه نقد بیش از سقف مقرر (CTR) در شعبه تنظیم می گردد، حتماً بررسی تطبیقی با سایر شاخص های عملیات مشکوک صورت پذیرد. از آنجا که در این خصوص اطلاع رسانی لازم صورت نگرفته و بسیاری از مشتریان در این زمینه توجیه نمی باشند، نمی توان امتناع از تکمیل فرم CTR را به عنوان یک شاخص محکم در نظر گرفت و بررسی رفتار مالی چنین مشتریانی جهت رسیدن به گزارش عملیات مشکوک ضروری است.

۵- در مورد گزارش‌هایی که صرفاً بر اساس رفتار مشکوک مشتری و حالات روحی و روانی وی تهیه می‌گردد، احتمال خطای کاربر شعبه در تشخیص موضوع وجود دارد. لذا ضرورت دارد با دقت نظر در سایر شاخص‌های عملیات مشکوک، بررسی لازم صورت پذیرد.

۶- در خصوص گزارش‌هایی که در ارتباط با عدم تناسب سطح فعالیت مورد انتظار مشتری تنظیم می‌گردد، ضمن رعایت ضوابط حاکم بر سقف تراکنش‌های بانکی " دستورالعمل نحوه اخذ مستندات موضوع تبصره (۲) ماده (۱۱) و تبصره (۱) ماده (۱۲) دستورالعمل شفاف سازی تراکنش‌های بانکی اشخاص، باید بدو اسناد مثبت در خصوص شغل یا زمینه فعالیت مشتری مورد بررسی قرار گیرد و بدون وجود اطلاعات مستدل در خصوص شغل، نمی‌توان در خصوص عدم تناسب سطح فعالیت مشتری اظهار نظر نمود.

۷- گزارش‌هایی که در حوزه ارزی تنظیم می‌گردد و شاخص مورد اشاره مرتبط با صرافی می‌باشد، بررسی وجود مجوز صرافی برای اشخاص مطرح در گزارش، الزامی است.

۸- در صورت وجود پرونده قضایی در ارتباط با شخص یا اشخاص مورد گزارش مشکوک و یا اشاره به این موضوع در شرح عملیات مشکوک، ضرورت دارد مستندات مربوطه از جمله شماره پرونده، شعبه رسیدگی کننده، موضوع پرونده و آخرین وضعیت رسیدگی و تصمیمات متخذه قضایی اعلام تا امکان دریافت اطلاعات تکمیلی و هرگونه پیگیری لازم از مرجع رسیدگی کننده وجود داشته باشد.

۹- از آنجائیکه گزارش‌هایی که بر اساس چند شاخص مشکوک تهیه می‌شوند در مقابل گزارش‌هایی که صرفاً بر اساس یک شاخص مشکوک ارزیابی و تنظیم می‌شوند از اولویت و اهمیت بیشتری برخوردار می‌باشند، ضرورت دارد تا کمیته‌های اجرایی مبارزه با پولشویی در ادارات امور و شعب مستقل به هنگام بررسی‌های خود این موضوع را ملحوظ نظر قرار دهند.

تبصره: وقوع یک تخلف بانکی نمی‌تواند به تنهایی مبنای ارسال گزارش عملیات مشکوک به پولشویی باشد.

۱۰- چنانچه در هریک از مراحل انجام رویه‌های شناسایی مشخص شود ارباب رجوع به ارائه اطلاعات فاقد صحت یا اصالت مبادرت کرده است، اشخاص مشمول مکلف اند مطابق با مقررات نسبت به ارسال گزارش موارد مشکوک برای مرکز اقدام نمایند.

بخش دوم – فرم‌ها و پیوستها

فرم CTR

شماره سریال:

اشخاص حقیقی	
نام و نام خانودگی :	شماره شناسنامه:
نام پدر:	شماره ملی:
آدرس محل سکونت:	شماره تلفن ثابت و همراه:
	کد پستی:
آدرس محل کار :	شماره تلفن محل کار:
	کد پستی:

اشخاص خارجی	
نام و نام خانودگی :	تابعیت:
نام پدر / جد (اتباع عرب):	کشور:
شماره فراگیر:	شماره مدرک شناسایی (گذرنامه، کارت آمایش و ...):
آدرس محل سکونت:	شماره تلفن ثابت و همراه:
	کد پستی:
آدرس محل کار :	شماره تلفن محل کار:
	کد پستی:

مشخصات تراکنش	
نام بانک :	شماره حساب:
مبلغ:	نوع ارز:
توضیحات (منشاء وجه):	تاریخ:
	نوع تراکنش:

امضاء مشتری:

شماره پرسنلی کاربر:	شعبه:
	توضیحات :

مهر و امضاء شعبه:

بخش ۱		مشخصات شعبه گزارش دهنده	
۱	نام شعبه:	۲	کد شعبه:
۳	استان:	۴	شهر:
بخش ۲		مشخصات فرد گزارش دهنده	
۵	نام:	۶	نام خانوادگی:
۷	کد ملی:	۸	شماره پرسنلی:
۹	سمت / شغل:	۱۰	تاریخ تهیه گزارش:
		روز ماه سال	
		<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	
بخش ۳		مشخصات شخص مظنون	
۱۱	نام:	۱۲	نام خانوادگی:
۱۳	شماره ملی:	۱۴	نام پدر:
۱۵	تاریخ تولد:	۱۶	شماره شناسنامه:
۱۷	جنسیت:	۱۸	ملیت:
۱۹	شغل / نوع کسب و کار:	۲۰	نقش شخص در معاملات مشکوک:
		<input type="text"/>	
۲۱	شماره حساب:	۲۲	نوع حساب: عادی: ☐ مشترک: ☐
		<input type="text"/>	
۲۳	نشانی کامل منزل:		
شهر: ..... استان: .... تلفن همراه: ..... تلفن منزل: ..... کد پستی:			
۲۴	نشانی کامل محل کار:		
.... تلفن محل کار:			

۲۵	نوع ارتباط فرد مظنون با موسسه مالی گزارش دهنده :	☐ حسابدار	☐ کارگزار	☐ وکیل	☐ ام گیرنده
		☐ کارمند	☐ مشتری	☐ مدیر	☐ پایور
		☐ سهامدار	☐ سایر		
۲۶	آیا ارتباط داخلی با موسسه مالی دارد ؟	☐ بله	☐ خیر		
۲۷	*در صورت مثبت بودن پاسخ موارد ذیل را مشخص فرمایید.				
	هم اکنون در موسسه مالی گزارش دهنده مشغول کار است.	☐	معلق شده :	☐	اخراج شده :
		☐	استعفا کرده :	☐	☐
۲۸	تاریخ تعلیق ، اخراج ، استعفا :	روز	ماه	سال	
		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
۲۹	اطلاعات معرف شخص مظنون :				
۳۰	نام :	<input type="text"/>	۳۱ نام خانوادگی :	<input type="text"/>	
۳۲	کد ملی :	<input type="text"/>	۳۳ شماره حساب :	<input type="text"/>	
۳۴	نام شعبه :	<input type="text"/>			
۳۵	نشانی کامل :	<input type="text"/>			
	کد پستی :	<input type="text"/>			
	تلفن :	<input type="text"/>			
۳۷	* در صورتی که فردی غیر از خود شخص (وکیل ، ولی ، قیم) حساب باز کرده مشخصات کامل آن را تکمیل نمایید.				
	وکیل :	☐	ولی :	☐	قیم :
		☐		☐	☐
۳۸	نام :	<input type="text"/>	۳۹ شماره ملی :	<input type="text"/>	
۴۰	نام خانوادگی :	<input type="text"/>	۴۱ کدپستی :	<input type="text"/>	
۴۲	نشانی :	<input type="text"/>			
	تلفن همراه :	<input type="text"/>			
	تلفن :	<input type="text"/>			
	کدپستی :	<input type="text"/>			

۴۳ مجموع مبالغ مشمول فعالیت مشکوک :

--	--	--

تا تاریخ :

--	--	--

از تاریخ :

۴۵ نوع مبادله مشکوک :

☐ تسهیلات بانکی :	☐ افتتاح حساب :	☐ اوراق مشارکت :	☐ واریز یا برداشت نقدی :
☐ گشایش اعتبار اسنادی :	☐ خرید و فروش ارز :	☐ صدور چک بین بانکی :	☐ ضمانت نامه بانکی :
☐ حواله ارزی :	☐ حواله ربالی :	☐ وصول اسناد و بروات :	☐ وصول چک :
☐ پرداخت الکترونیک :	☐ صندوق امانات :	☐ سایر عملیات بانکی :	

۴۶ نوع و ویژگی های فعالیت مشکوک به طور خلاصه :

☐ پولشویی :	☐ رشوه :	☐ کلاهبرداری با چک :	☐ چک های بلامحل :
☐ کلاهبرداری در زمینه وام های تجاری :	☐ جعل کارت بانکی / اعتباری :	☐ کلاهبرداری کامپیوتری :	☐ جعل چک :
☐ کلاهبرداری با کارت بانکی :	☐ صورت حساب جعلی :	☐ ناپدید شدن ناگهانی :	☐ اختلاس :
☐ کلاهبرداری در زمینه وام های رهنی :	☐ کلاهبرداری در انتقالات الکترونیکی :	☐ سوء استفاده از موقعیت :	

۴۷ فعالیت ها و عملیات مشکوک را به طور کامل شرح دهید.

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
--

*چنانچه تعداد صاحبان حساب ها بیش از یک نفر می باشد ، تکمیل این فرم برای همه صاحبان حساب الزامی است.

واحد رسیدگی کننده

امضاء دوم

امضاء اول

بخش ۱		مشخصات شعبه گزارش دهنده	
۱	نام شعبه:	۲	کد شعبه:
۳	استان:	۴	شهر:
بخش ۲		مشخصات فرد گزارش دهنده	
۵	نام:	۶	نام خانوادگی:
۷	کد ملی:	۸	شماره پرسنلی:
۹	سمت / شغل:	۱۰	تاریخ تهیه گزارش: روز ماه سال
بخش ۳		مشخصات شخص حقوقی مظنون	
۱۱	نام مؤسسه/شرکت:	۱۲	تابعیت:
۱۳	موضوع فعالیت/کسب و کار:	۱۴	کد اقتصادی:
۱۵	شماره ثبت:	۱۶	محل ثبت شرکت:
۱۷	شناسه ملی:	۱۸	تاریخ ثبت: روز ماه سال
۱۹	نشانی مؤسسه/شرکت:		
	تلفن: ..... دورنگار:		
۲۰	نقش مؤسسه / شرکت در معاملات مشکوک:		
	.....		
	* توجه: مدارک شناسایی (از قبیل اساسنامه، شرکت نامه و ...) ضمیمه شود.		

۲۱ اعضای هیأت مدیران و صاحبان حق امضای مجاز

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام پدر	تاریخ تولد	شماره شناسنامه	شماره ملی	اختیارات
۱						
۲						
۳						
۴						

* در صورتی که اعضای هیأت مدیران و صاحبان حق امضاء خارجی باشند شماره گذرنامه و فراگیر درج شود.

۲۲ مشخصات بازرس قانونی موسسه / شرکت :

۲۳ نام : ۲۴ نام خانوادگی :

۲۵ شناسه ملی : ۲۶ نام مؤسسه :

۲۷

اقامتگاه قانونی :

استان : ..... شهر : .....

نشانی کامل : .....

کد پستی : ..... شماره تلفن : .....

۲۸ اطلاعات بازکننده حساب :

۲۹ نام : ۳۰ نام خانوادگی :

۳۱ شماره ملی :

۳۲

نشانی کامل :

کد پستی : ..... شماره تلفن : .....

۳۳ * چنانچه بازکننده حساب وکیل است مشخصات کامل وکیل درج شود.

۳۴

نشانی کامل :

کد پستی : ..... شماره تلفن : .....

اطلاعات مربوط به معرف مشتری به موسسه : ۳۵

نام خانوادگی : ۳۷ نام : ۳۶

شماره حساب : ۳۹ شماره ملی : ۳۸

نام شعبه : ۴۰

نشانی کامل : ۴۱

.....

.....

.....

کد پستی : ..... شماره تلفن : .....

نام موسسه / شرکت / سازمان یا دستگاه اجرایی ذیربط :

..... ۴۲

بخش ۴ اطلاعات مربوط به فعالیت مشکوک

مجموع مبالغ مشمول فعالیت مشکوک : ۴۳

محدوده زمانی فعالیت مشکوک: از تاریخ : ..... تا تاریخ : ۴۴

نوع مبادله مشکوک : ۴۵

☐ تسهیلات بانکی :	☐ افتتاح حساب :	☐ اوراق مشارکت :	☐ واریز یا برداشت نقدی :
☐ گشایش اعتبار اسنادی :	☐ خرید و فروش ارز :	☐ صدور چک بین بانکی :	☐ ضمانت نامه بانکی :
☐ حواله ارزی :	☐ حواله ریالی :	☐ وصول اسناد و بروات :	☐ وصول چک :

نوع و ویژگی های فعالیت مشکوک به طور خلاصه : ۴۶

☐ پولشویی :	☐ رشوه :	☐ کلاهبرداری با چک :	☐ چک های بلامحل :
☐ کلاهبرداری در زمینه وام های تجاری :	☐ جعل کارت بانکی / اعتباری :	☐ کلاهبرداری کامپیوتری :	☐ جعل چک :
☐ کلاهبرداری با کارت بانکی :	☐ ناپدید شدن ناگهانی :	☐ صورت حساب جعلی :	☐ اختلاس :
☐ کلاهبرداری در زمینه وام های رهنی :	☐ کلاهبرداری در انتقالات الکترونیکی :	☐ سوء استفاده از موقعیت :	

۴۷ فعالیت ها و عملیات مشکوک را به طور کامل شرح دهید.

.....
.....
.....

واحد رسیدگی کننده

امضاء دوم

امضاء اول

۲- پیوستها

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

بسمه تعالی

“با صلوات بر محمد و آل محمد”

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری
وزارت صنعت، معدن و تجارت - وزارت اطلاعات - وزارت کشور
وزارت امور خارجه - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۸/۷/۲۱ به پیشنهاد شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تأیید رییس قوه قضاییه و به استناد ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۹۷ - تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۱۴) الحاقی قانون مبارزه با پولشویی

- ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:
- ۱- قانون: قانون مبارزه با پولشویی - مصوب ۱۳۸۶ - و اصلاحات و الحاقات بعدی آن.
- ۲- شورا: شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، مذکور در ماده (۴) قانون.
- ۳- مرکز: مرکز اطلاعات مالی مذکور در ماده (۷) مکرر قانون.
- ۴- واحد مبارزه با پولشویی: واحد مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم که به عنوان متولی امر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در ساختار داخلی اشخاص مشمول، عهده دار تکالیف مقرر در ماده (۳۷) این آیین نامه است.
- ۵- مؤسسه مالی و اعتباری: بانکها (اعم از بانکهای ایرانی و شعب و نمایندگی بانکهای خارجی مستقر در جمهوری اسلامی ایران و نیز شعب و واحدهای مستقل بانکهای ایرانی در خارج از کشور)، مؤسسات اعتباری غیربانکی، تعاونیهای اعتبار، صندوقهای قرض الحسنه، شرکتهای سرمایه پذیر، شرکتهای تأمین سرمایه و کلیه اشخاص حقوقی که در قالب یک کسب و کار، یک یا چند فعالیت یا عملیات زیر را برای ارباب رجوع یا به نمایندگی از وی انجام می دهند:
- الف- پذیرش سپرده و یا سایر اموال قابل بازپرداخت از مردم.
- ب- ارائه تسهیلات.
- پ- خدمات واسپاری مالی.
- ت- خدمات انتقال وجوه یا ارزش.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

ث- صدور و مدیریت ابزارهای پرداخت (مانند کارت‌های بدهی و اعتباری، چک، چک مسافرتی، حواله و پول الکترونیکی).

ج- صدور ضمانت‌نامه‌ها و تعهدات مالی.

چ- مبادلات، شامل:

۱- ابزارهای بازار پولی و مالی (چک، حواله، گواهی سپرده و مشتقات و ...).

۲- ارزی؛

۳- ارز، نرخ سود، ابزارهای شاخص؛

۴- اوراق بهادار قابل انتقال؛

۵- معاملات آتی کالا؛

ح- مشارکت در صدور اوراق بهادار و ارایه خدمات مالی مرتبط به این اوراق؛

خ- مدیریت سبد دارایی‌های شخصی یا گروهی؛

د- نگهداری و مدیریت پول نقد و یا اوراق بهادار نقد به نمایندگی از سایر اشخاص؛

ذ- سایر موارد سرمایه‌گذاری، مدیریت یا اداره اموال به نمایندگی از سایر اشخاص؛

ر- خدمات مربوط به بیمه عمر و سایر سرمایه‌گذاری‌های مربوط به بیمه؛

ز- تبدیل پول و ارز.

۶- بدون تأخیر: ظرف یک روز کاری مشروط بر اینکه از (۸۴) ساعت تجاوز نکند.

۷- مشاغل غیرمالی: مشاغل موضوع بند (ث) ماده (۱) قانون.

۸- اشخاص مشمول: اشخاص مذکور در مواد (۵) و (۶) قانون.

۹- دستگاه‌های متولی نظارت: دستگاه‌هایی از قبیل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران،

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار، وزارتخانه‌های

صنعت، معدن و تجارت، کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و دیگر نهادها مانند

قانون وکلای دادگستری، کانون سردفتران و دفتریاران، کانون کارشناسان رسمی دادگستری،

مرکز امور مشاوران حقوقی، وکلا و کارشناسان قوه قضاییه، سازمان حسابرسی،

جامعه حسابداران رسمی ایران، سازمان نظام پزشکی، سازمان‌های نظام مهندسی و سایر نظام‌های

صنعتی و حرفه‌ای که مطابق قوانین و مقررات، بر عملکرد اشخاص حقیقی و حقوقی زیرمجموعه خود

نظارت می‌کنند. این دستگاه‌ها علاوه بر اینکه وظیفه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی

تروریسم را بر عهده دارند، مکلفند نظارت خود را بر اجرای این مقررات توسط اشخاص مشمول

تحت نظارت به نحو مؤثر انجام دهند.

۱۰- اشخاص مشمول تحت نظارت: هریک از اشخاص مشمول که تحت نظارت یکی از

دستگاه‌های متولی نظارت، وظیفه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را بر عهده

دارد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۱۱- ارباب رجوع: هر شخص حقیقی یا حقوقی اعم از اصیل، وکیل یا نماینده قانونی وی که برای برخورداری از خدمات و امتیازات، انجام معامله، نقل و انتقال اموال، تأمین اعتبار یا انجام هرگونه فعالیت مالی و اقتصادی به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.
- ۱۲- معاملات و عملیات مشکوک: شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال اعم از فیزیکی یا الکترونیکی یا شروع به آنها است که بر اساس قراین و اوضاع و احوالی مانند ارزش، موضوع یا طرفین آن، برای انسان به طور متعارف ظن وقوع جرم را ایجاد کند؛ نظیر:
- الف- معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که به طور فاحش بیش از سطح فعالیت مورد انتظار از او باشد.
- ب- کشف جعل، اظهار کذب و یا گزارش خلاف واقع از سوی ارباب رجوع پیش یا پس از آنکه معامله‌ای صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.
- پ- معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک شخص دیگری است.
- ت- معاملات یا عملیات مالی که اقامتگاه قانونی هریک از طرفین در مناطق پرخطر (از نظر پولشویی و تأمین مالی تروریسم) واقع شده است.
- ث- معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر، هرچند ارباب رجوع پیش یا حین معامله یا عملیات مزبور از انجام آن انصراف دهد و یا بعد از انجام معامله، بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام کند.
- ۱۳- سقف مقرر: مبلغ سقف مقرر در قانون برگزاری مناقصات جهت انجام معاملات خرد، به صورت وجه نقد یا معادل آن به سایر ارزها و کالای گرانبها که هر ساله توسط هیئت وزیران به استناد تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات تصویب می‌گردد.
- ۱۴- مالک واقعی: هر شخص (اشخاص) حقیقی که دارای مالکیت نهایی است یا ارباب رجوع تحت واپایش (کنترل) مستقیم یا غیرمستقیم وی اقدام می‌نماید یا معامله و عملیات از طرف وی انجام شده است. همچنین شخص (اشخاص) حقیقی که بر یک شخص حقوقی واپایش (کنترل) مؤثر و نهایی دارد. این تعریف شامل ذی‌نفع نهایی بیمه‌های عمر یا سایر بیمه‌های سرمایه‌گذاری نیز می‌شود.
- ۱۵- سامانه‌های پرداخت بانک مرکزی: سامانه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از قبیل ساتنا، شتاب، پایا و شاپرک که پرداخت‌های الکترونیکی خرد و کلان در نظام بانکداری از طریق آنها انجام می‌پذیرد.
- ۱۶- مناطق پرخطر: کشورها و مناطق جغرافیایی که خطر (ریسک) وقوع جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم در آنها بالا است. فهرست مناطق پرخطر از سوی شورا تعیین و اعلام می‌شود.
- ۱۷- شرکت خدمات پرداخت: شرکت ارائه‌دهنده خدمات پرداخت که مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دریافت کرده است.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

۱۸- اشخاص تحت مراقبت: همه اشخاصی که اسامی و مشخصات آنها به جهت واپایش (کنترل) خطر (ریسک) ارتباط آنها با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی مرکز تعیین و از طریق آن و یا دستگاه‌های متولی نظارت به اشخاص مشمول تحت نظارت اعلام می‌شود.

۱۹- اشخاص مظنون: اشخاصی که اسامی و مشخصات آنها به جهت ظن به ارتباط با فعالیت‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم، از سوی مرکز به اشخاص مشمول اعلام می‌شود تا در قبال آنها اقدامات تأمینی موضوع این آیین‌نامه را جهت کاهش مخاطرات پولشویی و تأمین مالی تروریسم اعمال کنند.

۲۰- فهرست تحریمی: فهرستی از مشخصات اشخاص حقیقی یا حقوقی مشمول تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد موضوع قطعنامه (۱۲۶۷) و قطعنامه‌های متعاقب آن و اشخاص مندرج در فهرست تحریم‌های جمهوری اسلامی ایران که توسط شورای عالی امنیت ملی براساس شرایط تعیین‌شده در قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم - مصوب ۱۳۹۴- و اصلاحات بعدی آن و با توجه به قطعنامه شماره (۱۳۷۳) شورای امنیت سازمان ملل متحد تعیین می‌شود.

۲۱- فهرست توقیفی: فهرست اشخاصی که دستور توقیف اموال زیر در خصوص آنها صادر شده باشد:

الف- اموالی که ظن حصول آنها از طریق ارتکاب جرم (اعم از پولشویی و جرایم منشأ) وجود داشته باشد.

ب- اموالی که ظن به اختصاص آنها جهت تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد.

پ- اموالی که ظن به نامشروع بودن آنها وجود داشته باشد.

ت- اموالی که در فرآیند جرایم مذکور، وسیله ارتکاب جرم بوده یا در اثر جرم تحصیل‌شده یا حین ارتکاب، استعمال یا برای استعمال اختصاص یافته باشد.

۲۲- فهرست مغایرت‌ها: فهرستی از مشخصات اشخاص یا نهادهایی که به‌رغم تشابه اطلاعات هویتی، شخص موردنظر در فهرست‌های اشخاص تحت مراقبت، مظنون، تحریمی و توقیفی نیست و به منظور حفظ حقوق اشخاص ثالث توسط مرکز به صورت سامانه (سیستمی) در اختیار اشخاص مشمول قرار خواهد گرفت.

۲۳- سند ملی ارزیابی خطر (ریسک): گزارشی که در آن با بررسی آسیب‌ها و تهدیدهای موجود در حوزه‌های اصلی، خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در هر حوزه ارزیابی و اقدامات و تدابیری جهت واپایش (کنترل) و کاهش خطر (ریسک)‌های موجود اتخاذ می‌گردد.

۲۴- حوزه اصلی: اعم از نظام بانکی، بازار سرمایه، بازار بیمه، مشاغل غیرمالی، بنیادها و مؤسسات خیریه، صرافی‌ها و سایر حوزه‌ها که به تشخیص کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک)، خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در آنها بالا ارزیابی می‌شود.

۲۵- تعامل کاری: تعامل بین شخص مشمول با ارباب‌رجوع در یک مکان جغرافیایی مشخص جهت ارائه خدمات یا انجام معامله.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

- ۲۶- خطر (ریسک) ارباب رجوع: خطر (ریسک) وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که از ناحیه ارباب رجوع به واسطه عواملی چون موقعیت اجتماعی و شغلی، وضعیت مالی، نوع و ماهیت فعالیت حرفه‌ای، پیشینه و موطن اصلی بر شخص مشمول مترتب است.
- ۲۷- خطر (ریسک) منطقه: خطر (ریسک) وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که به واسطه موقعیت جغرافیایی که تعامل کاری در آن شکل می‌گیرد، بر شخص مشمول مترتب است.
- ۲۸- خطر (ریسک) خدمت: خطر (ریسک) وقوع پولشویی یا تأمین مالی تروریسم که به واسطه نوع یا روش ارائه (کانال) خدمت یا معامله‌ای که در یک تعامل کاری به ارباب رجوع ارائه می‌شود، بر شخص مشمول مترتب است.
- ۲۹- خدمات پایه: خدماتی که طبق مقررات مربوط، پیش نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط اشخاص مشمول است و پس از آن، ارباب رجوع به منظور اخذ خدمات مکرر و متمادی، به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.
- ۳۰- خدمات غیر پایه: هر خدمتی به جز تعریف مزبور در بند (۲۹) این ماده.
- ۳۱- وجوه نقد: هرگونه مسکوک و اسکناس و انواع چک‌هایی که نقل و انتقال آنها مستند نشده و غیرقابل ردیابی باشد؛ از قبیل چک‌های عادی در وجه حامل و سایر چک‌هایی که دارنده آن غیر از ذی‌نفع اولیه باشد (مانند چک‌های پشت‌نویسی شده توسط اشخاص ثالث، انواع چک پول و چک مسافرتی) و کارت‌های پرداخت بی‌نام و موارد مشابه. وجوه نقد شامل وجوه نقد ریالی و ارزی است.
- ۳۲- اموال: هر نوع دارایی، وجوه یا منابع اقتصادی اعم از مادی یا غیرمادی، محسوس یا غیرمحسوس، منقول یا غیرمنقول، نقد یا غیرنقد، مشروع یا غیرمشروع و هر نوع منفعت یا امتیاز مالی یا وجوه اعم از نقد و غیرنقد و همچنین کلیه اسناد قانونی مبین حق اعم از کاغذی یا الکترونیکی نظیر اسناد تجاری، سهام، یا اوراق بهادار.
- ۳۳- شناسایی: فرایند دریافت و بررسی مستمر اطلاعات ارباب رجوع، مرتبط با احراز هویت و ارزیابی خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم. سطوح شناسایی شامل سه سطح ساده، معمول و مضاعف است.
- ۳۴- متمرکزکننده وجوه: همه اشخاص حقوقی که در زمینه خدمات تمرکز پرداخت‌ها از خریداران به فروشندگان، مستقیماً یا از طریق مشارکت با شرکت‌های خدمات پرداخت یا مؤسسات مالی و اعتباری در چهارچوب قواعد، ضوابط و مقررات کشور فعالیت کرده‌اند یا می‌کنند. این اشخاص پرداخت‌های بدون حضور کارت از جمله پرداخت‌های درون برنامه‌ای مبتنی بر زیرساخت‌های همراه یا مجازی را دریافت و به سامانه‌های پرداخت در نظام بانکی ارسال می‌کنند.
- ۳۵- روابط کارگزاری: ارائه خدمات بانکی از سوی یک مؤسسه مالی و اعتباری (مؤسسه مالی و اعتباری کارگزار) به مؤسسه مالی و اعتباری دیگر (مؤسسه مالی و اعتباری درخواست‌کننده).

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۳۶- بانک پوسته‌ای: بانکی که حضور فیزیکی در قلمرویی که در آن مجوز گرفته و به ثبت رسیده است، نداشته باشد و به هیچ گروه ارایه‌کننده خدمات مالی که تحت نظارت مؤثر و یکپارچه‌ای قرار دارد نیز وابسته نباشد. مدیریت و بدنه اصلی این قبیل بانک‌ها در قلمرو قضایی (کشورها و مناطق) دیگری مستقر است. یک بانک پوسته‌ای به جز یک نمایندگی ثبت شده، تشکیلات دیگری در کشوری که در آن به ثبت رسیده است، ندارد و نماینده آن فقط محلی را برای انجام امور حقوقی بانک مزبور در آن قلمرو قضایی (کشورها و مناطق) فراهم می‌آورد.

۳۷- ابزار پرداخت: انواع کارتهای فیزیکی یا مجازی و یا هر روش و ابزاری که مؤسسات مالی و اعتباری در اختیار دارنده آن قرار می‌دهند و برای وی امکان دریافت، پرداخت و یا انتقال وجه را به شخص دیگر فراهم می‌سازند.

۳۸- ابزار پذیرش: دستگاهی فیزیکی یا سامانه‌ای الکترونیکی که می‌توان با استفاده از ابزار پرداخت نسبت به انجام عملیات دریافت/پرداخت و یا انتقال وجه اقدام کرد.

۳۹- پذیرنده: شخصی که با پذیرش کارت بانکی و با استفاده از ابزار پذیرش، نسبت به فروش کالا و یا ارایه خدمات به دارندگان کارت اقدام می‌کند.

۴۰- پرداخت‌یار: شخص حقوقی ثبت‌شده وفق قوانین جمهوری اسلامی ایران که در چهارچوب الزامات، ضوابط و فرایندهای اجرایی فعالیت پرداخت‌یاران و پذیرندگان پشتیبانی‌شده در نظام پرداخت کشور و براساس قرارداد منعقد با شرکتهای ارایه‌دهنده خدمات پرداخت و توافقنامه منعقد با شرکت شاپرک فعالیت می‌کند.

۴۱- ارایه‌دهندگان خدمات ارزی: همه اشخاصی که بر اساس مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به ارایه خدمات مربوط به خرید و فروش، تبادل و نقل و انتقالات درون‌مرزی یا برون‌مرزی وجوه یا ارزش ارزی می‌پردازند؛ نظیر صرافی‌ها و بانک‌های عامل.

۴۲- توقیف: جلوگیری موقت از نقل و انتقال، تبدیل، تغییر یا جابه‌جایی اموال مشکوک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم یا تصرف در آنها به هر شکل براساس دستور صادره توسط دادگاه یا مرجع صلاحیت‌دار.

۴۳- انسداد: جلوگیری موقت از نقل و انتقال، تبدیل، تغییر یا جابه‌جایی اموال مشکوک به پولشویی یا تأمین مالی تروریسم یا تصرف در آنها به هر شکل طبق دستور مرکز به مدت (۲۴) ساعت.

فصل دوم- ارزیابی خطر (ریسک) و اتخاذ رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک)

ماده ۲- شورا مکلف است ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، به منظور ارزیابی خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در سطح ملی، نسبت به ایجاد کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک)، متشکل از دستگاه‌های متولی نظارت و سایر نهادهای ذی‌صلاح اقدام کند. وظیفه این کارگروه هماهنگ کردن فعالیت‌ها و سازوکارهای مربوط به ارزیابی خطر (ریسک) در حوزه‌های اصلی است.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره - کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک) مکلف است کارگروه‌های تخصصی اعم از کارگروه‌های ارزیابی تهدید، آسیب‌پذیری ملی، آسیب‌پذیری بخش بانکداری، آسیب‌پذیری بخش اوراق بهادار، آسیب‌پذیری بخش بیمه، آسیب‌پذیری سایر مؤسسات مالی و اعتباری و آسیب‌پذیری بخش‌های مشاغل غیرمالی را جهت بررسی خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم تشکیل دهد. اعضای این کارگروه‌ها شامل نمایندگان دستگاه‌های متولی نظارت مربوط به هر حوزه، نهادهای ذی‌صلاح و نمایندگان اشخاص مشمول تحت نظارت اعم از بخش خصوصی یا عمومی است که توسط کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک) تعیین می‌گردد.

ماده ۳ - کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک) مکلف است ظرف یک سال پس از تشکیل، سند ملی ارزیابی خطر (ریسک) را با همکاری مرکز تدوین و در دوره‌های زمانی سه تا پنج‌ساله به‌روزرسانی کند. **تبصره -** کارگروه ملی ارزیابی خطر (ریسک) مکلف است با در نظر گرفتن شرایط کشور و بررسی آسیب‌ها و تهدیدهای حوزه‌های اصلی، نسبت به ارائه توصیه‌های لازم در خصوص اعمال رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک) در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و تخصیص امکانات موجود مبتنی بر خطر (ریسک)‌های شناسایی‌شده اقدام و به دستگاه‌های ذی‌ربط ابلاغ کند.

ماده ۴ - به منظور کاهش آسیب‌پذیری نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم کشور، مرکز مکلف است ظرف شش ماه پس از تنظیم سند ملی ارزیابی خطر (ریسک)، برنامه اقدام مبتنی بر سند مزبور را تدوین و آن را حداکثر در دوره‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی کند. این برنامه باید شامل اقدامات دقیق و شفاف برای اشخاص مشمول و زمان‌بندی اجرای این اقدامات باشد. همچنین، باید با لحاظ کردن استانداردهای بین‌المللی، مبتنی بر فضای آتی تهدید و آسیب نظام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم کشور و خطر (ریسک)‌های شناسایی‌شده در حوزه‌های مختلف باشد و متناسب با منابع و امکانات موجود تنظیم شود.

تبصره ۱ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند به منظور تعیین اقدامات اشخاص مشمول و ارزیابی نحوه اجرای این اقدامات توسط این اشخاص، با مرکز همکاری کنند.

تبصره ۲ - مرکز مکلف است ظرف شش ماه پس از نهایی شدن برنامه اقدام، سامانه‌ای را جهت مدیریت و واپایش (کنترل) برنامه اقدام و نظارت بر نحوه اجرای اقدامات موضوع این ماده توسط اشخاص مشمول تهیه، اجرا و بهره‌برداری کند و امکان دسترسی به آن را برای دستگاه‌های متولی نظارت فراهم کند.

ماده ۵ - مرکز مکلف است با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت نسبت به تعیین شاخص‌ها و مستندات لازم جهت ارزیابی و تعیین میزان پیشرفت برنامه موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه اقدام کند.

ماده ۶ - مرکز مکلف است سالانه گزارشی در خصوص آسیب‌ها و تهدیدهای پولشویی و تأمین مالی تروریسم موجود در کشور و نیز روند پیاده‌سازی برنامه اقدام داخلی و چالش‌های موجود در خصوص آن تهیه کند و در اختیار رؤسای قوای سه‌گانه و نیز دفتر مقام معظم رهبری قرار دهد. این

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۲۲ / ۷ / ۱۳۹۸

گزارش باید شامل پیشنهادهایی در خصوص رفع چالش‌های موجود در خصوص پیاده‌سازی سند ملی ارزیابی خطر (ریسک) باشد.

ماده ۷- اشخاص مشمول مکلفند برنامه‌های داخلی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم خود را با رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک) و همسو با سند ملی ارزیابی خطر (ریسک) و نیز برنامه اقدام موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه تدوین و اجرا کنند. برنامه‌های داخلی مزبور باید در بازه زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی و هر شش ماه یکبار به مرکز گزارش شود.

ماده ۸- به منظور مدیریت و کاهش خطر (ریسک)‌های پولشویی و تأمین مالی تروریسم، اشخاص مشمول مکلفند پیش از ارائه هرگونه خدمت به ارباب‌رجوع، نسبت به ارزیابی و طبقه‌بندی خطر (ریسک) تعامل کاری اقدام و متناسب با خطر (ریسک) ارزیابی‌شده در خصوص نحوه ارائه خدمت تصمیم‌گیری کنند. این اشخاص باید خطر (ریسک) ارباب‌رجوع، منطقه و خدمت را در نظر بگیرند.

تبصره ۱- طبقه‌بندی خطر (ریسک) تعامل کاری توسط اشخاص مشمول باید شفاف، جامع و مانع باشد؛ به‌گونه‌ای که بر مبنای این طبقه‌بندی، میزان اطلاعات دریافتی و نیز اقدامات صورت‌گرفته جهت مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از نظر منطقی توجیه‌پذیر باشد.

تبصره ۲- دستگاه‌های متولی نظارت نیز مکلفند با همکاری مرکز، فهرستی از تعاملات اربابان رجوع در حوزه تحت نظارت خود تهیه و به طبقه‌بندی خطر (ریسک) این تعاملات از منظر پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند. این فهرست که پس از تأیید مرکز به اشخاص مشمول ابلاغ می‌گردد، بیانگر حداقل‌هایی است که رعایت آن برای اشخاص مشمول الزامی است.

تبصره ۳- در صورتی که مرکز خطر (ریسک) خدمت یا معامله‌ای را بیش از سطح قابل‌قبول تشخیص دهد، اشخاص مشمول مکلفند از ارائه آن خودداری کنند.

تبصره ۴- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند بر عملکرد اشخاص مشمول در خصوص اجرای این ماده نظارت و گزارش‌های ارزیابی خود را به مرکز اعلام کنند. مرکز مکلف است این گزارش‌ها را در رتبه‌بندی موضوع ماده (۴۴) لحاظ کند.

ماده ۹- مرکز مکلف است با همکاری نهادهای ذی‌ربط به‌منظور تعیین خطر (ریسک) ارباب رجوع در تعاملات کاری با اشخاص مشمول، نسبت به تهیه فهرست اشخاص با خطر (ریسک) بالا اقدام کند و فهرست مزبور را با رعایت ملاحظات امنیتی و به‌طور سامانه‌ای (سیستمی) در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد. به این منظور، مرکز باید مواردی نظیر شاخص‌های زیر را در نظر گیرد:

۱- اشخاص حقوقی که دارای شیوه فعالیت اقتصادی و ساختار مالکیت غیرمعمول یا پیچیده هستند یا اشخاصی که فعالیت اقتصادی و مالی آنها با اهداف مقرر در اساسنامه تناسب نداشته باشد.

۲- صاحبان مشاغلی که با وجه نقد زیاد سروکار دارند.

۳- اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی.

۴- افراد پرتردد به مناطق پرخطر.

۵- اشخاص دارای سابقه محکومیت پولشویی یا امنیتی.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

- ۶- اشخاص با خطر (ریسک) بالا به تشخیص ضابطان خاص مبارزه با پولشویی، تبصره ۱- همه دستگاه‌های اجرایی از قبیل وزارت کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت امور خارجه، وزارت دادگستری، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و نهادهای امنیتی و اطلاعاتی مکلفند امکان دسترسی مرکز را به اطلاعات موردنیاز این ماده فراهم کنند.
- تبصره ۲- شورا مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، معیارهای تعیین اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی و اطلاعات موردنیاز مرکز جهت اجرای این ماده (موضوع تبصره ۱) این ماده را تهیه و ابلاغ کند.
- ماده ۱۰- اشخاص مشمول مکلفند در خصوص تعاملات کاری که مرکز خطر (ریسک) آن را بالا ارزیابی می‌کند، مطابق رویه‌های اعلام شده توسط مرکز عمل کنند.
- ماده ۱۱- مرکز مکلف است نسبت به جمع‌آوری اسامی مناطق پرخطر مطابق شاخص‌هایی از قبیل شاخص‌های زیر اقدام و آنها را پس از تصویب شورا، به اشخاص مشمول ابلاغ کند:
- ۱- مناطقی مانند گمرک‌ها، مناطق آزاد و برخی مناطق مرزی که از نظر پولشویی یا تأمین مالی تروریسم در معرض خطرند.
- ۲- کشورهایی که دارای نظام‌های ضدپولشویی کافی تشخیص داده نشده‌اند.
- ۳- کشورهایی که دارای سطح بالای فساد مالی یا فعالیت‌های جنایی تشخیص داده شده‌اند.
- ۴- کشورها یا مناطقی که تأمین‌کنندگان مالی یا حامی اقدامات تروریستی تشخیص داده شده‌اند یا کشورهایی که سازمان‌های تروریستی در آنها فعالیت می‌کنند.
- تبصره ۱- اسامی مناطق پرخطر توسط مرکز در بازه‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی خواهد شد.
- تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلفند بلافاصله پس از دریافت اسامی مناطق پرخطر، نسبت به به‌روزرسانی فهرست پیشین اقدام کنند، به‌نحوی که اسامی این مناطق به‌همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داشته باشد.
- ماده ۱۲- اشخاص مشمول باید نرم‌افزارهای خود را به گونه‌ای طراحی کنند که ارائه خدمت تنها پس از ثبت اطلاعات لازم برای تعیین خطر (ریسک) تعاملات کاری صورت گیرد. همچنین، اطلاعات تعاملات کاری با خطر (ریسک) بالا در این نرم‌افزارها ثبت شود و در صورت درخواست مرکز، گزارش آن به شکلی که مرکز تعیین می‌کند، برای آن ارسال گردد.
- ماده ۱۳- اشخاص مشمول باید تعاملات با خطر (ریسک) بالا را پیوسته و به صورت سامانه‌ای (سیستمی) پایش و اطلاعات مربوط به این تعاملات را مطابق رویه‌های اعلامی مرکز به این نهاد ارسال کنند.
- ماده ۱۴- اشخاص مشمول مکلفند بر اجرای مقررات و برنامه‌های داخلی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از جمله تناسب خطر (ریسک) تعاملات کاری با اقدامات صورت‌گرفته در همه

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

سطوح خود (شعب، ادارات کل و ...) نظارت کرده و در صورت مشاهده هرگونه انحراف، نسبت به اصلاح و برطرف کردن آن اقدام کنند.

ماده ۱۵- اشخاص مشمول مکلفند هنگام ارائه خدمت به اشخاص از طریق اشخاص واسط داخلی، نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص واسط را در ارزیابی سطح خطر (ریسک) تعاملات کاری لحاظ کنند.

فصل سوم- همکاری و هماهنگی ملی

ماده ۱۶- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی ایرانی را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعلام برخط و بدون محدودیت آخرین اطلاعات پایه هویتی و مرتبطین آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱- در مورد اشخاص حقیقی، اقلام اطلاعات پایه هویتی حداقل شامل شماره ملی، نام، نام خانوادگی، نام پدر، تاریخ تولد، وضعیت حیات، و تاریخ فوت و شناسه (کد) پستی احراز شده محل اقامت و اقلام اطلاعات مرتبطین حداقل شامل اقلام اطلاعات پایه هویتی مرتبطین نسبی و سببی درجه یک، نوع رابطه، تاریخ آغاز و مدت اعتبار رابطه است. سایر اقلام اطلاعاتی موردنیاز حسب تشخیص مرکز تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- سازمان ثبت احوال کشور مکلف است تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص و فهرست شناسه های هویتی ابطال یا تعلیق شده را به همراه تاریخ و علت ابطال یا تعلیق، روزانه در اختیار اشخاص مشمول متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان پزشکی قانونی کشور و سازمان ها و شرکت های تابع هر یک مکلفند اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده به صورت برخط در اختیار سازمان ثبت احوال کشور قرار دهند.

تبصره ۴- رویه استعلام نشانی اشخاص حقیقی ایرانی به نحوی توسط سازمان ثبت احوال کشور فراهم شود که در صورت ارائه شماره ملی، شناسه (کد) پستی متناظر با آن ارائه شود. همچنین، سازمان ثبت احوال کشور مکلف است تمام تمهیدات لازم را در خصوص الزام اتباع ایرانی جهت به روزرسانی نشانی پستی خود براساس تبصره ماده (۳) قانون الزام اختصاص شماره ملی و کدپستی برای کلیه اتباع ایرانی - مصوب ۱۳۷۶- فراهم آورد.

ماده ۱۷- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت کشور، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، سامانه نشانی اختصاصی مکان محور اشخاص حقیقی و حقوقی را به نحوی راه اندازی کند که ضمن استانداردسازی نشانی ها، امکان استعلام و نمایش موقعیت مکانی را بر روی نقشه جغرافیایی برای اشخاص مشمول در راستای اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم فراهم آورد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸.۱۷.۲۲

تبصره - سازمان ثبت احوال کشور و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلفند شماره ملی اشخاص حقیقی و شناسه ملی اشخاص حقوقی متصل به هر شناسه (کد) پستی و همچنین نقشه حدنگار املاک کشور را به صورت برخط در اختیار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات قرار دهند.

ماده ۱۸ - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، امکان ثبت سامانه‌ای (سیستمی) معاملات طلا، فلزات و سنگ‌های گران قیمت و عتیقه‌جات را از طریق سامانه جامع تجارت فراهم کند.

ماده ۱۹ - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت کشور، گمرک جمهوری اسلامی ایران و اتاق اصناف ایران، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، امکان ثبت سامانه‌ای (سیستمی) معاملات خودرو و نیز فرش‌های گران قیمت را از طریق سامانه جامع تجارت فراهم کنند.

تبصره ۱ - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است ظرف سه ماه، شاخص‌ها و معیارهای تشخیص فرش‌های گران قیمت را تعیین و ابلاغ کند.

تبصره ۲ - پس از ایجاد امکان ثبت سامانه‌ای (سیستمی) در سامانه موضوع این ماده، تخصیص یا تعویض پلاک خودرو توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران فقط پس از استعلام از این سامانه و در صورت ثبت معامله خودرو در آن صورت خواهد گرفت.

تبصره ۳ - گمرک جمهوری اسلامی ایران و همه تولیدکنندگان داخلی خودرو و فرش‌های گران قیمت مکلفند کلیه اطلاعات مربوط به خودروها و نیز فرش‌های گران قیمت اعم از وارداتی و یا تولید داخل را مطابق نیازمندی‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت در اختیار این دستگاه قرار دهند.

تبصره ۴ - سامانه جامع تجارت باید به گونه‌ای راه‌اندازی گردد که زنجیره نقل و انتقالات خودرو و جزییات معاملات آن اعم از مبلغ و طرفین معامله در این سامانه ثبت شود و همه اشخاص امکان ثبت معاملات خود را در این سامانه داشته باشند.

ماده ۲۰ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقوقی ایرانی را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعلام برخط و بدون محدودیت آخرین اطلاعات پایه هویتی، نشانی و مرتبطین آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱ - در مورد اشخاص حقوقی، اقلام اطلاعات پایه هویتی حداقل شامل شناسه ملی، نام، نوع، نهاد ثبت کننده، موضوع فعالیت، تاریخ تأسیس وضعیت (اعم از فعال، منحل شده و ختم تصفیه شده) و تاریخ انحلال/ختم تصفیه، اقلام اطلاعات نشانی حداقل شامل شناسه (کد) پستی احراز شده محل اقامت قانونی دفتر مرکزی و اطلاعات مرتبطین حداقل شامل اقلام اطلاعات پایه هویتی مرتبطین مدیریتی (اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل، قائم مقام مدیرعامل، مدیر مالی، ذی حساب و حسابرس و نظایر آن) و مالکیتی (سهامداران راهبردی، عمده و مؤثر) شخص حقوقی مورد نظر، نوع رابطه، تاریخ آغاز و مدت اعتبار رابطه است. سایر اقلام اطلاعاتی مورد نیاز حسب تشخیص مرکز تعیین خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۲- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص حقوقی و فهرست شناسه‌های هویتی ابطال شده (اعم از انحلال و ختم تصفیه) را به همراه تاریخ و علت ابطال، روزانه در اختیار دستگاه‌های متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۳- رویه استعمال مرتب‌ترین باید به نحوی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور فراهم شود که علاوه بر امکان استعمال فهرست کلیه اشخاص حقیقی مرتبط با هر شخص حقوقی مورد نظر، امکان استعمال فهرست کلیه اشخاص حقوقی مرتبط با هر شخص حقیقی مورد نظر نیز فراهم باشد.

تبصره ۴- رویه استعمال نشانی اشخاص حقوقی به نحوی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور فراهم شود که در صورت رایحه شناسه ملی، شناسه (کد) پستی متناظر با آن رایحه باشد.

ماده ۲۱- وزارت اطلاعات مکلف است پایگاه یکپارچه اطلاعات هویتی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعمال برخط و بدون محدودیت آخرین اطلاعات پایه هویتی، نشانی و مرتب‌ترین آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱- اقلام اطلاعاتی پایه هویتی اشخاص خارجی حقیقی حسب مورد، شامل نام (فارسی و لاتین)، نام خانوادگی (فارسی و لاتین)، نام پدر (فارسی و لاتین)، نام مادر (فارسی و لاتین)، نام جد (فارسی و لاتین)، تاریخ تولد و فوت، نوع مدرک شناسایی، شماره مدرک، تاریخ صدور مدرک، تاریخ انقضای مدرک، کشور محل تولد، تابعیت و جنسیت و در خصوص اشخاص حقوقی نیز اقلام اطلاعاتی پایه هویتی شامل نام (فارسی و لاتین)، تابعیت، کشور محل ثبت، شماره ثبت، تاریخ ثبت، نوع فعالیت، نوع مالکیت، نوع شرکت، نشانی و تلفن است.

تبصره ۲- وزارت کشور، وزارت امور خارجه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه، وزارت آموزش و پرورش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان پزشکی قانونی کشور، سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان‌های مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی و سایر دستگاه‌های ذی ربط مکلفند ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه و مطابق نیازمندی‌های ضابطان خاص، اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده به صورت برخط و بدون محدودیت در اختیار وزارت اطلاعات قرار دهند.

تبصره ۳- پایگاه موضوع این ماده باید به گونه‌ای ایجاد شود که امکان جست‌وجو براساس انواع شناسه‌های هویتی مندرج در مدارک هویتی معتبر وجود داشته باشد.

تبصره ۴- وزارت اطلاعات مکلف است تغییرات اطلاعات پایه هویتی اشخاص خارجی و فهرست شناسه‌های هویتی ابطال شده را به همراه تاریخ و علت ابطال، روزانه در اختیار دستگاه‌های متولی نظارت قرار دهد.

تبصره ۵- در خصوص آن دسته از اتباع خارجی که پیش از تصویب این آیین‌نامه شماره اختصاصی اتباع خارجی اخذ کرده‌اند، وزارت اطلاعات مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

آیین نامه، اطلاعات هویتی آنها را به روزرسانی کند و در صورت عدم تأمین اطلاعات پایه هویتی، با لحاظ ملاحظات امنیتی نسبت به تعلیق شماره اختصاصی اتباع خارجی اقدام نماید.

تبصره ۶- اشخاص مشمول مکلفند پیش از اعطای هرگونه مدرک شناسایی معتبر به اشخاص خارجی، با ارایه اطلاعات لازم، نسبت به استعمال شماره اختصاصی اقدام کنند. مدارک شناسایی معتبر اشخاص خارجی توسط کارگروهی متشکل از وزارت اطلاعات، وزارت کشور و وزارت امور خارجه تعیین و ابلاغ می شود.

تبصره ۷- وزارت امور خارجه مکلف است بدون تأخیر پس از صدور روادید برای اشخاص خارجی، اطلاعات روادیدی را به صورت الکترونیک و برخط در اختیار وزارت اطلاعات قرار دهد.

تبصره ۸- وزارت اطلاعات مکلف است با همکاری وزارت کشور، وزارت امور خارجه و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، نسبت به ایجاد امکان شناسایی اشخاص حقیقی خارجی به صورت حضوری و اخذ اطلاعات زیست سنجی (بیومتریک) پیش از تعیین شماره اختصاصی اقدام کند و تمهیدات لازم را به منظور ایجاد امکان شناسایی این اشخاص براساس اطلاعات زیست سنجی (بیومتریک) فراهم آورد. بدیهی است تا زمان ایجاد امکان شناسایی زیست سنجی (بیومتریک) اشخاص خارجی، رویه های شناسایی مطابق رویه های موجود صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۲- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین نامه، ضمن راه اندازی سامانه ملی شماره تلفن همراه، بستر لازم را جهت تعیین یک شماره تلفن همراه به هر شخص حقیقی یا حقوقی اعم از ایرانی یا خارجی ایجاد کند و امکان استعمال برخط و بدون محدودیت آن را برای اشخاص مشمول فراهم آورد.

تبصره- اشخاص مشمول مکلفند از شماره تلفن همراه ثبت شده برای شناسایی ارباب رجوع و نیز برقراری ارتباط با اشخاص (حقیقی یا حقوقی / ایرانی یا خارجی) استفاده کنند.

ماده ۲۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، سامانه مکان محور ثبت معاملات املاک و مستغلات کشور را به گونه ای پیاده سازی کند که برای کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی امکان ثبت معاملات مربوط به اموال غیرمنقول، اعم از اینکه دارای سند رسمی یا غیررسمی باشد، فراهم گردد.

تبصره- همه مالکان اموال غیرمنقول دارای اسناد غیررسمی مکلفند ظرف شش ماه پس از پیاده سازی سامانه، اسناد مثبت دال بر معاملات خود را در این سامانه بارگذاری کنند.

ماده ۲۴- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، پایگاه یکپارچه اطلاعات ورود و خروج اشخاص حقیقی از مرزهای کشور را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعمال وضعیت حضور افراد در داخل کشور، از جمله فهرست اتباع خارجی که مهلت قانونی حضورشان در داخل گذشته است، برای مرکز و ضابطان خاص به صورت روزانه فراهم باشد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۰

ماده ۲۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است پایگاه یکپارچه اطلاعات و کالت نامه های رسمی را ظرف یک سال به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعلام برخط وضعیت آن برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱- منظور از وضعیت و کالت نامه ارقام اطلاعاتی پایه هویتی و کیل و موکل، نوع و کالت نامه و مدت اعتبار آن است.

تبصره ۲- پس از راه اندازی این پایگاه، ارایه هرگونه خدمات و کالتی جدید و ادامه ارایه خدمات پیشین به ارباب رجوع توسط اشخاص مشمول منوط به ثبت و کالت نامه در پایگاه مذکور خواهد بود.

تبصره ۳- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است فهرست آن دسته از و کالت نامه ها را که به دلایلی به جز پایان مدت اعتبار ابطال یا تعلیق شده اند، به همراه تاریخ و علت آن، روزانه در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

ماده ۲۶- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری دستگاه های اجرایی، پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی اشخاص حقیقی اعم از ایرانی و خارجی را به نحوی ساماندهی کند که همواره امکان استعلام آخرین وضعیت فعالیت شغلی آنها برای اشخاص مشمول فراهم باشد.

تبصره ۱- امکان استعلام باید به نحوی فراهم شود که به ازای هر شماره ملی، برای کلیه ردیف های شغلی فرد، ارقام اطلاعاتی وضعیت اشتغال (اعم از مشغول به کار، بیکار یا بازنشسته)، رسته و عنوان شغلی، میانگین درآمد ماهانه، تاریخ اخذ و مدت اعتبار مجوز شغلی، تاریخ انقضا از فعالیت شغلی در نتیجه استعلام مشخص گردد. سایر ارقام اطلاعات مورد نیاز بنا بر اعلام مرکز خواهد بود.

تبصره ۲- سازمان تأمین اجتماعی و سایر صندوق های مرتبط (در خصوص اطلاعات استخدامی کارگران)، سازمان امور اداری و استخدامی کشور (در خصوص کارمندان دولت)، صندوق های بازنشستگی (در خصوص بازنشستگان)، وزارت صنعت، معدن و تجارت (در خصوص جوازهای کسب اصناف، مجوزهای واحدهای صنعتی، معدنی و تولیدی و دارندگان کارت های بازرگانی)، سازمان نظام مهندسی کشور (در خصوص پروانه های اشتغال مهندسان)، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران (در خصوص پروانه طبابت) و سازمان بورس و اوراق بهادار (در خصوص شناسه (کد) های معاملاتی اشخاص) و سازمان ها و شرکت های تابع هر یک مکلفند اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده به صورت ماهانه در اختیار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دهند.

تبصره ۳- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری سازمان امور مالیاتی کشور روابط شغلی اشخاص را با یکدیگر شناسایی کند، به نحوی که همواره امکان استعلام مرتبطین شغلی اشخاص مورد نظر برای مرکز و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم باشد.

ماده ۲۷- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است در بازه های زمانی سه ماهه همه اظهارنامه های مالیاتی اشخاص حقیقی و حقوقی و آخرین وضعیت پرونده مالیاتی مؤدیان را در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

تبصره ۱- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است از اطلاعات پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی موضوع ماده (۲۶) این آیین نامه، در قالب بند (ث) ماده (۱۶۹) مکرر قانون مالیات های مستقیم و به عنوان قراین مالیاتی برای تشخیص مالیات مؤدیان استفاده کند.

تبصره ۲- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است پایگاه اطلاعات هوشمند و استاندارد اشخاص مرتکب جرم مالیاتی موضوع ماده (۲۷۴) قانون مالیات های مستقیم و بدهکاران مالیاتی را مطابق ضوابط اعلام شده توسط شورا تشکیل دهد و امکان دسترسی برخط به این فهرست را برای مرکز، دستگاه متولی نظارت، ضابطان خاص قانون و نیز شرکت اعتبارسنجی موضوع مواد (۵) و (۸) قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی و کاهش هزینه های طرح و تسریع در اجرای طرح های تولیدی و افزایش منابع مالی و کارایی بانک ها - مصوب ۱۳۸۶- فراهم نماید. سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اطلاعات مربوط به فهرست این اشخاص را روزانه به روزرسانی کند.

تبصره ۳- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است اعطای مفاصا حساب مالیاتی هرگونه املاک و مستغلات را به ثبت معاملات آن در سامانه موضوع ماده (۲۳) این آیین نامه منوط کند.

ماده ۲۸- به منظور سهولت دسترسی به اطلاعات ارباب رجوع و احراز صحت اسناد و اطلاعات ارایه شده از سوی اشخاص، دستگاه های متولی نظارت مکلفند پیگیری ها و همکاری های لازم را به منظور دسترسی اشخاص مشمول تحت نظارت به اطلاعات مورد نیاز جهت اجرای مقررات این آیین نامه انجام دهند. این موضوع نافی مسئولیت اشخاص مشمول تحت نظارت جهت انجام مقررات آیین نامه نیست.

ماده ۲۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، سامانه شناسایی روابط اشخاص را با همکاری اشخاص مشمول و مطابق با درخواست مرکز تشکیل دهد و امکان استعلام را برای مرکز و سایر دستگاه های متولی نظارت فراهم کند.

تبصره ۱- منظور از شناسایی روابط اشخاص، شناسایی اشخاصی است که با یکدیگر رابطه ضمانت (اعم از تسهیلات و تعهدات)، شراکت (اعم از فعالیت شغلی شراکتی و حساب مشترک)، تسهیلات و تعهدات (ضامن ها)، وکالت و خویشاوندی سببی یا نسبی دارند و یا براساس اظهارات ارباب رجوع دارای رابطه هستند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول اعم از سازمان های ثبت احوال کشور، ثبت اسناد و املاک کشور، بورس و اوراق بهادار و امور مالیاتی کشور، وزارت اطلاعات و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلفند اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را جهت اجرای این ماده فراهم آورند.

ماده ۳۰- جامعه حسابداران رسمی ایران مکلف است امکان استعلام برخط و بدون محدودیت صورت های مالی حسابرسی شده و ضمائم، گزارش های حسابرسی، گزارش های بازرسی قانونی و سایر گزارش های منضم به صورت های مالی را برای اشخاص مشمول فراهم کند.

ماده ۳۱- قوه قضاییه با همکاری مرکز، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین نامه، رویه ها و راهکارهای سامانه ای (سیستمی) لازم را جهت تبادل برخط اطلاعات قضایی درخصوص اشخاص

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

مظنون به ارتکاب پولشویی یا تأمین مالی تروریسم به نحوی فراهم کند که از طریق آن امکان ارایه درخواست مرکز به مرجع قضایی مربوط جهت اخذ دستور قضایی لازم از جمله توقیف یا رفع توقیف و اطلاع رسانی به ضابطان قضایی و همچنین ابلاغ آرای صادره مرجع قضایی اعم از حکم و قرار به صورت سامانه‌ای (سیستمی) برای مرکز و اشخاص مشمول مربوط فراهم شود.

ماده ۳۲- مقامات قضایی نتیجه بررسی خود در پرونده‌هایی که بر مبنای گزارش مرکز به مراجع قضایی مطرح می‌گردند، اعم از آنکه به صورت قرار یا حکم باشد، به مرکز ابلاغ می‌کنند.

تبصره ۱- تصمیمات قضایی صادر شده از سوی مقامات مذکور، در تدارک آمارهای مقتضی توسط مرکز، جهت تهیه سند ملی ارزیابی خطر (ریسک)، استانداردسازی شاخص‌های مورد ارزیابی در تشخیص موارد مظنون به پولشویی و تأمین مالی تروریسم و همچنین حسب مورد ارایه بازخورد لازم به اشخاص مشمول جهت اصلاح روند و رعایت قوانین مربوط به جرایم مذکور در دستگاه‌های زیرمجموعه خود به کار گرفته خواهد شد.

تبصره ۲- قوه قضاییه سالانه آمار کلی پرونده‌های مطروحه و مختومه در حوزه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را علاوه بر پرونده‌های ارسالی توسط مرکز، به شورا اعلام کند.

ماده ۳۳- قوه قضاییه با همکاری مرکز سازوکاری فراهم کند تا احکام محکومیت قطعی صادر شده در خصوص پولشویی، مطابق با ماده (۳۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱، علاوه بر انتشار در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار، به‌طور سامانه‌ای (سیستمی) توسط مرکز به اشخاص مشمول قانون اعلام شود.

ماده ۳۴- کلیه نهادها و دستگاه‌های موضوع این آیین‌نامه و نیز دستگاه‌های موضوع بند (ب) ماده (۷) مکرر قانون مکلفند ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، دسترسی‌های لازم را به سامانه‌هایی که به موجب این آیین‌نامه ایجاد می‌شوند و سامانه‌هایی که به موجب بند قانونی مذکور جهت دسترسی به اطلاعات تکمیلی مرتبط با معاملات و تراکنش‌های مشکوک مورد نیاز است برای مرکز فراهم کنند، به‌نحوی که همواره امکان دسترسی برخط و بدون محدودیت به آخرین اطلاعات برای مرکز میسر باشد.

تبصره - در خصوص سامانه‌های موجود، ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، باید امکان دسترسی برای مرکز فراهم شود.

ماده ۳۵- ارایه کلیه اطلاعاتی که به موجب این آیین‌نامه در اختیار اشخاص مشمول قرار می‌گیرد، صرفاً از بستر مرکز ملی تبادل اطلاعات موضوع تبصره (۲) بند (ث) ماده (۶۷) قانون برنامه ششم توسعه و در راستای اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم انجام خواهد پذیرفت و اشخاص مشمول مکلفند امنیت فضای تولید و تبادل اطلاعات را مطابق ضوابط اعلام شده از سوی مرکز مدیریت راهبردی افتای ریاست جمهوری رعایت و مجوزهای لازم را اخذ کنند. سایر ضوابط نحوه قرارگرفتن این اطلاعات با رعایت ملاحظات نظیر نحوه تعیین هزینه استعلام و سطح دسترسی هریک از اشخاص مشمول توسط مرکز تعیین و توسط شورا تأیید می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۵- امکان دسترسی به اطلاعات موضوع مواد این آیین نامه و سطح دسترسی هریک از اشخاص مشمول با توجه به نوع فعالیت و ساختار سازمانی آن شخص به موجب دستورالعملی خواهد بود که ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه از سوی مرکز تعیین و توسط شورا تأیید می گردد.
ماده ۳۶- اشخاص مشمول مکلفند با توجه به ساختار سازمانی، نوع فعالیت و پیچیدگی های مترتب بر فعالیت ها و همچنین خطر (ریسک) های مربوط، از راهکارهای سامانه ای (سیستمی) کافی، جامع و کارآمد برای اجرای مفاد این آیین نامه استفاده کنند.

تبصره ۶- چنانچه اشخاص مشمول تحت نظارت بنا بر شرایط خاص خود امکان استفاده از روش های مبتنی بر فناوری اطلاعات را نداشته باشند، باید یک روش جایگزین کارآمد انتخاب کنند و به تأیید دستگاه های متولی نظارت مربوط برسانند.

فصل چهارم - ساختار و رویه های نظارتی

ماده ۳۷- اشخاص مشمول مکلفند واحدی را با توجه به نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود به عنوان مسئول مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به مرکز معرفی کنند. مسئول واحد مبارزه با پولشویی باید از مدیران ارشد اشخاص مشمول انتخاب شود. مرکز مکلف است براساس اهمیت واحد مذکور صلاحیت تخصصی مسئول این واحد را بررسی کند.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مکلفند متناسب با گستردگی تشکیلات خود، ترتیبات لازم از جمله امکانات، اختیارات، منابع انسانی و بودجه را به گونه ای فراهم کنند که اطمینان لازم برای اجرای قوانین و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم حاصل شود.

تبصره ۲- تشکیل واحد مبارزه با پولشویی در مؤسسات مالی و اعتباری الزامی است. مسئول این واحدها باید مستقیماً زیر نظر مدیرعامل مؤسسه مالی و اعتباری باشند.

تبصره ۳- اشخاص مشمول مکلفند علاوه بر دریافت تأییدیه صلاحیت تخصصی مسئول واحد از مرکز، با استعلام از مراجع ذی ربط، مطابق قوانین مربوط به احراز صلاحیت امنیتی و عمومی آنان نیز اقدام کنند.

تبصره ۴- در صورت نبود واحد مبارزه با پولشویی در شخص مشمول، وظایف و مسئولیت واحد مبارزه با پولشویی و نیز اجرای همه سیاست ها و رویه های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم بر عهده بالاترین مقام اجرایی شخص مشمول است.

تبصره ۵- وظایف و مسئولیت های واحدهای مبارزه با پولشویی نافی مسئولیت های بالاترین مقام اجرایی شخص مشمول در اجرای این آیین نامه و قانون نخواهد بود.

تبصره ۶- دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف یک سال توسط مرکز با همکاری دستگاه های متولی نظارت تدوین و توسط دستگاه های متولی نظارت ابلاغ می گردد.

ماده ۳۸- وظایف واحدهای مبارزه با پولشویی به شرح زیر است:

- ۱- نظارت بر فعالیت ارباب رجوع و اشخاص مشمول مربوط به منظور شناسایی معاملات مشکوک.
- ۲- بررسی، تحقیق، اولویت بندی و اعلام نظر در مورد گزارش های ارسالی کارکنان دستگاه ذی ربط.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

- ۳- ارسال فوری گزارش‌های مذکور در قالب برگه (فرم) و سازوکارهای مشخص شده توسط مرکز بدون اطلاع ارباب رجوع.
  - ۴- تهیه نرم‌افزارهای لازم به منظور تسهیل در دسترسی سریع به اطلاعات مورد نیاز در اجرای قانون و مقررات و نیز شناسایی سامانه‌ای (سیستمی) معاملات مشکوک.
  - ۵- طراحی سازوکار لازم جهت اولویت‌بندی، نظارت و واپایش (کنترل) فرایندهای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم (فرایندهای جمع‌آوری و تحلیل اطلاعات، استخدام نیروها، آموزش و غیره) و ارزیابی و ممیزی میزان اجرای آن در دستگاه مربوط.
  - ۶- تأمین اطلاعات تکمیلی مورد نیاز مرکز و سایر مراجع ذی‌صلاح در امر مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
  - ۷- صدور بخشنامه‌های لازم در خصوص اجرای قانون و مقررات مربوط به مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم برای دستگاه‌های تابع.
  - ۸- بازرسی و نظارت از واحدهای تحت امر به منظور اطمینان از اجرای کامل قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
  - ۹- تهیه آمارها و گزارش‌های مربوط به اقدامات سازمان‌های تابع در خصوص اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و نتایج آن.
  - ۱۰- ارسال پرونده اشخاص مذکور در تبصره (۳) ماده (۴) قانون به مراجع اداری و قضایی و اعلام آن به مرکز.
  - ۱۱- نگهداری سوابق و گزارش‌های مکاتبات مربوط به دستگاه متبوع در خصوص موارد مربوط به پولشویی و تأمین مالی تروریسم.
  - ۱۲- تهیه برنامه سالانه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در شخص مشمول و واپایش (کنترل) ماهانه میزان اجرای آن.
  - ۱۳- تهیه برنامه‌های آموزشی برحسب نوع فعالیت در خصوص موضوع این قانون.
  - ۱۴- بررسی و انطباق مقررات و رویه‌های داخلی شخص مشمول با مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و ارایه بازخوردهای مناسب و اتخاذ اقدامات لازم جهت رفع ایرادهای موجود.
  - ۱۵- انجام سایر وظایف محوله از سوی مرکز در چهارچوب مقررات این قانون.
- ماده ۳۹-** به منظور تسریع در دسترسی به اطلاعات لازم در صورت درخواست مرکز از اشخاص مشمول، یکی از اعضای واحد مبارزه با پولشویی شخص مشمول، با اختیار دسترسی داشتن به همه اطلاعات شخص مشمول، در مرکز مستقر خواهد شد تا نیازهای اولیه مرکز را تأمین کند. فرد یادشده به هیچ عنوان به اطلاعات مرکز دسترسی نخواهد داشت.
- ماده ۴۰-** واحد مبارزه با پولشویی مکلف است همواره معاملات و عملیات صورت گرفته در شخص مشمول را بررسی و ارزیابی کند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف از اجرای مقررات مبارزه با

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۲

پولشویی و تأمین مالی تروریسم، حسب مورد به ارسال گزارش به مرکز یا دستگاه متولی نظارت اقدام نماید.

تبصره - تمام رویه‌های اتخاذشده جهت مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در اشخاص مشمول باید با هماهنگی و تحت نظارت واحد مبارزه با پولشویی شخص مشمول صورت گیرد. این واحد مکلف است نظرهای مرکز و دستگاه متولی نظارت مربوط را در خصوص رویه‌های مذکور و نحوه اجرای آنها اعمال کند.

ماده ۴۱ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با هماهنگی با مرکز به منظور ایجاد نظام نظارتی جامع و کارآمد، ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، رویه‌های مناسب و سامانه‌های لازم را به منظور پایش مستمر، کشف تخلف، صدور اخطارهای لازم و اعمال مجازات‌های متناسب، مؤثر و بازدارنده، جهت رفع نواقص و ناکارآمدی‌ها در حوزه تحت نظارت خود طراحی و اجرا کنند.

تبصره ۱ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با توجه به ساختار سازمانی، نوع فعالیت و پیچیدگی‌های مترتب بر فعالیت‌ها در حوزه تحت نظارت، خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم را ارزیابی و اقدامات نظارتی خود را بر مبنای خطر (ریسک)‌های ارزیابی‌شده طراحی و براساس آن عمل کنند.

تبصره ۲ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند نحوه طبقه‌بندی خدمات را براساس میزان خطر (ریسک) پولشویی و تأمین مالی تروریسم در حوزه تحت نظارت اعلام و بازخوردهای لازم را در خصوص آن به اشخاص مشمول ارایه کنند.

تبصره ۳ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با انجام بازرسی و بررسی‌های دوره‌ای، اطمینان یابند همه اشخاص مشمول تحت نظارت آنها دارای رویه‌های مناسبی جهت شناسایی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و یا تأمین مالی تروریسم هستند و در صورت کشف این معاملات، نسبت به ارسال گزارش برای مرکز اقدام می‌کنند.

تبصره ۴ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با اعمال رویه‌های مناسب، اطمینان یابند اشخاص مشمول تحت نظارت اطلاعات درخواستی از سوی مرکز را به نحوی که درخواست می‌شود، در اختیار مرکز قرار می‌دهند.

تبصره ۵ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند در صورت تخلف از اجرای صحیح مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص مشمول تحت نظارت، براساس میزان تهدید منتج از تخلف صورت گرفته، نسبت به ارسال گزارش‌های فوری یا دوره‌ای به مرکز اقدام کنند.

تبصره ۶ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند هنگام ارایه هرگونه خدمت به اشخاص مشمول تحت نظارت، نسبت به حسن اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم از سوی این اشخاص اطمینان یابند و در غیر این صورت از ارایه خدمات خودداری کنند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

ماده ۴۲- اشخاص مشمول تحت نظارت مکلفند در بازه‌های زمانی مشخص شده توسط مرکز، نسبت به تکمیل برگه (فرم) ارزیابی اجرای مقررات و رویه‌های مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند.

تبصره ۱- فقط آن دسته از شرکت‌های تجاری، مؤسسات غیرتجاری، مشاغل غیرمالی و اصنافی که مرکز تعیین می‌کند، مکلف به تکمیل برگه (فرم) موضوع این ماده هستند.

تبصره ۲- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با همکاری و تأیید مرکز، برگه (فرم) موضوع این ماده را برای اشخاص مشمول تحت نظارت طراحی و در بازه‌های زمانی سه تا پنج ساله به‌روزرسانی کنند.

تبصره ۳- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند با هماهنگی با مرکز، صحت اطلاعات برگه (فرم)‌های مذکور را از طریق روش‌های هدفمند بازرسی نظیر بازرسی موردی، ارزیابی و نتیجه را برای مرکز ارسال کنند. این دستگاه‌ها مکلفند جهت جلوگیری از آرایه گزارش‌های نادرست توسط اشخاص مشمول، سازوکار بازدارنده و مؤثری را طراحی کنند.

تبصره ۴- حساب‌برسان مکلفند نسبت به ارزیابی و صحت‌سنجی برگه (فرم)‌های موضوع این ماده در خصوص آن دسته از اشخاص حقوقی که طبق مقررات وظیفه دارند در مورد نحوه رعایت مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط آنها اظهارنظر کنند، اقدام نمایند. در این زمینه، مرکز مکلف است با همکاری سازمان حسابرسی، جامعه حسابداران رسمی ایران و دستگاه متولی نظارت مربوط نسبت به طراحی و تدوین برگه (فرم)‌های ارزیابی موضوع این تبصره اقدام کند.

تبصره ۵- مرکز مکلف است امکان اجرای مفاد این ماده را به صورت سامانه‌ای (سیستمی) از طریق سامانه موضوع ماده (۴) این آیین‌نامه فراهم کند.

ماده ۴۳- دستگاه متولی نظارت مکلف است با انجام اقدامات لازم اطمینان یابد واحد مبارزه با پولشویی در هریک از اشخاص مشمول تحت نظارت از اختیارات و دسترسی‌های لازم و کافی برخوردار است و انجام تحقیقات و آرایه گزارش از سوی این واحدها به مرکز و سایر مراجع ذی‌ربط منوط به تأیید و تصویب مرجع دیگری نیست.

ماده ۴۴- مرکز مکلف است با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت و مبتنی بر ارزیابی‌های صورت‌گرفته، به رتبه‌بندی اشخاص مشمول از نظر اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کند.

تبصره ۱- مرکز مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، روش ارزیابی و رتبه‌بندی موضوع این ماده را با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت در هر حوزه تعیین کند و در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۲- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند بر اساس سازوکار اعلامی مرکز در اعطای تسهیلات، اعتبارات، امتیازات یا مجوزها به اشخاص مشمول، رتبه‌بندی موضوع این ماده را لحاظ کنند؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۲

به صورتی که در خصوص اشخاص مشمولی که عملکرد آنها ضعیف ارزیابی شده است، محدودیت‌های متناسبی اعمال شود.

تبصره ۳- همه اشخاص مشمول مکلفند در تعاملات کاری خود با آن دسته از اشخاص مشمولی که در رتبه‌بندی موضوع این ماده ضعیف ارزیابی شده‌اند، تدابیر سختگیرانه‌تری اعمال کنند و این اشخاص را اشخاص با خطر (ریسک) بالا در نظر بگیرند.

ماده ۴۵- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند گزارش شش ماهه از اقدامات صورت گرفته در حوزه تحت نظارت خود جهت مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم به مرکز ارایه کنند. مرکز مکلف است با بررسی این گزارش، عملکرد این دستگاه را ارزیابی و نتیجه را در گزارش موضوع بند (خ) تبصره ماده (۷) مکرر قانون لحاظ کند.

ماده ۴۶- مرکز مکلف است با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران، به طراحی و تدوین رویه‌های ارزیابی حساب‌برسان از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص حقوقی و تعیین معیارهای معاملات و عملیات مشکوک اقدام کند و این رویه‌ها و معیارها را هر سه سال یک‌بار به‌روزرسانی کند.

تبصره ۱- سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران مکلفند ضمن ابلاغ رویه‌ها و معیارهای موضوع این ماده و آموزش‌های لازم به حساب‌برسان، از حسن انجام این رویه‌ها و گزارش معاملات و عملیات مشکوک مطابق مقررات توسط حساب‌برسان در سامانه جام اطمینان حاصل کنند.

تبصره ۲- حساب‌برسان مکلفند در ارزیابی‌های خود از نحوه اجرای مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط اشخاص حقوقی، نحوه تکمیل برگه (فرم) ارزیابی موضوع ماده (۴۲) آیین‌نامه را نیز لحاظ کنند.

تبصره ۳- جامعه حسابداران رسمی ایران مکلف است بر نحوه اجرای این ماده توسط حساب‌برسان نظارت کند.

تبصره ۴- دستگاه‌های اجرایی و مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند اطلاعات موردنیاز حساب‌برسان را برای اجرای تکالیف این ماده در اختیار آنان قرار دهند. مصادیق این اطلاعات در این تبصره توسط مرکز با همکاری سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران تعیین خواهد شد.

تبصره ۵- سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران مکلفند زیرساخت‌های موردنیاز را جهت اجرای مفاد این ماده فراهم کنند.

ماده ۴۷- صدور و تمدید هرگونه مجوز صنفی برای مشاغل غیرمالی منوط به اخذ تعهد مبنی بر رعایت قوانین مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم است و نحوه احراز صلاحیت متقاضیان و صاحبان مشاغل غیرمالی در این زمینه بنا بر سازوکار اعلامی توسط مرکز با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت مشخص خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۳۹۸۰/۰۷/۰۲۲

ماده ۴۸- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند در چهارچوب اولویت‌های تعیین‌شده توسط مرکز، برنامه سالانه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم دستگاه متبوع خود را جهت بررسی و تأیید به مرکز ارایه کنند.

تبصره- در پایان هر سال، دستگاه‌های متولی نظارت مکلفند گزارشی از اقدامات انجام‌شده و میزان پیشرفت برنامه‌های ارایه‌شده را جهت بررسی به مرکز ارایه کنند.

ماده ۴۹- اشخاص مشمول مکلفند سامانه (سیستم) جامعی از مدیریت اطلاعات را ایجاد کنند که امکان انجام تکالیف محول‌شده اعم از واپایش (کنترل)، پایش و کشف تقلب را برای واحدهای مبارزه با پولشویی فراهم آورد.

فصل پنجم - شناسایی ارباب رجوع

ماده ۵۰- اشخاص مشمول مکلفند پیش از برقراری هرگونه تعامل کاری، رویه‌های شناسایی مقتضی را انجام دهند و در مواردی که انجام این رویه‌ها امکان‌پذیر نیست، برقراری هرگونه تعامل کاری ممنوع است و تخلف محسوب می‌شود.

تبصره ۱- ارایه خدمات به ارباب رجوع به منزله تضمین انجام رویه‌های شناسایی مقتضی ارباب رجوع توسط کارکنان اشخاص مشمول است و مسئولیت وجود هرگونه تخطی در این زمینه بر عهده اشخاص مشمول و کارکنان ذی‌ربط است.

تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلفند نگهداری و استمرار در ارایه خدمات پایه را به صورت بی‌نام و یا با هویت مجهول یا جعلی و همچنین انجام هرگونه تراکنش و معاملات مالی الکترونیکی بی‌نام یا غیرقابل ردیابی را متوقف کنند.

تبصره ۳- اشخاص مشمول مکلفند از ارایه خدمت به اشخاص فاقد هویت قانونی یا اشخاصی که شناسه یکتای هویتی آنها به دلایلی اعم از فوت و غیره توسط مراجع ذی‌ربط ابطال شده است، خودداری کنند.

ماده ۵۱- اشخاص مشمول مکلفند جهت اجرای فرایندهای شناسایی، خطر (ریسک) تعاملات کاری ارباب رجوع را براساس مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم طبقه‌بندی کنند و رویه‌های شناسایی را متناسب با این خطر (ریسک) در سه سطح ساده، معمول و مضاعف به اجرا گذارند. همچنین، سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و رویه‌های شناسایی ارباب رجوع باید مبتنی بر رویکرد خطر (ریسک) محور باشد تا نظارت مستمر و هدفمند بر تعامل کاری ارباب رجوع پدید آید و سطح اطلاعات اخذشده از ارباب رجوع (ازجمله اطلاعات مالک واقعی اشخاص حقوقی) متناسب با خطر (ریسک) وی تعیین، نگهداری و به‌روزرسانی شود.

ماده ۵۲- مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی‌ها مکلفند در اجرای شناسایی ارباب رجوع، فرایندها و رویه‌های شناسایی مقتضی (شامل شناسایی ساده، معمول و مضاعف) را به گونه‌ای ساماندهی کنند که حین اخذ اطلاعات کافی در هنگام آغاز تعامل کاری (همچنین در طول تعامل کاری)، امکان ارزیابی خطر (ریسک) برقراری تعامل کاری با ارباب رجوع و اتخاذ رویه‌های شناسایی متناسب فراهم شود.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۱- اطلاعات مورد نیاز باید حداقل شامل مواردی نظیر نوع شخص (حقیقی یا حقوقی)، تابعیت ارباب رجوع، منطقه جغرافیایی محل سکونت و محل اقامت قانونی، مبدأ و مقصد مورد انتظار تراکنش‌ها و عملیات ارباب رجوع، شغل و نوع فعالیت، میزان درآمد و منابع اموال، خدمات مورد تقاضا یا ارایه شده از سوی ارباب رجوع، هدف از افتتاح حساب یا ایجاد تعامل کاری، استفاده مستقیم یا با واسطه از خدمات دریافتی و استفاده یا دریافت خدمات به صورت غیر حضوری باشد که ماهیت، هدف و خطر (ریسک) تعامل کاری با ارباب رجوع را مشخص سازد.

تبصره ۲- ارایه خدمات غیر پایه کمتر از سقف مقرر به ارزیابی خطر (ریسک) برقراری تعامل کاری با ارباب رجوع نیاز ندارد.

ماده ۵۳- اشخاص مشمول می‌توانند پس از انجام یک ارزیابی جامع خطر (ریسک)، تنها در مواردی که خطر (ریسک) تعاملات کاری پایین ارزیابی می‌شود به انجام رویه‌های شناسایی ساده اکتفا کنند. در سایر موارد، انجام رویه‌های شناسایی معمول و یا شناسایی مضاعف مطابق با مقررات آیین‌نامه الزامی است.

تبصره- اشخاص مشمول مکلفند مصادیق آن دسته از تعاملات کاری که در خصوص آنها رویه‌های شناسایی ساده به اجرا گذاشته می‌شود، به تأیید دستگاه‌های متولی نظارت برسانند.

ماده ۵۴- به منظور انجام رویه‌های شناسایی ساده، اشخاص مشمول مکلفند تدابیر سهل‌گیرانه شناسایی ارباب رجوع را متناسب با سطح خطر (ریسک) ارباب رجوع اتخاذ کنند. این تدابیر نباید ناقص سایر مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم باشد. برخی از این تدابیر عبارتند از:

- ۱- کاهش تعداد دفعات به‌روزرسانی اطلاعات شناسایی ارباب رجوع.
- ۲- کاهش میزان پایش مستمر و بررسی موشکافانه تراکنش‌ها بر اساس سطح فعالیت مورد انتظار ارباب رجوع؛

۳- عدم جمع‌آوری اطلاعات دقیق و باجزئیات، یا انجام اقدامات خاص برای شناخت هدف و ماهیت مورد نظر روابط تجاری، در مواردی که هدف و ماهیت تراکنش‌ها از طریق نوع تراکنش‌ها یا روابط کاری ایجاد شده قابل استنباط باشد.

ماده ۵۵- اشخاص مشمول مکلفند هنگام ارائه همه تعاملات کاری حتی کمتر از سقف مقرر از جمله انجام هرگونه دریافت و پرداخت، حواله وجه، صدور و پرداخت چک، ارائه تسهیلات، صدور انواع کارت دریافت و پرداخت، صدور انواع ضمانت‌نامه، خرید و فروش ارز و اوراق گواهی سپرده و اوراق مشارکت، قبول ضمانت و تعهد ضامنین به هر شکل از قبیل امضای سفته، بروات و اعتبارات اسنادی، خرید و فروش سهام، ارائه انواع خدمات بیمه‌ای، خدمات واسپاری، خرید اوراق سرمایه‌گذاری، ارائه انواع خدمات مالیاتی از جمله تهیه و تنظیم اظهارنامه مالیاتی و تحریر دفاتر قانونی و ارائه انواع خدمات از سوی نهادهای عمومی غیردولتی، به اجرای فرایند احراز هویت ارباب رجوع (اعم از دائم/گذری، حقیقی/حقوقی) اقدام و اطلاعات آن را در دفاتر و یا سامانه (سیستم)های اطلاعاتی خود ثبت کنند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

این اقدام باید پیش از ایجاد تعامل کاری و ارائه هر محصول یا خدمت یا انجام هرگونه تراکنش انجام شود.

تبصره - پرداخت قبوض دولتی و خدمات شهری کمتر از سقف مقرر و سایر موارد اعلامی شورا به احراز هویت نیازی ندارد.

ماده ۵۶ - اشخاص مشمول مکلفند به منظور اجرای فرایند احراز هویت ارباب رجوع، به اخذ اطلاعات هویتی وی و بررسی تطابق این اطلاعات با مدارک شناسایی معتبر اقدام کنند.

تبصره ۱ - به منظور احراز هویت اشخاصی که به نمایندگی از شخص اصیل تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم، وکیل و نماینده شخص حقوقی) به اشخاص مشمول مراجعه می کنند، اشخاص مشمول مکلفند علاوه بر اجرای فرایند احراز هویت در خصوص نماینده، اسناد معتبر و رسمی مبین نمایندگی مانند وکالت نامه را اخذ و تطابق آن را بررسی کنند.

تبصره ۲ - در خصوص خدمات الکترونیکی و غیر حضوری (مانند خدمات اینترنتی)، پذیرش ابزار پرداخت، دریافت اطلاعات مرتبط (مانند دریافت رمز، تاریخ انقضای کارت) و انطباق آن ها به منزله اجرای فرایند احراز هویت است.

تبصره ۳ - مدارک شناسایی معتبر در خصوص اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی توسط مرکز تعیین و اعلام می شود.

ماده ۵۷ - در خصوص اشخاص حقوقی در شرف تأسیس، مؤسسات مالی و اعتباری می توانند بدون دریافت شناسه ملی به افتتاح حساب اقدام کنند، منوط به این امر که معرفی نامه رسمی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور را اخذ و حساب مذکور را تا زمان دریافت شناسه ملی جهت برداشت مسدود نمایند.

تبصره ۱ - در صورت انصراف اشخاص حقوقی در شرف تأسیس از ثبت رسمی، مؤسسات مالی و اعتباری صرفاً با اعلام سازمان ثبت اسناد و املاک کشور می توانند به بستن حساب و استرداد ودیعه سپرده گذاری شده اقدام کنند، ودیعه سپرده گذاری شده صرفاً به شخص حقیقی افتتاح کننده حساب یا نماینده مجاز اعلامی توسط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور بازپرداخت می شود.

تبصره ۲ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور ظرف سه ماه پس از تصویب آیین نامه، زیرساخت سامانه (سیستمی) لازم را جهت اجرای این ماده و تبادل اطلاعات اشخاص حقوقی در شرف تأسیس فراهم آورد.

ماده ۵۸ - مؤسسات مالی و اعتباری و صرافی ها مکلفند در موارد زیر نسبت به انجام یا به روزرسانی رویه های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- پیش از ارائه خدمات پایه (اعم از افتتاح حساب و ...)
- ۲- پیش از ارائه خدمات غیر پایه و برقراری تعامل کاری با ارباب رجوع گذری برای تراکنش های بالاتر از سقف مقرر، بدون توجه به اینکه تراکنش به عنوان یک تراکنش واحد و یا چند تراکنش مرتبط به هم انجام می شود؛
- ۳- پیش از انجام نقل و انتقالات الکترونیکی بین المللی؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

۴- وجود سوءظن در مورد پول شویی و یا تأمین مالی تروریسم؛
۵- وجود شک و تردید در مورد صحت یا کفایت اطلاعات از قبل دریافت شده از ارباب رجوع؛
۶- وجود دلایلی مبنی بر تغییر در وضعیت و اطلاعات ارباب رجوع حین انجام رویه های نظارت و پایش.

تبصره- به منظور اجرای رویه های شناسایی معمول، فواصل زمانی به روزرسانی اطلاعات برای ارباب رجوع نباید بیش از یک سال به طول انجامد؛ در خصوص اشخاص پرخطر (پرریسک) باید این به روزرسانی در فواصل زمانی کوتاه تری انجام پذیرد.

ماده ۵۹- اشخاص مشمول مکلفند به منظور انجام رویه های شناسایی معمول، تدابیر مناسبی اتخاذ کنند تا از انجام اقدامات زیر در خصوص ارباب رجوع اطمینان حاصل شود:

- ۱- احراز هویت ارباب رجوع تنها با استفاده از منابع قابل اطمینان و مستقل و اخذ مدارک معتبر؛
- ۲- اطمینان از شناسایی مالک واقعی مبتنی بر اطلاعات و اسناد قابل اتکا؛
- ۳- شناخت ماهیت، هدف و میزان فعالیت ارباب رجوع طی برقراری تعامل کاری؛
- ۴- بررسی اسناد و مدارک مثبتة اشخاصی که تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم، وکیل و نماینده شخص حقوقی) به نمایندگی از اشخاص دیگر به مؤسسات مالی و اعتباری مراجعه کرده اند، علاوه بر انجام رویه های احراز هویت در خصوص این اشخاص؛

۵- اجرای فرایند شناسایی معمول به صورت مستمر با انجام اقدامات مقتضی نظیر اطمینان از بهنگام بودن اطلاعات اخذ شده از ارباب رجوع، پایش مستمر ارباب رجوع بر اساس سطح فعالیت مورد انتظار ارباب رجوع و تطابق تراکنش های ارباب رجوع با اطلاعات اخذ شده از آنها؛

۶- جمع آوری و نگهداری اطلاعات مربوط به ارزیابی خطر (ریسک) تعاملات کاری.

ماده ۶۰- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند به منظور اجرای رویه های شناسایی معمول در خصوص اشخاص حقیقی، تدابیر حداقلی زیر را رعایت کنند و سه دسته کلی اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی موضوع این ماده را همراه با اسناد و مدارک معتبر، حسب مورد از ارباب رجوع یا دستگاه های ذی ربط اخذ و پس از اطمینان از صحت و اصالت اطلاعات، آنها را به صورت سامانه ای (سیستمی) در رخنمای (پروفایل) مشتریان خود نگهداری کنند.

تبصره ۱- حداقل اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در خصوص اشخاص حقیقی ایرانی به شرح زیر است:

۱- احراز هویت ارباب رجوع و اخذ اطلاعات هویتی اعم از نام و نام خانوادگی، سال تولد، شماره ملی، نام پدر، وضعیت حیات و در صورت فوت تاریخ آن، شناسه (کد) پستی محل اقامت، با دریافت اسناد و مدارک شناسایی معتبر؛

۲- انجام اقدامات مقتضی (نظیر دریافت اظهار کتبی و اخذ تعهد مبنی بر صحت اظهارات) جهت تعیین اینکه ارباب رجوع از طرف خود یا از طرف مالکان واقعی دیگری فعالیت می کند و در صورت وجود مالک واقعی، اخذ اطلاعات هویتی مالک واقعی طبق مقررات این ماده؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۳- اطلاعات اقتصادی شامل اطلاعات شغلی (مانند مشخصات کارفرما/ سازمان/ مؤسسه محل اشتغال در خصوص کارمندان و کارگران و عنوان فعالیت شغلی و شماره مجوز فعالیت در خصوص مشاغل آزاد)، پیش‌بینی از میزان درآمد سالانه، پیش‌بینی از مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب، پیش‌بینی از حداکثر مبلغ هر تراکنش، اطلاعات سایر منابع درآمدی (مانند شناسه (کد) معاملاتی بورس اوراق بهادار، شناسه (کد) رهگیری اجاره‌نامه املاک و مستغلات)، گزارش بازرسی و حسابرس قانونی (در صورت اجباری بودن داشتن بازرسی یا حسابرس قانونی برای ارباب رجوع)، اظهارنامه مالیاتی و شناسه (کد) اقتصادی (در صورت وجود).

تبصره ۲- اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در خصوص اشخاص حقیقی خارجی

به شرح زیر است:

۱- احراز هویت ارباب رجوع و اخذ اطلاعات هویتی نام و نام خانوادگی، نام پدر، نام جد، شماره اختصاصی، تاریخ و محل تولد، وضعیت حیات و تاریخ فوت، وضعیت اقامت شخص و تاریخ ورود وی به کشور، شناسه (کد) پستی محل اقامت، نوع مدرک هویتی، مدت اعتبار مدارک هویتی، ملیت، با دریافت اسناد و مدارک شناسایی معتبر؛

۲- انجام اقدامات مقتضی (نظیر دریافت اظهار کتبی و اخذ تعهد مبنی بر صحت اظهارات) جهت تعیین اینکه ارباب رجوع از طرف خود یا از طرف مالکان واقعی دیگری فعالیت می‌کند و در صورت وجود مالک واقعی، اخذ اطلاعات هویتی مالک واقعی طبق مقررات این ماده.

۳- اطلاعات اقتصادی شامل اطلاعات شغلی و مجوز فعالیت اخذ شده از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (مانند مشخصات کارفرما/ سازمان/ مؤسسه محل اشتغال در خصوص کارمندان و کارگران و عنوان فعالیت شغلی و شماره مجوز فعالیت در خصوص مشاغل آزاد)، پیش‌بینی از میزان درآمد سالانه، پیش‌بینی از مجموع مبالغ سالانه واریزی و برداشتی از حساب، پیش‌بینی از حداکثر مبلغ هر تراکنش، اطلاعات سایر منابع درآمدی (مانند شناسه (کد) معاملاتی بورس اوراق بهادار، شناسه (کد) رهگیری اجاره‌نامه املاک و مستغلات)، گزارش بازرسی و حسابرس قانونی (در صورت اجباری بودن داشتن بازرسی یا حسابرس قانونی برای ارباب رجوع)، اظهارنامه مالیاتی و شناسه (کد) اقتصادی (در صورت وجود).

ماده ۶۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند به منظور اجرای رویه‌های شناسایی معمول در خصوص اشخاص حقوقی، تدابیر حداقلی زیر را رعایت کنند و سه دسته کلی اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی را به شرح این ماده همراه با اسناد و مدارک معتبر، حسب مورد از ارباب رجوع یا دستگاه‌های ذی ربط اخذ و پس از اطمینان از صحت و اصالت اطلاعات، آن‌ها را به همراه اسناد مربوط به صورت سامانه‌ای (سیستمی) در رخنمای (پرو فایل) مشتریان خود نگهداری کنند.

۱- احراز هویت ارباب رجوع و اخذ اطلاعات هویتی زیر با دریافت اسناد و مدارک:

الف- شناسه ملی، نام شخص حقوقی، نوع شخص حقوقی (تجارتی یا غیرتجارتی/ انتفاعی یا غیرانتفاعی/ دولتی یا غیردولتی/ در خصوص شرکت‌های تجارتی نوع آن اعم از مسئولیت محدود،

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

سهامی عام، سهامی خاص و غیره)، نهاد ثبت کننده (اعم از ثبت شرکتها و مؤسسات غیرتجارتی، وزارت کشور، و غیره)، تاریخ تأسیس، وضعیت (اعم از فعال، منحل شده و ختم تصفیه شده) و تاریخ انحلال/ختم تصفیه با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر دال بر موجودیت شخص حقوقی نظیر اساسنامه و شرکتنامه؛

ب- ساختار مالکیت و ساختار واپایشی (کنترلی) ارباب رجوع شامل اطلاعات سهامداران عمده، اعضای هیئت مدیره، مدیران ارشد اجرایی و حسب مورد بازرسان یا حسابرسان با تکیه بر مقررات حاکم بر شخص حقوقی که به آنها انتظام می دهد و بر اساس آن نظارت می شوند (نظیر اساسنامه)؛

پ- نشانی و شناسه (کد) پستی احراز شده محل اقامت قانونی دفتر مرکزی و محل اصلی فعالیت با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر دال بر موجودیت شخص حقوقی.

۲- شناخت مالک واقعی اشخاص حقوقی بر اساس اخذ اطلاعات هویتی اشخاص زیر:

الف- اشخاص حقیقی یا آن گروه از اشخاص حقوقی که مستقیم یا غیرمستقیم حداقل دارای منفعت (۲۵) درصد از مالکیت سهام یا یک کرسی مدیریتی در هیئت مدیره شخص حقوقی باشند، مالک واقعی شناخته می شوند.

ب- اشخاصی که با استفاده از ابزارهای دیگر نظیر وکالتنامه به واپایش (کنترل) اشخاص حقوقی می پردازند، در صورت تردید در مورد بند (الف) یا نبود شخص حقیقی که از طریق مالکیت امکان کنترل اشخاص حقوقی را داشته باشد.

پ- مدیران ارشد اشخاص حقوقی در صورت تحقق نیافتن بندهای (الف) و (ب).

۳- شناخت موضوع، ماهیت و میزان فعالیت ارباب رجوع با اخذ اطلاعاتی نظیر زمینه فعالیت (مانند تولیدی و بازرگانی)، پیش بینی از منابع درآمد مانند درآمد حاصل از سرمایه گذاری و فروش محصولات، پیش بینی از میزان فروش، هزینه و درآمد، پیش بینی از میزان صادرات و واردات، پیش بینی از میزان گردش حساب مورد انتظار سالانه و پیش بینی از تعداد تراکنش های مورد انتظار سالانه با تکیه بر اسناد و مدارک معتبر اعم از مجوز فعالیت شخص حقوقی (جواز تأسیس، جواز کسب، پروانه بهره برداری یا کارت بازرگانی و مجوز نماد اعتماد الکترونیکی)، آخرین اظهارنامه مالیاتی و یا یکی از گزارش های منضم به صورت های مالی که قابل استعلام از جامعه حسابداران رسمی ایران باشد.

تبصره ۱- برای اشخاص حقوقی که سهام آنها در بورس عرضه می شود و مالکیت آنها شفاف است، نیازی به شناسایی و تأیید هویت سهامداران و مالک واقعی نیست.

تبصره ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده از طریق سامانه موضوع ماده (۲۹) این آیین نامه در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۴

تبصره ۳- مؤسسات ارائه دهنده خدمات بیمه مکلفاند علاوه بر انجام رویه های شناسایی (ساده شده، معمول، یا مضاعف) مانند شناسایی مالک واقعی، تدابیر مربوط به شناسایی ذی نفعان بیمه عمر و یا سایر موارد، سرمایه گذاری را به شرح زیر انجام دهند:

۱- شناسایی ذی نفعانی که نام آنها در بیمه نامه به طور صریح تعیین شده است (اعم از اشخاص حقیقی و یا حقوقی)؛

۲- شناسایی ذی نفعانی که نام آنها با طبقه یا ویژگی خاصی ذکر شده است (مانند همسر یا فرزند در هنگام بیمه گذاری) و یا سایر ابزارهای حقوقی (مانند وصیت نامه)، لازم است اطلاعات کافی در مورد ذی نفع اخذ شود تا مؤسسه بیمه گذار متقاعد شود در هنگام پرداخت قادر به شناسایی ذی نفع است.

تبصره ۴- در مورد مؤسسات و تشکیلات دولتی و بلدی (موضوع ماده ۵۸۷) قانون تجارت) که به محض ایجاد و بدون احتیاج به ثبت دارای شخصیت حقوقی می شوند، رویه شناسایی مقتضی طبق سازوکار اعلامی مرکز خواهد بود.

ماده ۶۲- اشخاص مشمول مکلفاند در مواردی که ظن به پول شویی و یا تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد، چنانچه انجام فرایندهای شناسایی معمول باعث شک ارباب رجوع می شود، ضمن مدیریت فرایند شناسایی و انجام اقدامات مقتضی جهت جلب اطمینان وی، مراتب را فوراً به مرکز گزارش و مطابق دستورات مرکز عمل کنند.

ماده ۶۳- دستگاه های متولی نظارت مکلفاند با همکاری مرکز ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه، ضوابط استاندارد مربوط به اخذ اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی در هر یک از حوزه های اصلی را مطابق با مقررات پول شویی و تأمین مالی تروریسم تدوین و ابلاغ کنند. اشخاص مشمول مکلفاند پس از ابلاغ این ضوابط، آنها را در طراحی برگه (فرم) های اخذ اطلاعات هویتی، اقتصادی و مالک واقعی از ارباب رجوع لحاظ کنند.

ماده ۶۴- اشخاص مشمول مکلفاند به منظور مستندسازی و راستی آزمایی اطلاعات ارباب رجوع، صحت و اصالت اطلاعات و اسناد اخذ شده از وی را از مراجع ذی ربط استعلام و ثبت کنند.

تبصره ۱- تا زمان راه اندازی سامانه ها و پایگاه های اطلاعاتی مربوط و در مواردی که زیرساخت های لازم وجود ندارد، تصویر اسناد و مدارک مرتبط اخذ شده از ارباب رجوع توسط صاحب امضای مجاز مستقر در اشخاص مشمول برابر اصل می گردد.

تبصره ۲- منظور از مراجع ذی ربط، سامانه ها و پایگاه های اطلاعاتی مندرج در فصل (۳) این آیین نامه است. هرگونه تغییر در فهرست این پایگاه ها و همچنین نحوه و اقلام اطلاعاتی مورد استعلام توسط مرکز تعیین و اعلام خواهد شد.

تبصره ۳- اشخاص مشمول مکلفاند در صورت عدم انطباق اطلاعات هویتی (اعم از نام، نام خانوادگی، شناسه (کد) پستی و...) ارائه شده توسط ارباب رجوع با استعلام های صورت پذیرفته، از ارائه هرگونه خدمت تا اصلاح مغایرت خودداری کنند.

تبصره ۴- همه اشخاص مشمول مکلفاند حداکثر یک سال پس از تصویب این آیین نامه، به منظور ارسال هرگونه پیام یا برقراری ارتباط غیر حضوری با ارباب رجوع، فقط از زیرساخت مبتنی بر تلفن همراه موضوع سامانه ماده (۲۲) این آیین نامه استفاده کنند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۲

ماده ۶۵- اشخاص مشمول مکلفند ارائه هرگونه خدمت به اشخاصی که به نمایندگی از شخص اصیل تحت هر عنوان (از جمله ولی، وصی، قیم و وکیل) به آنها مراجعه می کنند، به اجرای فرایند احراز هویت نماینده و اخذ اسناد رسمی معتبر مبین نمایندگی (مانند وکالت نامه تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی و احکام مراجع قضایی مبنی بر وصایت و قیمومیت) منوط نمایند.

تبصره - اشخاص مشمول مکلفاند به منظور اجرای فرایند شناسایی معمول، پیش از ارائه هرگونه خدمت به نماینده شخص اصیل، نسبت به استعلام صحت و اصالت مدارک شناسایی معتبر نماینده و اسناد رسمی مبین نمایندگی وی از سامانه های مربوط اقدام و اطلاعات احراز شده نماینده را نیز در رخ نمای (پرو فایل) ارباب رجوع ثبت کنند.

ماده ۶۶- ارائه دهندگان خدمات پایه مکلفاند رویه هایی را اتخاذ کنند که در کمتر از مدت یک ماه تغییراتی که منجر به ابطال یا تعلیق شناسه هویتی در شخص حقیقی یا حقوقی می شود (نظیر فوت، حجر، انحلال و یا ممنوع المعامله شدن) را احراز و ادامه ارائه خدمت را به صورت نظام مند متوقف کنند. در صورتی که پس از ابطال یا تعلیق شناسه هویتی، تراکنش یا معامله بالاتر از سقف مقرر توسط ارباب رجوع انجام شده باشد، اشخاص مشمول مکلفاند مراتب را به مرکز گزارش دهند.

تبصره ۱- سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارت اطلاعات مکلفاند اطلاعات لازم را در خصوص اجرای این ماده در اختیار اشخاص مشمول قرار دهند.

تبصره ۲- ارائه دهندگان خدمات پایه مکلفاند به محض برطرف شدن عامل انسداد حساب با قید فوریت، نسبت به رفع محدودیت از ارائه خدمات اقدام کنند.

ماده ۶۷- اشخاص مشمول مکلفاند به منظور پیش مستمر ارباب رجوع در فرایند شناسایی معمول و نیز ارزیابی خطرپذیری (ریسک) برقراری تعاملات کاری با آنها، نسبت به تعیین سطح فعالیت ارباب رجوع مطابق این آیین نامه و سایر الزامات تعیین شده توسط مرکز با همکاری دستگاه های متولی نظارت اقدام کنند.

تبصره ۱- دستگاه های متولی نظارت مکلفاند از طریق سامانه موضوع ماده (۲۶) این آیین نامه نسبت به صحت سنجی اطلاعات و ارزیابی تناسب سطح فعالیت اقدام کنند. در صورت عدم تأیید این موارد، اشخاص مشمول مکلفاند فوراً نسبت به تعیین سطح مجدد ارباب رجوع و ارسال اسناد مثبتیه مربوط به دستگاه متولی نظارت اقدام کنند.

تبصره ۲- در صورت مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع با سطح فعالیت مورد انتظار تعیین شده، اشخاص مشمول مکلفاند نسبت به دعوت از ارباب رجوع و ارائه برگه (فرم) مغایرت با سطح فعالیت به ایشان اقدام و برگه (فرم) مربوط را پس از تکمیل، بررسی کنند. اشخاص مشمول مکلفاند در صورت تشخیص صحت ادعای ارباب رجوع، نسبت به به روز رسانی سطح فعالیت مورد انتظار وی اقدام کنند.

تبصره ۳- در صورت مغایرت رفتار مالی ارباب رجوع، مؤسسات مالی و اعتباری تا زمان مراجعه ارباب رجوع مکلف به اعمال محدودیت های زیر هستند:

الف- اعمال محدودیت در خصوص ارائه خدمت به همه ابزارهای پرداخت ارباب رجوع؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۲

ب- منوط شدن انجام همه معاملات و عملیات بانکی به مراجعه حضوری ارباب رجوع نزد مؤسسه مالی و اعتباری و درج بابت در برگه (فرم) های مربوط و ارائه اسناد مثبت.

تبصره ۴- دستگاه متولی نظارت مکلف است با هماهنگی و تأیید مرکز، برگه (فرم) موضوع تبصره (۳) این ماده را ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه تدوین کند و در اختیار اشخاص مشمول قرار دهد.

تبصره ۵- در خصوص اشخاصی که از ارائه اطلاعات اقتصادی مطابق با الزامات آیین نامه استنکاف می کنند، سطح فعالیت مورد انتظار به صورت حداقلی مطابق با ضوابط اعلامی مرکز تعیین خواهد شد.
ماده ۶۸- اشخاص مشمول مکلفاند نسبت به اتخاذ تدابیر زیر در خصوص ارائه خدمت صندوق امانات و صندوق پستی اقدام کنند:

- ۱- انجام رویه های شناسایی معمول پیش از ارائه صندوق امانات و صندوق پستی.
- ۲- استقرار سامانه (سیستم) یکپارچه به منظور تجمیع اطلاعات مشتریان صندوق امانات (اعم از اطلاعات شناسایی اجاره کننده های) صندوق و اطلاعات مربوط به وکالت و نمایندگی اشخاص، به گونه ای که سامانه (سیستم) مذکور بتواند اطلاعات مورد نظر مراجع ذی ربط را فوراً و در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط در اختیار آن ها قرار دهد؛
- ۳- ثبت زمان تمام مراجعات ارباب رجوع جهت استفاده از صندوق امانت، به گونه ای که مراجعات مربوط به هر ارباب رجوع به صورت سامانه ای (سیستمی) قابل مشاهده و گزارش گیری باشد؛
- ۴- چنانچه ظن قوی به ارتکاب پول شویی یا تأمین مالی تروریسم توسط ارباب رجوع و نگهداری عواید حاصل از آن در صندوق امانات وجود داشته باشد، شخص مشمول مکلف است مراتب را بدون تأخیر به مرکز اعلام کند و از ارائه خدمت مزبور به ارباب رجوع تا زمان وصول دستور مرکز حداکثر تا (۲۴) ساعت، ممانعت به عمل آورد.

ماده ۶۹- متصدیان شناسایی ارباب رجوع مکلفاند در مواردی که نسبت به اصالت یا صحت مدارک شناسایی ارائه شده توسط ارباب رجوع (اعم از حقیقی و حقوقی) ابهام داشته باشند، از طریق تحقیق از سایر نظام ها و پایگاه های اطلاعاتی و یا استعلام از مراجع ذی ربط قانونی مطلع، نسبت به رفع ابهام اقدام کنند. ارائه خدمت تا رفع ابهام متوقف می گردد.

تبصره- چنانچه در هر یک از مراحل انجام رویه های شناسایی (ساده، معمول و مضاعف) مشخص شود ارباب رجوعی به ارائه اطلاعات فاقد صحت یا اصالت مبادرت کرده است، اشخاص مشمول مکلفاند مطابق با مقررات نسبت به ارسال گزارش موارد مشکوک برای مرکز اقدام کنند.

ماده ۷۰- ارائه هرگونه خدمات که کاربرد آن ها صرفاً در فعالیت های تجاری توجیه دارد و برای شخص تهمیدآور است (نظیر گشایش اعتبار اسنادی، صدور هرگونه ضمانت نامه، اعطای هرگونه ابزار پذیرش و ارائه دسته چک) به محجورین ممنوع است. ارائه سایر خدمات به محجورین در چهارچوب مقررات کشور و منوط به رعایت مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم و خطرپذیری (ریسک) های مترتبه بلامانع است.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

ماده ۷۱- مؤسسات مالی و اعتباری می‌توانند در دستورالعمل‌های داخلی خود علاوه بر مدارک ذکرشده در این آیین‌نامه، مدارک تکمیلی را که به شناسایی دقیق‌تر مشتری کمک می‌کند، مطالبه کنند.

ماده ۷۲- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند از اعطای هرگونه ابزار پذیرش اعم از فیزیکی و مجازی به اشخاصی که بر اساس استعلام از پایگاه یکپارچه اطلاعات شغلی موضوع سامانه ماده (۲۶) این آیین‌نامه فاقد مجوز شغلی و یا بر اساس استعلام از پایگاه اطلاعات مالیاتی فاقد پرونده مالیاتی‌اند، خودداری کنند.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ادامه فعالیت کلیه ابزارهای پذیرش اعطاشده بدون احراز شرایط مذکور را متوقف کند.

ماده ۷۳- اشخاص مشمول مجازند صرفاً به اشخاص خارجی دارای شماره اختصاصی اتباع خارجی خدمت ارائه کنند. نحوه ارائه خدمات به اشخاص خارجی مطابق با خطر (ریسک) این اشخاص است که ضوابط اجرایی آن ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین‌نامه توسط وزارت اطلاعات با همکاری دستگاه‌های متولی نظیر وزارت کشور، وزارت امور خارجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در هر حوزه اصلی تعیین و پس از تصویب در شورا، ابلاغ می‌شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مکلفند شناسایی اشخاص خارجی را بر مبنای مدارک شناسایی تعیین‌شده توسط کارگروه موضوع تبصره (۶) ماده (۲۱) آیین‌نامه و پس از استعلام از سامانه موضوع ماده مذکور انجام دهند.

تبصره ۲- اشخاص حقوقی و نمایندگی‌های شرکت‌های تجاری خارجی به‌جز نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارت‌خانه‌ها و اشخاص حقوقی مشابه، تنها پس از ثبت نمایندگی و اخذ شناسه ملی موضوع ماده (۲۰) مجاز به دریافت خدمات هستند.

تبصره ۳- اعطای شماره اختصاصی به نمایندگی‌های سازمان‌های بین‌المللی، سفارتخانه‌ها و سایر اشخاص حقوقی مشابه توسط وزارت اطلاعات، پس از تأیید وزارت امور خارجه مجاز است.

ماده ۷۴- اشخاص مشمول مکلفند رویه‌های داخلی خود را به‌گونه‌ای ساماندهی کنند که فقط مدیران ارشد و کارکنان صاحب صلاحیت تعیین‌شده توسط آن‌ها امکان ایجاد تغییر در رخنمای (پروفایل) ارباب‌رجوع را داشته باشند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

ماده ۷۵- اشخاص مشمول مکلفاند هنگام ارائه خدمات پایه به ارباب رجوع، نسبت به اخذ تعهدات لازم در موارد زیر اقدام کنند:

۱- اطلاعات مورد درخواست اشخاص مشمول را که در این آیین نامه مشخص شده است، ارائه کنند و در اخذ و به روزرسانی اطلاعات موضوع قانون و آیین نامه، با اشخاص مشمول همکاری های لازم را به عمل آورند.

۲- اجازه استفاده سایر اشخاص را به غیر از خود از خدمات پایه دریافتی ندهند و در صورت اطلاع از بهره برداری سایر اشخاص، بلافاصله موضوع را به شخص مشمول اطلاع دهند. موارد قانونی (از جمله ولایت، وصایت، قیمومیت، وکالت، و نمایندگی شخص حقوقی) به شرط درج مشخصات نماینده و انجام رویه های شناسایی مقتضی، شامل این بند نیست.

۳- تعهدات لازم را در خصوص رعایت مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم و عدم بهره برداری از خدمات دریافتی به منظور پول شویی و تأمین مالی تروریسم اخذ کنند.

تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری، به منظور کاهش خطر (ریسک) پول شویی و انجام رویه های پایش و نظارت بر اشخاص مشمول، هنگام ارائه خدمات پایه به سایر مؤسسات مالی و اعتباری، مشاغل غیرمالی و بنیادها و مؤسسات خیریه، باید ضمن دریافت مدارک مربوط به شناسایی مقتضی (اعم از ساده، معمول و مضاعف)، تعهدات لازم را در خصوص انجام الزامات اعلامی توسط مرکز و اجرای قانون و مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم از آن ها اخذ کنند. در صورت خودداری اشخاص مذکور از ارائه این تعهد و یا خودداری از عمل به تعهدات، مؤسسه مالی و اعتباری باید از ارائه خدمت به آن ها خودداری کند.

تبصره ۲- تعهدات فوق باید صریح و دقیق به ارباب رجوع توضیح داده شود. در صورت قبول نکردن ارباب رجوع و یا بی توجهی ارباب رجوع به تعهدات خود، ارائه خدمات به وی متوقف گردد.

ماده ۷۶- اشخاص مشمول مکلفند ظرف شش ماه پس از ابلاغ آیین نامه، اقدامات شناسایی مقتضی را در خصوص ارباب رجوع پیشین اعمال کنند. چنانچه اشخاص مشمول قادر به اجرای این امر نباشند، لازم است از ارائه خدمات پایه جدید به ارباب رجوع پیشین خودداری کنند و طبق رویه های اعلامی از سوی دستگاه های متولی نظارت، به ارائه همه خدمات پایه خاتمه دهند. همچنین، اشخاص مشمول مکلفند در خصوص ارباب رجوع پیشین که فاقد اطلاعات ضروری است، موضوع را به مرکز گزارش کنند.

ماده ۷۷- اشخاص مشمول مکلفاند در مواردی که خطر (ریسک) تعاملات کاری بالا ارزیابی می شود، رویه ها و اقدامات شناسایی مضاعف را اتخاذ کنند.

تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند حداقل در موارد زیر، رویه های شناسایی مضاعف را اجرا گذارند:

- ۱- در تعاملات کاری با اشخاص حقیقی و حقوقی (از جمله مؤسسات مالی و اعتباری) که مطابق اعلام مراجع بین المللی خطر (ریسک) آن ها بالاتر است و پس از تأیید شورای عالی امنیت ملی؛
- ۲- در مواردی که ذی نفع بیمه عمر، شخص حقوقی، یا ذی نفع ترتیبات حقوقی است؛
- ۳- در خصوص حساب های کارگزاری خارجی؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

۴- ارائه خدمات بانکداری اختصاصی؛

۵- هنگام ارائه خدمات پایه به اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی؛

۶- در هنگام تراکنش‌های غیرمعمول یا الگوهای تراکنش غیرمعمولی که هدف قانونی یا اقتصادی مشخصی ندارد.

تبصره ۲- دستگاه‌های متولی نظارت مکلف‌اند با هماهنگی مرکز، ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، شاخص و الگوهای تراکنش‌های غیرمعمول را به مؤسسات مالی و اعتباری اعلام و آن را حداقل به صورت سالانه به‌روزرسانی کنند.

ماده ۷۸- اشخاص مشمول مکلف‌اند در مواردی که با در دست داشتن اطلاعات و یا قراین و شواهد منطقی ظن پیدا کنند که هویت یک فرد یا نهاد با فهرست توقیفی انطباق دارد، رویه‌های شناسایی مضاعف را در مورد وی اجرا کنند. چنانچه انطباق هویت با فهرست توقیفی توسط واحد مبارزه با پول‌شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول تأیید شود، باید ضوابط توقیف اموال شخص مطابق این آیین‌نامه اجرا شود.

ماده ۷۹- اشخاص مشمول مکلف‌اند رویه‌های شناسایی مضاعف را به‌گونه‌ای اعمال کنند که حداقل اقدامات زیر صورت گیرد:

- ۱- کسب اطلاعات بیشتر از مشتری مانند فعالیت اقتصادی و حجم اموال و به‌روزرسانی اطلاعات رخ‌نمای (پروفایل) وی اعم از اطلاعات مالک واقعی در فواصل زمانی کوتاه‌تر؛
- ۲- کسب اطلاعات بیشتر در خصوص ماهیت تعامل کاری؛
- ۳- کسب اطلاعات درباره منبع سرمایه یا منبع اموال ارباب‌رجوع؛
- ۴- کسب اطلاعات درباره دلایل تراکنش‌های با مبالغ بالا؛
- ۵- اخذ تأییدیه مدیر ارشد برای شروع و تداوم تعامل کاری؛
- ۶- استعلام از سامانه‌های اطلاعاتی موردنیاز و یا بانک‌های جامع اطلاعاتی؛
- ۷- افزایش دقت در واپایش (کنترل) و پایش از طریق افزایش گلوگاه‌های واپایشی (کنترلی)، افزایش تعداد دفعات اخذ و بررسی اطلاعات تعامل کاری و نیز تعیین و شناسایی الگوهای تراکنش‌هایی که به بررسی بیشتر نیاز دارند؛
- ۸- آغاز ارائه خدمت به حساب تازه افتتاح‌شده، تنها پس از واریز از یک حساب به نام مشتری در بانکی که استانداردهای شناسایی معمول قابل قبول دارد.

ماده ۸۰- رویه‌های شناسایی مضاعف برای ارائه خدمات عبارت است از تکمیل برگه (فرم) شناسایی مضاعف توسط ارباب‌رجوع و ارائه مستندات لازم برای اثبات اظهارات ارائه‌شده در برگه (فرم) به اشخاص مشمول و بررسی و تأیید اظهارات و مستندات ارباب‌رجوع توسط واحد مبارزه با پول‌شویی در شخص مشمول.

تبصره ۱- در خصوص خدمات تعیین‌شده توسط مرکز، واحد مبارزه با پول‌شویی شخص مشمول مکلف است با ارسال اظهارات و مستندات ارباب‌رجوع، ارائه خدمات را به اخذ مجوز از مرکز منوط کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۲

تبصره ۲- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند ضوابط اجرایی این ماده از جمله اقلام اطلاعاتی برگه (فرم)‌های مذکور را ظرف یک سال تعیین و پس از تأیید مرکز ابلاغ کنند.

تبصره ۳- اشخاص مشمول مکلفند در مواردی که امکان انجام رویه‌های شناسایی مضاعف وجود ندارد، از ارائه خدمت به این اشخاص خودداری کنند.

ماده ۸۱- مؤسسات مالی و اعتباری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفاند ظرف دو سال پس از تصویب این آیین‌نامه، به‌منظور ایجاد فرایند نظارت خودکار جهت شناسایی عملیات مالی یا معاملات مشکوک به پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، نسبت به استقرار نرم‌افزارهای کشف تقلب بر روی همه سامانه‌های خود مبتنی بر روش‌های داده‌کاوی و مطابق با استاندارد الگوی رفتار مالی اقدام کنند.

ماده ۸۲- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند در هنگام ارائه خدمات، نسبت به نظارت مستمر و بیشتر بر اشخاص تحت مراقبت، که از طریق مرکز به آن‌ها اعلام می‌شوند، اقدام کنند.

تبصره- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند اسامی و مشخصات اشخاص تحت مراقبت را محرمانه تلقی کنند و بلافاصله پس از دریافت اسامی و مشخصات اشخاص تحت مراقبت، نسبت به به‌روزرسانی فهرست پیشین اقدام کنند، به‌نحوی که فهرست اشخاص تحت مراقبت به‌همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان مجاز قرار داشته باشد. در صورت افشا و هرگونه استفاده غیرمجاز از اطلاعات مذکور، با متخلفان برابر قانون رفتار خواهد شد.

ماده ۸۳- مرکز مکلف است ضوابط، معیارها و رویه‌های تشخیص اشخاص مظنون را تدوین کند و به تأیید شورا برساند.

تبصره ۱- مرکز مکلف است تغییرات فهرست اشخاص مظنون را در حداقل زمان ممکن به اطلاع اشخاص مشمول برساند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلفاند اطلاعات و مستندات موردنیاز را در قالب و مدت‌زمان تعیین‌شده در اختیار مرکز قرار دهند و امکان ارائه مستندات را برای اشخاصی که در فرایند بررسی قرار دارند، فراهم کنند.

ماده ۸۴- اشخاصی که اسامی آن‌ها در فهرست اشخاص مظنون قرار دارد، می‌توانند با مراجعه به مؤسسات مالی و اعتباری و ارائه مستندات لازم، درخواست خود مبنی بر خروج از این فهرست را ارائه کنند. مرکز پس از بررسی و تأیید این مستندات، مکلف است نسبت به خارج کردن نام شخص از فهرست اشخاص مظنون و اعلام آن به مؤسسات مالی و اعتباری اقدام کند.

ماده ۸۵- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند پس از اعلام فهرست اشخاص مظنون، فوراً از ارائه خدمات پایه جدید به این اشخاص خودداری و محدودیت‌های اعلام‌شده توسط مرکز را در خصوص آن‌ها اعمال کنند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۲۲ / ۷ / ۱۳۹۸

تبصره - محدودیت‌های ایجادشده از تاریخ ورود شخص به فهرست اشخاص مظنون باید اعمال شود و تنها در صورت تأیید مستندات ارائه‌شده از سوی شخص مظنون به مرکز، از فهرست مذکور خارج می‌شود. این اشخاص به مدت یک سال در فهرست اشخاص تحت مراقبت قرار خواهند گرفت.

ماده ۸۶ - اشخاص مشمول مکلفاند اطلاعاتی که هنگام شناسایی مضاعف اربابرجوع دریافت کرده‌اند، در صورت اعلام مرکز و به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، در اختیار آن قرار دهد.

ماده ۸۷ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند با همکاری دستگاه‌های متولی نظارت و مرکز، پیش از ایجاد هرگونه شعبه یا نمایندگی در کشورهای پرخطر از نظر پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، تدابیر مقتضی را جهت واپایش (کنترل) خطر (ریسک) اتخاذ کنند.

ماده ۸۸ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند پیش از ارائه مجوز به مؤسسات مالی و اعتباری خارجی برای ایجاد شعبه یا نمایندگی در کشور، از مرکز در خصوص وضعیت کشور اصلی از نظر مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم استعلام کنند. دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند با همکاری مرکز تدابیر مقتضی را در خصوص شعب یا دفاتر نمایندگی مؤسسات مالی و اعتباری کشورهای پرخطر، جهت واپایش (کنترل) خطر (ریسک)، اتخاذ کنند.

ماده ۸۹ - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند ضمن نظارت و پایش مستمر در خصوص روابط مؤسسات مالی و اعتباری داخل کشور با مؤسسات مالی و اعتباری کشورهای پرخطر از نظر پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، در مواردی که خطر (ریسک) این روابط بالا ارزیابی می‌شود، اقدامات مقتضی را صورت دهند و در صورت لزوم از ادامه برقراری ارتباط جلوگیری کنند.

ماده ۹۰ - اشخاص مشمول مکلفاند همه قراردادهای منعقد با اربابرجوع را به‌نحوی تدوین کنند که بر اساس آن، امکان اجرای مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اعم از رویه‌های شناسایی مضاعف، معمول و ساده فراهم شود و تعهدات لازم از اربابرجوع در خصوص آن اخذ گردد.

ماده ۹۱ - همه اشخاص مشمول مکلفاند به‌منظور انجام رویه‌های شناسایی مقتضی در خصوص ارائه خدمات غیرحضور، مطابق با ضوابط و رویه‌های شناسایی غیرحضور عمل کنند.

تبصره ۱ - وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و مرکز، ضوابط و رویه‌های شناسایی غیرحضور اربابرجوع را در کشور متناسب با سطح خطرپذیری (ریسک) تعاملات کاری و با لحاظ ابزارها و زیرساخت‌های موجود نظیر کارپوشه ملی ایرانیان، گواهی امضای رقومی (دیجیتال) و تلفن همراه ملی ظرف شش ماه پس از تصویب آیین‌نامه تدوین کند و امکان اجرای آن را برای اشخاص مشمول فراهم آورد.

تبصره ۲ - همه اشخاص مشمول مکلفاند همکاری‌های لازم را در راستای اجرای این ماده با وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عمل آورند.

تبصره ۳ - ارائه خدمات پایه به اربابرجوع توسط اشخاص مشمول به‌صورت غیرحضور ممنوع است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ... ۲۴ / ۷ / ۱۳۹۸

فصل ششم - نقل و انتقال الکترونیکی وجوه و کارگزاری بانکی

ماده ۹۲ - مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند در روابط کارگزاری بانکی برون مرزی و سایر روابط مشابه، ارزیابی مناسبی از خطر (ریسک) های پول شویی و تأمین مالی تروریسم مرتبط با فعالیت های کارگزاری بانکی انجام دهند و متعاقباً اقدامات لازم را برای شناسایی مشتری (بانک درخواست کننده) به عمل آورند. براین اساس، بانک های کارگزار مکلفاند اطلاعات کافی را پیش از برقراری تعامل کاری و به طور مستمر پس از ایجاد آن در مورد بانک های درخواست کننده روابط کارگزاری جمع آوری کنند تا ماهیت فعالیت آن بانک را کاملاً بشناسند و به نحو مطلوب، خطر (ریسک) های پول شویی و تأمین مالی تروریسم را به صورت مستمر ارزیابی کنند. حداقل عوامل یا اقداماتی که مؤسسه مالی و اعتباری باید در خصوص بانک درخواست کننده مورد نظر قرار دهد عبارتند از:

- ۱- کشور یا حوزه قضایی که بانک درخواست کننده در آن قرار دارد؛
  - ۲- جمع آوری اطلاعات کافی درباره بانک درخواست کننده خدمات کارگزاری با هدف شناخت کامل ماهیت کسب و کار و بازار هدف آن بانک و شناخت شهرت بانک بر مبنای اطلاعات موجود در دسترس عموم؛
  - ۳- کیفیت نظارت بر بانک از جمله بررسی وجود یا نبود اجرای تحقیقات یا سایر اقدامات نظارتی در ارتباط با پول شویی و تأمین مالی تروریسم در خصوص بانک؛
  - ۴- گروه مالی که بانک درخواست کننده به آن تعلق دارد و کشور و حوزه قضایی که شعب و واحدهای تابع گروه در آن واقع اند؛
  - ۵- اطلاعاتی در مورد مدیریت و مالکیت بانک درخواست کننده (به ویژه وجود مالکان واقعی یا اشخاص دارای خطر (ریسک) سیاسی)؛
  - ۶- هدف از خدمات ارائه شده به بانک درخواست کننده؛
  - ۷- شرایط و کیفیت مقررات و نظارت بانکی در کشور بانک درخواست کننده (به ویژه قوانین مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم)؛
  - ۸- رویه ها و سیاست های پیشگیری و شناسایی پول شویی و تأمین مالی تروریسم در بانک درخواست کننده شامل اقدامات آن بانک برای شناسایی کافی مشتریان؛
  - ۹- امکان احراز هویت اشخاص ثالث که مجازند از خدمات مؤسسه مالی و اعتباری به عنوان بانک کارگزار استفاده کنند؛
  - ۱۰- ارزیابی اقدامات واپاشی (کنترلی) که توسط بانک درخواست کننده خدمات کارگزاری برای مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم انجام می شود.
- تبصره ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداقل ضوابط و رویه های اجرایی این ماده را ظرف شش ماه تدوین و ابلاغ کند.

تبصره ۲- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند اطلاعات مورد نیاز در مورد خط مشی ها و رویه های مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم بانک کارگزار را از طریق پرسش نامه ای که بانک

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۲۲

درخواست کننده تکمیل کرده است یا بر اساس اطلاعات عمومی موجود ارائه شده توسط وی، به دست آورند و بررسی کنند.

تبصره ۳- تصمیم برای پذیرش یا ادامه یک رابطه کارگزاری بانکی باید به تأیید مدیریت ارشد مؤسسه مالی و اعتباری برسد و مدیریت ارشد باید به طور منظم از روابط کارگزاری بانکی با خطرپذیری (ریسک) بالا و نحوه نظارت بر آنها مطلع شود.

ماده ۹۳- اشخاص مشمول مکلفانند از برقراری هرگونه رابطه کارگزاری با بانکهای پوسترهای خودداری کنند.

تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفانند در صورت اطلاع از رابطه کارگزاری با بانکهای پوسترهای، مراتب را به بانک مرکزی اعلام نموده و مطابق رویه اعلامی توسط آن نهاد اقدام نمایند .

ماده ۹۴- مؤسسات مالی و اعتباری در ارتباط با حسابهای کارگزاری مورد استفاده مستقیم اشخاص ثالث (مشتریان بانک درخواست کننده) باید اطمینان یابد بانک درخواست کننده خدمات کارگزاری:

۱- وظایف مربوط به شناسایی ارباب رجوع را در مورد مشتریانی که دسترسی مستقیم به حسابهای بانک کارگزار دارند، اعمال می کند؛

۲- قادر است در صورت درخواست مؤسسه مالی و اعتباری، اطلاعات اخذ شده از ارباب رجوع در فرایند شناسایی را در اختیار آن مؤسسه مالی و اعتباری قرار دهد.

ماده ۹۵- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفانند کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی ارزی برون مرزی را از طریق سامانه (سیستم) های پیام رسان مورد تأیید و مسیهرای تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند و هنگام ارسال کلیه نقل و انتقالات مذکور، اطلاعات زیر را دریافت کنند:

۱- مشخصات فرستنده شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی / شناسه ملی / شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حسابی که تراکنش از طریق آن انجام می شود؛

۲ - مشخصات گیرنده (ذی نفع) شامل نام و نام خانوادگی / نام شرکت، نام بانک و شماره حساب (حساب مقصد).

تبصره ۱- حواله ارسالی باید حاوی شماره ارجاع تراکنش منحصر به فرد باشد، به نحوی که تراکنش قابل ردیابی باشد.

تبصره ۲- مصادیق مجاز نقل و انتقال الکترونیکی برون مرزی و اشخاص مجاز برای انجام این دسته از عملیات به تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

ماده ۹۶- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفانند کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی داخلی بین بانکی را صرفاً از طریق زیرساخت های ملی پرداخت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از قبیل ساتنا، پایا و شتاب

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

انجام دهند و هنگام ارسال کلیه این نقل و انتقالات، اطلاعات زیر را در سامانه‌های مربوط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ثبت کنند:

۱- مشخصات فرستنده شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، آدرس و شماره حساب/شماره شبای حسابی که تراکنش از طریق آن انجام می‌شود؛

۲- مشخصات گیرنده (ذی‌نفع) شامل نام و نام خانوادگی، شماره حساب/شماره شبای (حساب مقصد).

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف یک سال پس از تصویب این آیین‌نامه، زیرساخت‌های لازم را جهت اجرایی کردن این ماده فراهم کند.

ماده ۹۷- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند هنگام انجام کلیه نقل و انتقالات الکترونیکی درون‌بانکی، اطلاعات زیر را در سامانه‌های مربوط مؤسسه مالی و اعتباری ثبت کنند:

۱- مشخصات فرستنده شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حساب (حسابی که تراکنش از طریق آن انجام می‌شود)؛

۲- مشخصات گیرنده (ذی‌نفع) شامل نام و نام خانوادگی، شماره ملی/شناسه ملی/شماره اختصاصی اتباع خارجی، شماره شهاب، تاریخ و محل تولد، آدرس و شماره حساب (حساب مقصد).

ماده ۹۸- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند چنانچه به‌عنوان واسطه نقل و انتقالات الکترونیکی برون‌مرزی یا داخلی عمل می‌کنند، اطلاعات دریافتی مرتبط با فرستنده و گیرنده و اطلاعات ضروری تراکنش را در سرتاسر زنجیره پرداخت و در فرایند نقل و انتقال و پیام‌های مرتبط نگهداری کنند.

تبصره- سیاست‌گذاری‌های مربوط به موضوع فوق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تأیید شورا می‌رسد و بانک‌ها مکلف‌اند در خصوص نقل و انتقالات مذکور، بخشنامه‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در این خصوص را رعایت کنند.

ماده ۹۹- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند در هنگام نقل و انتقالات الکترونیکی (مستقیماً یا با واسطه)، اقدامات لازم مانند نظارت در لحظه یا نظارت پس از وقوع را برای شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی که فاقد اطلاعات ضروری تراکنش از جمله اطلاعات مربوط به فرستنده یا گیرنده وجه هستند، اتخاذ و همچنین در خصوص نحوه عمل در مورد این نقل و انتقالات، خط‌مشی‌ها و رویه‌های لازم مبتنی بر خطر (ریسک) را تدوین کنند.

تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلف‌اند سامانه‌های خود را به‌گونه‌ای طراحی کنند که امکان شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی را که فاقد اطلاعات ضروری طرفین تراکنش است، به‌طور خودکار فراهم و از انجام تراکنش جلوگیری کنند.

تبصره ۲- مؤسسات مالی و اعتباری و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف‌اند با ایجاد سازوکار لازم در سامانه‌های پرداخت خود، از انجام آن دسته از نقل و انتقالات الکترونیکی که فرستنده

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

یا دریافت کننده آن یکی از اشخاص موجود در فهرست تحریمی است، به صورت سامانه‌ای (سیستمی) جلوگیری و گزارش آن را برای مرکز ارسال کنند.

ماده ۱۰۰- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند نسبت به دریافت تعهدات لازم از پذیرنده مبنی بر عدم استفاده غیرمجاز از ابزارهای پذیرش و نیز رعایت مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند و در صورت بروز تخلف توسط آن‌ها، بر اساس الزامات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اقدام شود.

تبصره ۱- مصادیق استفاده غیرمجاز مانند واگذاری ابزار پذیرش به دیگران، استفاده در خارج از نقطه دسترسی و استفاده از ابزار پذیرش برای ارائه وجه نقد، توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری مرکز مشخص خواهد شد.

تبصره ۲- لازم است در قرارداد ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت با پذیرنده تصریح گردد که در صورت استفاده غیرمجاز از ابزار پذیرش، شرکت خدمات پرداخت می‌تواند ارائه خدمات به پذیرنده را به‌طور دائم و بدون اطلاع پذیرنده متوقف کند.

تبصره ۳- در صورتی که ارباب‌رجوع متقاضی دریافت ابزارهای پذیرش فیزیکی یا مجازی متعدد باشد از جمله در مواردی که یک شخص حقوقی متقاضی دریافت این ابزارها برای دفتر مرکزی، نمایندگی‌ها و شعب خود باشد، لازم است تمام تکالیف مقرر در این آیین‌نامه در مورد هریک از ابزارهای مذکور اجرا شود.

تبصره ۴- واگذاری ابزار پذیرش به اشخاص زیر سن (۱۸) سال ممنوع است.

ماده ۱۰۱- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند از صدور کارت‌های هدیه، کارت‌های خرید بی‌نام و کارت‌های پرداخت مشابه برای ارباب‌رجوع فاقد حساب نزد مؤسسه مزبور خودداری و ارتباط بین کارت‌های پرداخت مذکور را با حساب ارباب‌رجوع در سامانه‌های خود مشخص کنند.

تبصره- این کارت‌ها مشمول ضوابط مربوط به وجه نقد است و سایر ضوابط مربوط به صدور کارت‌های مذکور، به‌منظور کاهش خطر (ریسک) پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری مرکز به مؤسسات مالی و اعتباری ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۰۲- ارائه‌دهندگان خدمات پرداخت مکلفند پیش از ارائه هرگونه ابزار پذیرش فیزیکی، ضمن انجام شناسایی معمول ارباب‌رجوع، اطلاعات زیر را نیز از پذیرنده دریافت و پس از استعلام از مراجع ذی‌ربط، در رخ‌نمای (پروفایل) ارباب‌رجوع ثبت کنند:

۱- تصویر جواز فعالیت اقتصادی مانند پروانه کسب که مجوز پذیرنده را برای کسب‌وکار مربوط اثبات نماید و همچنین مدارک ثبتی برای شخص حقوقی پس از تطبیق با اصل مدارک و مجوزها؛

۲- نشانی کامل و شناسه (کد) پستی مطابق با مدارک گرفته‌شده در بند (۱) این ماده که باید با محل نصب ابزار پذیرش یکسان باشد؛

۳- شماره حساب مجاز متصل به ابزار پذیرش که باید مشخصات صاحب آن با پذیرنده تطابق داشته باشد؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸.۱۰.۲۲

۴- سایر اطلاعات به درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ماده ۱۰۳- ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند پیش از ارائه هرگونه ابزار پذیرش مجازی، ضمن انجام شناسایی معمول ارباب رجوع، اطلاعات زیر را نیز از پذیرنده دریافت و پس از استعلام از مراجع ذی ربط، در رخنمای (پروفایل) ارباب رجوع ثبت کنند:

۱- اطلاعات مجوز نماد اعتماد الکترونیکی پذیرنده و یا پروانه کسب موضوع ماده (۸۷) قانون نظام صنفی کشور - مصوب ۱۳۸۲- و اصلاحات بعدی آن؛

۲- نشانی کامل و شناسه (کد پستی محل فعالیت و حضور پذیرنده (دفتر یا محلی که تجهیزات یا سامانه های پردازش مجازی مطابق با مجوز کسب و کار یا مدارک ثبتی شخص حقوقی در آنجا مستقر است) که باید با محل اظهار شده در نماد اعتماد الکترونیکی یکسان باشد و توسط ارائه دهندگان خدمات پرداخت مجازی به صورت میدانی بررسی شود؛

۳- مشخصات و نشانی اینترنتی دقیق پذیرنده و مشخصات هویتی و نشانی میزبان پایگاه اینترنتی؛

۴- شماره حساب مجاز متصل به ابزار پذیرش که باید مشخصات صاحب آن با پذیرنده منطبق باشد؛

۵- سایر اطلاعات به درخواست بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است امکان استعلام سامانه ای (سیستمی) و برخط نماد اعتماد الکترونیکی را برای ارائه دهندگان خدمات پرداخت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم آورد.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است تغییرات وضعیت اعتباری نمادهای مذکور (اعم از تعلیق، انقضا و ابطال) را به صورت سامانه ای (سیستمی) در اختیار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار دهد و بانک مذکور مکلف است از ادامه ارائه خدمات به ابزار پذیرش مجازی جلوگیری کند.

ماده ۱۰۴- ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است پیش از نصب و راه اندازی ابزار پذیرش، اعم از فیزیکی یا مجازی، اطلاعات زیر را مطابق با اظهار پذیرنده اخذ و در سوابق داده ای پذیرنده ثبت کند:

۱- سقف انفرادی هر تراکنش مالی؛

۲- سقف گردش ماهانه هریک از ابزارهای پذیرش.

تبصره ۱- در صورت عدم تناسب سطح فعالیت اظهار شده با اطلاعات هویتی و اقتصادی پذیرنده، ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است سقف انفرادی تراکنش را بر اساس اطلاعات مذکور و با روشی که به تأیید مرکز می رسد، تعیین کند.

تبصره ۲- ارائه دهنده خدمات پرداخت مکلف است تراکنش های بیش از سقف تعیین شده برای ابزار پذیرش را به مرکز مطابق ساختار اعلامی آن گزارش دهد.

ماده ۱۰۵- هرگونه تغییر در اطلاعات و داده های پذیرنده، اعم از تغییر مکان فیزیکی یا مجازی، تغییر ماهیت فعالیت و نظیر آن باید در اسرع وقت توسط پذیرنده به اطلاع ارائه دهنده خدمات پرداخت

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۰۲

نصب کننده ابزار پذیرش برسد و شرکت ارائه دهنده خدمات پرداخت مزبور نیز مکلف است ظرف یک هفته نسبت به به روزرسانی اطلاعات و داده های مزبور در سامانه های اطلاعاتی خود اقدام کند. این مورد باید به روشنی در قراردادهای نصب ابزارهای پذیرش تصریح گردد.

ماده ۱۰۶- استفاده از ابزار پذیرش در هر صنفی به جز صنف اظهاری پذیرنده یا هر نشانی غیر از نقطه دسترسی تعیین شده در قرارداد با پذیرنده، بدون اخذ تأییدیه از سامانه جامع پذیرندگان ممنوع است و در صورت اقدام به این امر توسط پذیرنده، ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند ضمن عدم ارائه خدمت به پذیرنده، موضوع را به عنوان عملیات مشکوک به مرکز گزارش دهند. ارائه خدمت به ابزارهای پذیرش در خارج از مرزهای جمهوری اسلامی ایران تنها در صورت تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است.

تبصره ۱- ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند برای هر ابزار پذیرش، نقطه دسترسی تعریف کنند تا در صورت تغییر نشانی ابزار پذیرش، بدون هماهنگی با ارائه دهندگان خدمات پرداخت، امکان دریافت خدمات وجود نداشته باشد.

تبصره ۲- نقطه دسترسی برای ابزار پذیرش فیزیکی باید به گونه ای باشد که در مورد ابزار پذیرش متصل به خط تلفن و یا اتصال اینترنت ثابت، موقعیت آن متناظر با محل ثبت شده برای خط تلفن و یا اتصال اینترنت ثابت باشد و در مورد ابزار پذیرش متصل به خط تلفن همراه و اتصال اینترنت همراه، مالکیت تلفن همراه و یا اتصال اینترنت، متناظر با هویت ثبت شده نزد ارائه دهندگان خدمات پرداخت و صاحب حساب بانکی متصل به ابزار پذیرش باشد.

تبصره ۳- ارائه دهندگان خدمات پرداخت مکلفاند هنگام اعطای ابزار پذیرش فیزیکی متصل به تلفن و اتصال اینترنت همراه، محدوده جغرافیایی مجاز برای فعالیت پذیرنده را در قرارداد تعیین و در صورت استفاده از این ابزار در خارج از محدوده، نسبت به ارسال گزارش عملیات مشکوک برای مرکز اقدام کنند. محدوده ها باید متناسب با وسعت منطقه، میزان خطر (ریسک) پول شویی و تأمین مالی تروریسم در آن و امکانات موجود تعریف شود.

تبصره ۴- نقطه دسترسی برای ابزار پذیرش مجازی باید به گونه ای باشد که استفاده از آن صرفاً از طریق مشخصات و نشانی اینترنتی ثبت شده نزد ارائه دهندگان خدمات پرداخت و نماد اعتماد الکترونیکی امکان پذیر باشد.

تبصره ۵- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شرکت های کارور (اپراتور) و زیرساخت مکلفاند همه امکانات و خدمات (سرویس های) مورد نیاز برای اجرای تکالیف این ماده را در اختیار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و ارائه دهندگان خدمات پرداخت قرار دهند.

ماده ۱۰۷- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور تسهیل فرایند و نظارت بر اجرای مفاد این فصل، سامانه جامع پذیرندگان را به نحوی راه اندازی کند که در دسترس مرکز باشد و امکان رتبه بندی شرکت های خدمات پرداخت بر اساس رویه های ماده (۴۰) و پیگرد قضایی تخلفات پذیرندگان و شرکت های خدمات پرداخت فراهم گردد.

جمهوری اسلامی ایران
 رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

فصل هفتم - خدمات مربوط به انتقال وجوه یا ارزش

ماده ۱۰۸- اشتغال به خدمات مالی برای انتقال پول (ریالی یا ارزی) یا ارزش از جمله دریافت وجه، چک، حواله، سایر ابزارهای پولی یا ذخیره‌های ارزش و پرداخت مبلغ متناظر به هر شکل اعم از وجه نقد و به هر طریق (از قبیل مکاتبه، ارسال پیام، نقل و انتقال یا از طریق یک شبکه تسویه که ارائه‌دهنده خدمت در آن بستر فعالیت می‌کند)، منوط به اخذ مجوز لازم از دستگاه متولی نظارت مربوط است.

تبصره ۱- انجام هرگونه خدمات نقل و انتقال ارزی و اقدام به عملیات صرافی منوط به داشتن مجوز لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است و این بانک می‌تواند هرگونه مجوز از جمله مجوز صرافی، مجوز کارگزاری، یا هر مجوز دیگری را به این منظور صادر کند. انجام عملیات صرافی بدون داشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است و با متخلفان مطابق قوانین مربوط از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون برنامه ششم توسعه برخورد خواهد شد.

تبصره ۲- انجام هرگونه خدمات نقل و انتقال ریالی عملیات بانکی محسوب می‌شود و منوط به داشتن مجوز لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است و اقدام به انجام خدمات مذکور بدون داشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است. با متخلفین این امر مطابق قوانین مربوط از جمله قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی برخورد خواهد شد.

ماده ۱۰۹- ارائه‌دهندگان خدمات ارزی مکلف به اجرای همه تعهدات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم نظیر شناسایی ارباب‌رجوع، نگهداری سوابق و گزارش عملیات مشکوک در تمام تعاملات و تبادلات خود هستند و باید از رعایت موارد مذکور توسط نمایندگان و کارگزاران خود نیز اطمینان یابند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با انجام پایش مستمر بر دارندگان مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بر حسن انجام مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم توسط ارائه‌دهندگان خدمات ارزی، نظارت و در صورت عدم انجام مقررات، اقدامات انضباطی مؤثر، متناسب و بازدارنده‌ای طراحی و اجرا کند.

تبصره ۱- استفاده از کانال (روش ارائه)‌های جدید جهت ارائه خدمات ارزی تنها پس از تأیید و کسب مجوز از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است.

تبصره ۲- ارائه‌دهندگان خدمات ارزی مکلف‌اند مشخصات نمایندگان یا کارگزاران خود را که انجام معاملات و ارائه خدمات انتقال ارزی از طریق آنها انجام می‌شود، مطابق ضوابطی که با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌کند، برای وی ارسال کنند. در خصوص ارائه‌دهندگان خدمات ارزی خارج از کشوری که تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران قرار ندارند، لازم است نمایندگان و کارگزاران آنها که در داخل کشور فعالیت می‌کنند، مجوز انجام عملیات صرافی را از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اخذ کنند. در صورت عدم ارسال مشخصات یا عدم اخذ مجوز در موارد مزبور، عملیات مالی نمایندگان یا کارگزاران غیرمجاز تلقی می‌شود و با متخلفان مطابق قوانین مربوط از جمله قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون برنامه ششم توسعه برخورد خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۰۴۰۰۰۷۷۰۰۴۹۸۰۰۰۰

ماده ۱۱۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با نظارت و پایش مستمر بر ارائه‌دهندگان خدمات ارزی به صورت سامانه‌ای (سیستمی)، تعاملات آن‌ها را با اشخاص دارای فعالیت غیرمجاز ارزی شناسایی و ضمن جلوگیری از تعاملات مذکور، محدودیت‌ها و ضمانت اجراهای مقتضی قانونی را نسبت به ایشان اعمال کند.

تبصره ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سازوکارهای خود را جهت انجام معاملات و خدمات ارزی به گونه‌ای طراحی کند، ارتقا دهد و اجرا نماید که همه مبادلات و معاملات رسمی در حوزه ارز تحت نظارت این بانک صورت پذیرد و ضمن شفافیت تبادلات، امکان ردیابی مالی و کشف تخلف در حوزه ارزی ایجاد گردد. سازوکار موردنظر باید به گونه‌ای باشد که امکان نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بر عملکرد ارائه‌دهندگان خدمات ارزی در ثبت اطلاعات سوابق معاملات و عملیات مالی فراهم گردد.

تبصره ۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق روش‌هایی نظیر تطابق با میزان گردش حساب، به شناسایی آن دسته از ارائه‌دهندگان خدمات ارزی که اقدام به ثبت اطلاعات نادرست در سامانه‌های مربوط به ثبت سوابق معاملات و عملیات مالی می‌کنند، مبادرت کند و عنداللزوم موضوع را به مرجع قضایی گزارش دهد.

تبصره ۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سازوکار مؤثر سامانه‌ای (سیستمی) را برای ایجاد تناظر میان معاملات ریالی و ارزی در بسترهای مجاز تبادلات، طراحی و اجرا کند و بر اساس آن به کشف تخلف و اتخاذ تدابیر بازدارنده اقدام نماید.

تبصره ۴- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با انجام نظارت و پایش مستمر، اطمینان یابد انجام فعالیت‌های ارزی و راه‌اندازی ابزارهای پذیرش در ارائه‌دهندگان خدمات ارزی، تنها مبتنی بر حساب‌های ریالی و ارزی رسمی و معرفی شده صورت می‌پذیرد. همچنین به منظور افزایش شفافیت تبادلات، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است زیرساخت‌های لازم را برای انجام حداکثری معاملات و تبادلات ارز از طریق حساب‌های ارزی طراحی و اجرا کند.

تبصره ۵- ارائه‌دهندگان خدمات ارزی مکلف‌اند در صورت ظن به غیرمجاز بودن طرف‌های معاملاتی اعم از اشخاص دارای فعالیت غیرمجاز ارزی، مشخصات اشخاص مذکور را به همراه سوابق تبادلات انجام‌شده به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موضوع را در قالب گزارش عملیات مشکوک به مرکز ارائه دهند.

ماده ۱۱۱- ارائه‌دهندگان خدمات انتقال وجوه یا ارزش مکلف‌اند در هنگام نقل و انتقال وجوه یا ارزش، تدابیر معقول و منطقی برای شناسایی آن دسته از نقل و انتقالات که فاقد اطلاعات ضروری مربوط به فرستنده یا گیرنده وجه می‌باشند را اتخاذ کرده و در خصوص این نقل و انتقالات، بر اساس رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک) عمل کنند. همچنین، ارائه‌دهندگان این خدمات مکلف‌اند چنانچه به عنوان واسطه در نقل و انتقال عمل می‌کنند، اطمینان یابند که اطلاعات ضروری به همراه نقل و انتقال وجه یا ارزش ارسال می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸.۱.۷.۲۰

تبصره - اطلاعات ضروری موضوع این ماده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با همکاری مرکز تدوین و اعلام می گردد.

ماده ۱۱۲ - ارائه خدمات انتقال وجوه از قبیل ارائه کیف پول الکترونیک، پرداخت یاری، متمرکزکنندگی وجوه، پرداخت سازی و حساب یاری بدون رعایت مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم اعم از شناسایی مشتری، نگهداری سوابق، حفظ اطلاعات در سراسر زنجیره پرداخت و گزارش معاملات مشکوک ممنوع است.

تبصره ۱ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور کاهش سطح خطر (ریسک) پول شویی و تأمین مالی تروریسم در ارائه خدمات انتقال وجوه، تدابیر مقتضی را، از قبیل تعیین حداکثر سقف مبلغ برای ارائه خدمت و تعداد مجاز روزانه برای تراکنش های هر مشتری، متناسب با سطح خطر (ریسک) تعامل کاری اتخاذ کند.

تبصره ۲ - مسئولیت حسن اجرای مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم توسط ارائه دهندگان خدمات انتقال وجوه بر عهده آن دسته از مؤسسات مالی و اعتباری یا شرکت های خدمات پرداخت است که زیرساخت های خود را در اختیار آن ها قرار می دهند.

تبصره ۳ - ضوابط و معیارهای اجرای این ماده با توجه به سطح خطر (ریسک) و گستردگی ارائه این خدمات توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، با هماهنگی و تأیید مرکز تدوین و ابلاغ خواهد شد.

فصل هشتم - حمل کنندگان وجوه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام

ماده ۱۱۳ - ورود وجوه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از مبادی ورودی صرفاً در چهارچوب «دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام همراه مسافر» (ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران) مجاز است و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری مرکز، بانک ملی ایران و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران سازوکار سامانه ای (سیستمی) لازم را به منظور اجرای دستورالعمل مذکور ایجاد کند.

تبصره - در صورت وجود ظن به پول شویی، تأمین مالی تروریسم، جرایم منشأ یا صحت اظهارات مسافر، گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است در چهارچوب دستورالعمل مزبور، ضمن نگهداری وجوه، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نزد بانک ملی ایران، مراتب را بدون تأخیر به منظور انجام اقدامات بعدی به مرکز گزارش کند. مرکز مکلف است در صورت عدم تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، ضمن ارسال گزارش به مرجع قضایی، مراتب را به گمرک جمهوری اسلامی ایران جهت عدم استرداد وجوه یا اسناد مذکور به مسافر تا تعیین تکلیف اعلام کند. در صورت تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، مرکز مکلف است بدون تأخیر بلامانع بودن استرداد را به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام کند.

ماده ۱۱۴ - ارائه دهندگان خدمات ارزی که در چهارچوب مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به فروش ارز اقدام می کنند، مکلف اند ضمن انجام رویه های شناسایی مقتضی و اخذ اطلاعات از متقاضی در خصوص هدف دریافت خدمت (اعم از محل و نحوه هزینه کرد

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

وجوه نقدی درخواستی، اسناد و مدارک مورد نیاز در ارتباط با این موارد را از ارباب رجوع دریافت و اطلاعات موضوع این ماده را نیز در سامانه های مربوط درج کنند. بانک های عامل باید نسبت به صدور اعلامیه بانکی حاکی از فروش ارز به صورت اسکناس به منظور خروج ارز توسط مسافر جهت ارائه به گمرک جمهوری اسلامی ایران اقدام کنند.

تبصره ۱- به منظور کاهش خطر (ریسک) نقل و انتقالات نقدی ارز، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تمهیدات لازم را به منظور کاهش تقاضای وجه نقد ارز و ارائه جایگزین های غیر نقدی به مسافران خارج از کشور فراهم کند.

تبصره ۲- سقف مجاز برای میزان وجه نقد ارزی قابل ارائه به ارباب رجوع توسط ارائه دهندگان خدمات ارزی، به صورت دوره ای، حسب شرایط توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر و اعلام می گردد.

ماده ۱۱۵- خروج وجوه نقد، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام از مبادی خروجی صرفاً در چهارچوب ضوابط و مقررات ارزی و دستورالعمل موضوع ماده (۱۱۳) مجاز است و گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری بانک ملی ایران، مرکز و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران سازوکار سامانه ای (سیستمی) لازم را به منظور اجرای دستورالعمل مذکور ایجاد کند.

تبصره ۱- در صورت نداشتن مدارک لازم (اظهاری نامه و اعلامیه بانکی حاکی از فروش ارز به صورت اسکناس در چهارچوب ضوابط و مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران)، خروج ارز از کشور توسط مسافر ممنوع است.

تبصره ۲- به منظور انجام تکالیف موضوع این ماده، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران سازوکاری ایجاد کند که ضمن ایجاد امکان تشخیص قانونی یا غیرقانونی بودن نحوه خرید ارز، امکان دسترسی الکترونیکی ورودی (گیت) های مرزی کشور به اطلاعات مربوط فراهم شود.

تبصره ۳- در صورت وجود ظن به پول شویی، تأمین مالی تروریسم، جرایم منشأ یا صحت مدارک و مستندات ارائه شده، ضابطان مربوط مکلف اند ضمن نگهداری وجوه، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی نام نزد بانک ملی ایران، مراتب را بدون تأخیر به منظور انجام اقدامات بعدی به مرکز گزارش کنند. مرکز مکلف است در صورت عدم تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، ضمن ارسال گزارش به مرجع قضایی، مراتب را به ضابط مربوط جهت عدم استرداد وجوه یا اسناد مذکور به مسافر تا تعیین تکلیف اعلام کند. در صورت تأیید منشأ وجوه یا اسناد مذکور، مرکز مکلف است بدون تأخیر بلامانع بودن استرداد را به ضابط مربوط اعلام کند.

ماده ۱۱۶- پرداخت وجه نقد ریالی بیش از سقف مقرر در هر روز توسط اشخاص مشمول (به ویژه مؤسسات مالی و اعتباری) به ارباب رجوع ممنوع است. در صورتی که ارباب رجوع بر دریافت وجوه نقد بیش از سقف مقرر اصرار داشت، اشخاص مشمول مکلف اند مراتب را به مرکز ارسال کنند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۲۲ / ۷ / ۱۳۹۸

تبصره ۱- مؤسسات مالی و اعتباری باید نرم افزارهای خود را در زمینه پرداخت نقدی به گونه ای ارتقا دهند که شامل اطلاعات مربوط به نوع و ترکیب وجوه نقد ارائه شده به ارباب رجوع به همراه مبلغ هریک از آنها باشد؛ به گونه ای که از عدم پرداخت وجه نقد بیش از سقف مقرر در هر روز برای هر ارباب رجوع اطمینان حاصل شود.

تبصره ۲- مؤسسات مالی و اعتباری مکلفاند نرم افزارهای خود را به گونه ای ارتقا دهند که امکان پرداخت روزانه وجه نقد بیش از سقف مقرر به ارباب رجوع به صورت سامانه ای (سیستمی) غیرممکن و از انجام تکالیف لازم توسط کارکنان اطمینان حاصل شود.

فصل نهم - توقیف و اقدامات موقت

ماده ۱۱۷- مرکز مکلف است با همکاری ضابطان دادگستری و قوه قضائیه سازوکاری تهیه کند که پس از صدور دستور توقیف یا ایجاد تغییر در فهرست تحریمی، بدون تأخیر، فهرست توقیفی یا تحریمی به روزرسانی شود و به طور سامانه ای (سیستمی) به واحد مبارزه با پول شویی یا بالاترین مقام مسئول اشخاص مشمول اعلام شود.

تبصره - اشخاص مشمول مکلفاند چنانچه پیش از به روزرسانی فهرست توقیفی یا تحریمی از طریق سایر منابع اطلاعاتی معتبر از تغییرات این فهرست ها مطلع شدند، اقدامات موضوع این فصل را در خصوص آنها اتخاذ کنند. منابع اطلاعاتی معتبر توسط مرکز تعیین و اعلام خواهد شد.

ماده ۱۱۸- مرکز مکلف است با همکاری دستگاه های متولی نظارت، سازوکاری تهیه کند که دستور انسداد - بدون تأخیر و به صورت سامانه ای (سیستمی) - در اختیار اشخاص مشمول قرار گیرد.

ماده ۱۱۹- کلیه اشخاص مشمول مکلفاند ظرف سه ماه از ابلاغ این آیین نامه، رویه های داخلی و زیرساخت های سامانه ای (سیستمی) خود را به نحوی ساماندهی کنند که امکان توقیف موقت و انسداد اموال بنا بر قواعد اعلامی مرکز فراهم شود و اموال موضوع توقیف یا انسداد به طور سامانه ای (سیستمی) به مرکز اعلام شود.

تبصره - اشخاص مشمول به منظور تسریع اقدامات در راستای اجرای این ماده، مکلفاند با توجه به وسعت حوزه کسب و کار خود، نسبت به تخصیص شعب یا واحدهای نوبت کاری (کشیک) اقدام و یا راهکارهای جایگزین دیگری در این خصوص پیاده سازی کنند.

ماده ۱۲۰- اشخاص مشمول مکلفاند به محض دریافت دستور مرکز مبنی بر انسداد اموال، نسبت به شناسایی و انسداد آنها به مدت (۴۲) ساعت اقدام و فهرست اموال مسدود شده را به تفکیک اقلام و بدون تأخیر برای مرکز ارسال کنند. مرکز مکلف است ظرف (۴۲) ساعت موضوع را به مرجع قضایی گزارش دهد. چنانچه ظرف این مدت دستور توقیف صادر شود، شخص مشمول اقدامات لازم را

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

به منظور اجرای دستور توقیف صورت می‌دهد؛ در غیر این صورت از مال موصوف رفع انسداد به عمل می‌آید.

ماده ۱۲۱- اشخاص مشمول مکلف‌اند نسبت به شناسایی اموال اشخاص مندرج در فهرست توقیفی اقدام و بدون تأخیر و بدون اطلاع‌رسانی به ارباب رجوع، فهرست اموال شناسایی شده را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق دستور مرکز عمل کنند.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مکلف‌اند در مواجهه با اموال شناسایی نشده اشخاص مندرج در فهرست توقیفی، بدون تأخیر فهرست این اموال را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق قواعد اعلامی مرکز عمل کنند.

تبصره ۲- مواجهه با اموال شناسایی نشده اشخاص ممکن است در نتیجه ارائه اموال از سوی شخص موجود در فهرست توقیفی به شخص مشمول جهت دریافت خدمت باشد و یا در نتیجه مراجعه اشخاص دیگر جهت دریافت خدماتی باشد که منجر به انتقال اموال به یک شخص موجود در فهرست توقیفی می‌شود.

تبصره ۳- مرکز مکلف است پس از دریافت فهرست اموال موضوع این ماده، ضمن تطبیق این فهرست با فهرست توقیفی، هماهنگی لازم را با مرجع قضایی صالح جهت اخذ دستور مقتضی صورت دهد. در صورتی که به هر دلیل امکان اجرای دستور قضایی و توقیف آن اموال وجود نداشته باشد، اموال دارای ارزش معادل آن از فهرست اموال شناسایی شده با هماهنگی مرجع قضایی توقیف خواهد شد.

ماده ۱۲۲- اشخاص مشمول مکلف‌اند نسبت به شناسایی و توقیف اموال اشخاص مندرج در فهرست تحریمی اقدام و بدون تأخیر و بدون اطلاع‌رسانی به ارباب رجوع، فهرست اموال شناسایی شده را به تفکیک اقلام برای مرکز ارسال و مطابق دستور مرکز عمل کنند. مرکز مکلف است موضوع را به اطلاع مرجع قضایی برساند. اموال اعلام شده صرفاً پس از احراز عدم تطبیق هویت شخص اعلام شده با شخص مندرج در فهرست تحریمی رفع توقیف می‌شود.

ماده ۱۲۳- مرکز مکلف است جهت تسریع در فرایند رسیدگی قضایی، ملزومات مقتضی اعم از تشکیل پرونده، جمع‌آوری، ساماندهی اطلاعات و اسناد دریافتی مربوط به فهرست توقیفی را فراهم کند و مراحل را به نحوی پیگیری کند که دستور قضایی به اشخاص مشمول ابلاغ شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مکلف‌اند همکاری لازم را با مرکز جهت اجرای این ماده به عمل آورند.
تبصره ۲- مقام قضایی مکلف است به محض دریافت درخواست مرکز مبنی بر صدور حکم، به توقیف موقت اموال موضوع جرایم پول شویی و تأمین مالی تروریسم رسیدگی کند، به نحوی که دستور وی - اعم از توقیف یا عدم آن - حداکثر در پایان بازه زمانی (۲۴) ساعته مذکور در تبصره (۱) ماده (۷) مکرر به مرکز ابلاغ شود.

ماده ۱۲۴- چنانچه دستور مرجع قضایی نحوه توقیف را مشخص نکرده باشد، نحوه اعمال توقیف در خصوص انواع اموال، حداقل منوط به اقدامات زیر است:

۱- انواع سپرده‌های ارزی و ریالی: جلوگیری از برداشت نقدی یا الکترونیکی از حساب؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره
تاریخ ۲۲ / ۷ / ۱۳۹۸

- ۲- انواع کارت‌ها و ابزارهای پرداخت اعم از کارت هدیه: غیرفعال شدن حساب‌های پشتیبان؛
  - ۳- انواع اوراق بهادار بورسی و غیربورسی: جلوگیری از انتقال مالکیت و هرگونه انتفاع شخص از سود حاصل از مالکیت؛
  - ۴- سایر اسناد تجاری اعم از اوراق بی‌نام، بروات، چک‌های بانام و بی‌نامی که جهت انتفاع یا وصول به‌نفع شخص یا از طرف شخص ارائه شود: نگهداری در پرونده قضایی و خودداری از تسویه؛
  - ۵- وجوه نقد اعم از ریالی یا ارزی: واریز به حساب تعیین‌شده توسط مرکز پس از اعلام قوه قضائیه؛
  - ۶- اعتبار اسنادی: خودداری از صدور هرگونه اعلامیه تأمین ارز و اعلامیه رفع تعهد به‌نفع شخص؛
  - ۷- ضمانت‌نامه‌های بانکی: خودداری از انجام پرداخت به مالک واقعی؛
  - ۸- تسهیلات بانکی: خودداری از پرداخت مبلغ تسهیلات به متقاضی یا مالک واقعی اعم از اینکه پرداخت یکجا باشد یا دوره‌ای؛
  - ۹- وثایق موضوع تسهیلات و تعهدات بانکی: خودداری از فک رهن؛
  - ۱۰- پروانه‌ها و مجوزهای فعالیت اقتصادی از جمله جواز کسب و کارت بازرگانی: نگهداری در پرونده قضایی و جلوگیری از بهره‌برداری و ادامه فعالیت واحدهایی که به‌موجب آن تأسیس شده‌اند؛
  - ۱۱- ابزارها و خطوط ارتباطی ثابت و همراه: مسدودسازی به‌صورت دوطرفه؛
  - ۱۲- وسایل نقلیه موتوری اعم از هوایی، زمینی و آبی: جلوگیری از انتقال مالکیت آن‌ها و در صورت ضرورت نگهداری در محل مناسب؛
  - ۱۳- اراضی و املاک (عرضه و عیان) دارا یا فاقد سند رسمی: ممنوعیت هرگونه معامله یا عملیات ثبتی از قبیل نقل و انتقال مالکیت، افراز، تفکیک، تجمیع، رهن، اجاره و یا هرگونه بهره‌برداری مالی؛
  - ۱۴- کالاهای گران‌قیمت نظیر سنگ‌ها و فلزات گران‌بها، اشیاء قیمتی، عتیقه‌جات و مسکوکات: نگهداری در صندوق امانات بانک تعیین‌شده توسط مرکز پس از اعلام قوه قضائیه؛
  - ۱۵- سایر کالاهای تجاری: جلوگیری از ترخیص از گمرک، صدور بارنامه، خروج از انبار یا فروش.
- تبصره ۱- این اقدامات، اقدامات حداقلی محسوب می‌شود و چنانچه تدابیر دیگری جهت جلوگیری از نقل و انتقال اموال لازم باشد، باید اتخاذ شود. اشخاص مشمول مکلف‌اند اقدامات صورت‌گرفته در خصوص اجرای این ماده را و در صورت نیاز تصاویر اسناد مربوط را به اطلاع مرکز برسانند.
- تبصره ۲- در خصوص نحوه اعمال توقیف سایر اموال، مطابق ضوابط اعلامی مرکز عمل خواهد شد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۳- در مواجهه با سایر انواع اموال، چنانچه به تشخیص واحد مبارزه با پول شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول، امکان استفاده از اموال جهت تأمین مالی تروریسم یا ارتکاب اعمال تروریستی وجود داشته باشد، شخص مشمول مکلف است ضمن اطلاع رسانی به مرکز در قالب گزارش عملیات مشکوک، اقدام مقتضی را در خصوص جلوگیری از نقل و انتقال، جابه جایی، تبدیل و انتفاع اموال انجام دهد.

تبصره ۴- توقیف اموال شخص مندرج در فهرست توقیفی باید شامل همه اموالی باشد که شخص مذکور، مستقیم یا غیرمستقیم، مالکیت یا واپایش (کنترل) همه یا بخشی از آن را در اختیار دارد و یا مالک واقعی آن است.

ماده ۱۲۵- چنانچه در خصوص شیوه نگهداری اموال توقیف شده در دستور قضایی تعیین تکلیف نشده باشد، مرکز مکلف است مراتب را به نحوی پیگیری کند که نگهداری اموال مطابق قوانین و مقررات مربوط نظیر ماده (۷۴۱) قانون آیین دادرسی کیفری و آیین نامه اجرایی آن انجام شود.

ماده ۱۲۶- ضوابط مربوط به نحوه تدوین و ارسال فهرست اموال و سایر اطلاعات مرتبط، خروج از فهرست توقیفی یا تحریمی و رفع توقیف از اموال، حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این آیین نامه، از سوی مرکز تعیین و به کلیه اشخاص مشمول ابلاغ می شود.

ماده ۱۲۷- چنانچه در بررسی و تعیین تکلیف گزارش های عملیات مشکوک واصل به مرکز در خصوص هویت ارباب رجوع مشخص شود که هویت وی منطبق با شخص مورد نظر در فهرست توقیفی و تحریمی نیست، مرکز باید اطلاعات هویتی دقیق وی را در فهرست مغایرت ها درج و حسب مورد به همه اشخاص مشمول اعلام کند.

ماده ۱۲۸- هرگونه برخورداری و انتفاع از اموال توقیف شده جهت تأمین هزینه های ضروری و متعارف زندگی تا زمان اتمام فرایند رسیدگی قضایی، مطابق دستور مرجع قضایی ممکن خواهد بود.
تبصره- مصادیق هزینه های ضروری و متعارف زندگی توسط شورا تعیین خواهد شد.

ماده ۱۲۹- چنانچه ارباب رجوع یا اشخاص ثالث دارای حسن نیت نسبت به توقیف اموال خود اعتراضی داشته باشند، شخص مشمول مکلف است گزارش اعتراض واصل شده را برای مرکز ارسال کند و مرکز ضمن هماهنگی با مقام قضایی مربوط، باید بلافاصله پس از وصول دستور مرجع قضایی، نتیجه را به شخص مشمول ابلاغ کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۱- منظور از شخص ثالث دارای حسن نیت در این ماده فردی غیر از شخص مظنون به ارتکاب جرم پول شویی است که اقدام به عمل حقوقی یا عمل مادی واجد آثار حقوقی کرده است و به صحت عمل خود اعتقاد دارد و بدین ترتیب صاحب حقی در اموال توقیفی شده است.

تبصره ۲- تشخیص عدم حسن نیت فقط با مرجع قضایی است و اشخاص مشمول مکلفاند کلیه اعتراضات را به مرکز ارسال کنند.

ماده ۱۳۰- اشخاص مشمول و مرکز باید سازوکاری را پیاده سازی کنند که پس از ابلاغ دستور قضایی توسط مرکز، رفع توقیف ظرف همان روز انجام شود.

ماده ۱۳۱- رفع توقیف از اموال که در راستای قانون مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم توقیف شده اند، تنها به دستور مرجع صادرکننده همان رأی یا مرجعی که صلاحیت رسیدگی به همان پرونده را دارد ممکن خواهد بود.

ماده ۱۳۲- در ارتباط با جرم های تأمین مالی تروریسم و پول شویی، در صورت نیاز به توقیف اموال برون مرزی و یا وصول درخواست کشورهای خارجی مبنی بر توقیف اموال داخلی، مرکز و وزارت امور خارجه مراتب را ضمن رعایت موازین معاضدت قضایی و مطابق رویه های اعلامی شورای عالی امنیت ملی، به گونه ای پیگیری کنند که توقیف اموال در اسرع وقت انجام شود. در زمینه رفع توقیف نیز می بایست تدابیر متناظر در نظر گرفته شود.

تبصره ۱- اشخاص مشمول مجاز نیستند بدون هماهنگی با مرکز، نسبت به اعمال یا رفع توقیف اموال به درخواست نهادهای خارجی و یا طرح درخواست به نهادهای خارجی جهت اعمال یا رفع توقیف اموال برون مرزی اقدام کنند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلفاند در صورت کشف اموال فرامرزی اشخاص موجود در فهرست توقیفی، مراتب را بلافاصله به اطلاع مرکز برسانند.

ماده ۱۳۳- مرکز مکلف است به منظور اجرای مفاد این آیین نامه، سامانه های خود را به نحوی ارتقا دهد که امکان اجرای موارد زیر را فراهم کند:

- ۱- ابلاغ و به روزرسانی فهرست توقیفی، تحریمی و مغایرت ها؛
- ۲- دریافت تأییدیه از مرکز در مواردی که تشخیص واحد مبارزه با پول شویی یا بالاترین مقام مسئول شخص مشمول در مورد تطبیق هویت ارباب رجوع با فهرست توقیفی و تحریمی، قطعی و کافی نیست؛

۳- اعلام اطلاعات اموال توقیف شده ارباب رجوع توسط اشخاص مشمول به مرکز اطلاعات مالی.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

ماده ۱۳۴- اشخاص مشمول مکلفاند بلافاصله پس از دریافت فهرست توقیفی، تحریمی و مغایرت‌ها، نسبت به به‌روزرسانی آن در سامانه‌های خود اقدام کنند، به‌نحوی که فهرست مذکور به‌همراه آخرین اصلاحات آن همواره در اختیار کارکنان ذی‌ربط قرار داشته باشد.

فصل دهم - گزارش دهی

ماده ۱۳۵- اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول موضوع مواد (۵) و (۶) قانون برحسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود مکلفاند در صورت مشاهده معاملات و عملیات مشکوک به پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم، مراتب را بلافاصله و بدون اطلاع ارباب‌رجوع، به واحدهای مبارزه با پول‌شویی در هر دستگاه اطلاع دهند. واحد مذکور نیز باید پس از بررسی اولیه، نسبت به ارسال گزارش به مرکز مطابق با سازوکار اعلامی توسط این مرجع اقدام کند.

تبصره ۱- واحد مبارزه با پول‌شویی شخص مشمول مکلف است گزارش معاملات مشکوک را از طریق سامانه‌ای که مرکز به‌منظور جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک ایجاد می‌کند، حداکثر تا پایان همان روز کاری برای مرکز ارسال کند. در صورتی که دسترسی به سامانه مذکور از طرف مرکز برای شخص مشمول فراهم نشده باشد واحدهای مبارزه با پول‌شویی مکلفاند به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، نسبت به ارسال گزارش اقدام کند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول مکلفاند با بررسی روزانه سامانه جمع‌آوری گزارش معاملات مشکوک، نسبت به پاسخ‌گویی به استعلامات مندرج در آن حداکثر تا یک روز اقدام و اطلاعات موردنیاز را در قالب تعیین‌شده و از طریق سامانه ارسال کنند.

ماده ۱۳۶- تشخیص کارکنان اشخاص مشمول مبنی بر انجام عملیات مشکوک علاوه بر معیارهای بیان‌شده و قواعد اعلامی توسط مرکز، می‌تواند معیاری برای شناسایی عملیات مشکوک محسوب شود.
تبصره ۱- گزارش معاملات مشکوک و نیز سایر گزارش‌هایی که اشخاص مشمول مکلف به ارسال آن هستند، هیچ اتهامی را از این بابت متوجه گزارش‌دهندگان با حسن‌نیت مجری قانون و این آیین‌نامه نخواهد کرد و بیانگر هیچ‌گونه اتهامی به افراد موضوع گزارش نیست و اعلام آن به مرکز، افشای اسرار شخصی محسوب نمی‌شود.

تبصره ۲- مرکز مکلف است در زمان بازبینی و تدوین قواعد مذکور، معیارهای جدید اعلامی توسط اشخاص مشمول را بررسی و استانداردسازی کند.

تبصره ۳- مؤسسه مالی و اعتباری مکلف است برای سطوح مختلف ساختاری خود (شعبه، سرپرستی و...) معیارهای متناسبی برای تشخیص معاملات مشکوک تدوین و پس از تأیید مرکز به آن‌ها ابلاغ کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۲۲/۷/۱۳۹۸

تبصره ۴- اشخاص مشمول مکلفانند کلیه اطلاعات موردنیاز مرکز را در خصوص تدوین قواعد اعلامی به مرکز اعلام کنند.

ماده ۱۳۷- اشخاص مشمول مکلفانند علاوه بر بررسی‌هایی که هنگام ارائه خدمت یا انجام معامله برای شناسایی معاملات و عملیات مشکوک انجام می‌دهند، از طریق تطبیق اطلاعات موجود در پایگاه‌های اطلاعاتی شخص مشمول نیز نسبت به شناسایی معاملات و عملیات مشکوک اقدام کنند.

ماده ۱۳۸- مرکز مکلف است با اتخاذ راهکارهای مقتضی نسبت به ارزیابی و بررسی اولیه معاملات مشکوک بر اساس رویه‌ها، معیارها و شاخص‌های شفاف و روشن که به تأیید شورا می‌رسد، اقدام کند.

ماده ۱۳۹- کارکنان تحت امر اشخاص مشمول مکلفانند تمام تعاملات کاری بیش از سقف مقرر (خرد یا تجمیعی) را از قبیل تراکنش‌ها، انتقال وجه نقد و معاملاتی که ارباب‌رجوع وجه آن را روزانه به‌صورت نقدی پرداخت می‌کند، ثبت کنند و همراه با توضیحات ارباب‌رجوع که به تأیید وی رسیده است، به واحدهای مبارزه با پول‌شویی اطلاع دهند. واحدهای مذکور مکلفانند خلاصه برگه (فرم)‌های مربوط را در پایان هر هفته به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد ارسال و اصل آن را به‌نحو کاملاً حفاظت‌شده نگهداری کنند.

ماده ۱۴۰- اشخاص مشمول مکلفانند در صورت اعلام مرکز، فهرست خلاصه اطلاعات دریافت‌کنندگان خدمات پایه را در پایان هر ماه به‌نحوی که مرکز مشخص می‌سازد، در اختیار مرجع یادشده قرار دهند.

ماده ۱۴۱- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی در مواردی که ظن به ارتکاب جرم پول‌شویی یا تأمین مالی تروریسم را حاصل می‌کنند، می‌توانند گزارش آن را مستقیماً به مرکز اعلام کنند.

تبصره ۱- گزارش‌هایی که هویت گزارش‌دهندگان آن‌ها مشخص نیست و یا دارای اطلاعات ناقص و یا نادرست می‌باشند مورد رسیدگی قرار نخواهد گرفت، مگر آنکه همراه با قرائنی باشد که به‌نظر مرکز برای شروع به بررسی کفایت کند.

تبصره ۲- مرکز مکلف است به‌منظور ایجاد امکان گزارش‌گیری مستقیم و محرمانه از اشخاص، نسبت به فراهم کردن سازوکار مقتضی و اطلاع‌رسانی آن اقدام کند.

فصل یازدهم - نگهداری سوابق و اطلاعات

ماده ۱۴۲- اشخاص مشمول باید اسناد، مدارک و سوابق مربوط به تعاملات کاری را به مدت (۱۰) سال به‌گونه‌ای نگهداری کنند که در صورت درخواست مراجع ذی‌صلاح، امکان ارائه این موارد به فوریت وجود داشته باشد. اسناد، مدارک و سوابق موضوع این ماده اعم از موارد زیر است:

۱- اسناد، مدارک و سوابق مربوط به فرایند شناسایی اعم از ساده، معمول و مضاعف ارباب‌رجوع ازجمله تصویر اسنادی که هویت ارباب‌رجوع و مالک واقعی را اثبات می‌کنند؛

۲- اسناد، مدارک و سوابق حساب‌ها و مکاتبات تجاری؛

۳- اسناد، مدارک و سوابق معاملات و عملیات مالی اعم از داخلی یا بین‌المللی، به‌گونه‌ای که این سوابق حاوی اطلاعات کافی اموال (ازجمله مبالغ و حسب مورد، نوع ارزهای مورداستفاده در هر

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۲۲

معامله) باشد و امکان بازسازی فرایند هریک از معاملات فراهم بوده و اطلاعات، مدارک و شواهد لازم برای تعقیب قضایی فعالیت‌های مجرمانه قابل ارائه باشد.

تبصره ۱- در صورت انحلال اشخاص حقوقی مشمول، حسب مورد اداره یا هیئت تصفیة مربوط نیز مکلف به نگهداری اطلاعات و اسناد تا (۱۰) سال پس از انحلال است.

تبصره ۲- این ماده ناقض سایر مقرراتی نیست که نگهداری اسناد را بیش از مدت یادشده الزامی ساخته است.

ماده ۱۴۳- اشخاص مشمول مکلفانند اطلاعات، سوابق و مدارک را به گونه‌ای ضبط و نگهداری کنند که در صورت درخواست مرکز یا نهادهای ذیصلاح اعم از ضابطان خاص، اطلاعات آن اسناد ظرف دو روز کاری قابل دسترسی باشد. همچنین، اصل اسناد و مدارک در صورت درخواست مرکز و سایر مراجع ذیصلاح، باید ظرف یک هفته ارائه شود.

تبصره ۱- مسئولیت ارائه اطلاعات و اسناد در خصوص اشخاص حقیقی با خود شخص مشمول و در خصوص اشخاص حقوقی با بالاترین مقام شخص مشمول است.

تبصره ۲- اطلاعات و اسناد مذکور باید قابلیت بازسازی فرایند زنجیره معاملات را در صورت نیاز ایجاد کند.

تبصره ۳- اسناد، مدارک و سوابق خاص اعلام شده از سوی مرکز باید به صورت الکترونیکی به نحوی نگهداری شوند تا ضمن حفظ محرمانگی آن اسناد، در صورت درخواست نهادهای ذیصلاح، ظرف یک روز کاری و بدون نیاز به اخذ از شعب و نمایندگی‌ها در دسترس باشند.

فصل دوازدهم- رهنمودها و آموزش

ماده ۱۴۴- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفانند بازخوردها، رهنمودها و الزامات لازم را جهت اجرای مطلوب مقررات مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم با هماهنگی و تأیید مرکز تنظیم و به اشخاص مشمول تحت نظارت ابلاغ کنند.

ماده ۱۴۵- اشخاص مشمول مکلفانند با هماهنگی مرکز، برنامه‌های مستمری را برای آموزش و توانمندسازی کارکنان خود جهت مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم نیازسنجی، طراحی، اجرا و ارزش‌یابی کنند.

تبصره ۱- دستگاه‌های متولی نظارت مکلفانند ضمن ارزیابی و نظارت بر دوره‌های آموزشی برگزارشده، گزارش این دوره‌ها را به صورت سه‌ماهه به مرکز ارسال کنند.

تبصره ۲- حداقل آموزش‌های لازم جهت تصدی هریک از مشاغل مربوط در اشخاص مشمول، حسب مورد توسط مرکز اعلام می‌گردد.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

تبصره ۳- دوره‌های آموزشی مذکور در این ماده در خصوص مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری، مشمول مزایای مقرر در فصل نهم آن قانون می‌گردد.

ماده ۱۴۶- قوه قضائیه ضمن رعایت ماده (۳۰) قانون آیین دادرسی کیفری و تبصره‌های ذیل آن، با همکاری مرکز نسبت به آموزش مستمر مقامات و کارکنان و کارمندان قضایی و ضابطان دادگستری در خصوص جرایم پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم و ابعاد حقوقی آن به‌عنوان جرم مستقل اقدام خواهد نمود.

تبصره - ضوابط اجرایی این ماده ظرف شش ماه توسط قوه قضائیه با همکاری مرکز تدوین می‌گردد.

فصل سیزدهم - فناوری نوین

ماده ۱۴۷- مؤسسات مالی و اعتباری و مشاغل غیرمالی مکلفاند همواره پیش از ارائه هرگونه محصول، خدمت و روش آرایه (کانال) جدید و ویژه، نسبت به ارزیابی خطر (ریسک) و تطبیق سازوکار ارائه آن‌ها با مقررات مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اقدام کنند و گزارش آن را به دستگاه متولی نظارت مرتبط با خود ارائه دهند.

تبصره - دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند فارغ از ارزیابی اشخاص مشمول تحت نظارت خود، خطر (ریسک)های پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم را که در ارتباط با عرضه محصولات، خدمات و روش آرایه (کانال)های جدید در حوزه تحت نظارت آن‌هاست، شناسایی و ارزیابی کنند. بدین منظور، دستگاه‌های متولی نظارت مکلفاند علاوه بر بررسی استفاده از فناوری‌های جدید یا در حال توسعه در خصوص محصولات جدید و پیشین، مواردی نظیر شیوه‌های جدید کسب‌وکار و سازوکارهای جدید برای انتقال و تحویل کالا را نیز در نظر گیرند. در نهایت، این دستگاه‌ها باید تدابیر مناسبی برای مدیریت و کاهش این ریسک‌ها اتخاذ و جهت اجرا، به اشخاص مشمول مرتبط ابلاغ کنند.

فصل چهاردهم - مشاغل و حرفه‌های غیرمالی، سازمان‌های غیرانتفاعی و خیریه‌ها

ماده ۱۴۸- وزارت کشور مکلف است اقدامات لازم را جهت عدم سوءاستفاده از سازمان‌های غیرانتفاعی و خیریه و یا امکان فعالیت در قالب خیریه و مؤسسات غیرانتفاعی برای پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم اتخاذ کند. همچنین، مانع بهره‌برداری افراد و گروه‌های تروریستی از مؤسسات قانونی به‌منظور گریز از اقدامات ناظر بر مسدودکردن اموال باشد.

تبصره - وزارت کشور مکلف است با هماهنگی مرکز دستورالعمل‌های مربوط به اجرای این ماده را ظرف شش ماه جهت تصویب به شورا ارائه کند.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸ / ۷ / ۲۲

ماده ۱۴۹- اصناف ذیل از مصادیق مشاغل غیرمالی محسوب می‌شوند:

- ۱- صرافی‌ها؛
- ۲- مشاورین املاک و پیش‌فروشنندگان املاک؛
- ۳- فروشنندگان و پیش‌فروشنندگان خودرو؛
- ۴- فروشنندگان طلا، نقره و مسکوکات؛
- ۵- فروشنندگان فلزات گران‌بها و سنگ‌های قیمتی؛
- ۶- فروشنندگان فرش و تابلوفرش دستباف؛
- ۷- فروشنندگان عتیقه، صنایع دستی و اشیاء هنری.

تبصره- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری مرکز، سایر مصادیق مشاغل غیرمالی را با توجه به بند (ث) ماده (۱) قانون ظرف سه ماه پس از تصویب آیین‌نامه تعیین و در بازه زمانی سه تا پنج سال به‌روزرسانی کند.

ماده ۱۵۰- صاحبان مشاغل غیرمالی مکلف‌اند در موارد زیر نسبت به انجام یا به‌روزرسانی رویه‌های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- هنگام ارائه خدمات مربوط به معاملات املاک و مستغلات؛
  - ۲- هنگام انجام معاملات بیش از سه برابر سقف مقرر به‌صورت نقدی؛
  - ۳- هنگام ارائه خدمات مربوط به معاملات خودرو؛
  - ۴- هرگاه سوءظن در مورد پول‌شویی و یا تأمین مالی تروریسم وجود داشته باشد.
- تبصره- سایر مواردی که مشاغل غیرمالی مکلف‌اند نسبت به انجام رویه‌های شناسایی معمول در خصوص آن‌ها اقدام کنند، ظرف سه ماه پس از تصویب آیین‌نامه توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با هماهنگی و تأیید مرکز تعیین و در بازه‌های زمانی سه تا پنج‌ساله به‌روزرسانی خواهد شد.
- ماده ۱۵۱- وکلا، سردفتران، حسابداران و هر شخص حقیقی و حقوقی که در ارتباط با فعالیت‌های زیر اقدام به انجام معاملات برای ارباب‌رجوع یا فراهم کردن مقدمات انجام آن می‌کند، مکلف‌اند نسبت به انجام یا به‌روزرسانی رویه‌های شناسایی معمول اقدام کنند:

- ۱- خریدوفروش مستغلات؛
- ۲- مدیریت وجوه، اوراق بهادار، حساب‌های بانکی (اعم از حساب‌های سرمایه‌گذاری و غیره) و یا سایر اموال ارباب‌رجوع؛

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

۳- ساماندهی مشارکت جهت تأسیس، فعالیت، یا مدیریت اشخاص حقوقی؛

۴- تأسیس، فعالیت و یا مدیریت اشخاص یا ترتیبات حقوقی؛

۵- خرید و فروش شرکت‌های تجاری.

ماده ۱۵۲- صرافی‌ها مکلف‌اند تدابیر موضوع مواد (۵۸) و (۵۹) این آیین‌نامه را به منظور اجرای فرایند شناسایی معمول اتخاذ کنند. نحوه اجرای فرایند شناسایی معمول از سوی سایر مشاغل غیرمالی و حرفه‌های موضوع ماده (۱۴۹) این آیین‌نامه با توجه به ساختار، نوع فعالیت و پیچیدگی مترتب بر فعالیت آن‌ها مطابق دستورالعملی خواهد بود که ظرف شش ماه پس از تصویب این آیین‌نامه، توسط دستگاه‌های متولی نظارت با هماهنگی و تأیید مرکز تدوین و ابلاغ می‌شود.

تبصره- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است سامانه‌های موضوع مواد (۱۸)، (۱۹) و (۲۳) این آیین‌نامه را به گونه‌ای طراحی و اجرا کند که امکان ثبت و نگهداری اطلاعات موضوع شناسایی معمول برای مشاغل غیرمالی مربوط فراهم شود.

فصل پانزدهم - سایر

ماده ۱۵۳- نحوه همکاری‌های بین‌المللی در خصوص مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم مستند به بند (د) ماده (۷) مکرر قانون و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط شورا تهیه می‌شود و به تصویب شورای عالی امنیت ملی خواهد رسید.

ماده ۱۵۴- اشخاص مشمول مکلف‌اند ضمن نگهداری اطلاعات ارباب‌رجوع، تدابیر لازم حفاظتی و امنیتی را در گردآوری، حفظ و تبادل اطلاعات و اسناد موضوع قانون و آیین‌نامه اتخاذ و از هرگونه افشا و استفاده غیرمجاز از این اطلاعات پیشگیری کنند.

تبصره- نحوه همکاری اشخاص مشمول با طرف‌های خارجی در چهارچوب ضوابط اعلامی از سوی شورا و مطابق مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۱۵۵- همه اشخاص مشمول مکلف‌اند اطلاعات مورد درخواست ضابطان خاص را بر اساس دستور قضایی مرتبط با موضوع مبارزه با پول‌شویی و تأمین مالی تروریسم در چهارچوب ضوابط اعلامی از سوی مرکز با همکاری ضابطان خاص قانون ارائه کنند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۱۳۹۸/۷/۲۲

ماده ۱۵۶- شورا مکلف است دستورالعمل‌های لازم را جهت تأمین حسن اجرای این آیین‌نامه تهیه و پس از تصویب به اشخاص مشمول ابلاغ کند. رعایت دستورالعمل‌های مزبور از سوی این اشخاص الزامی است.

تبصره - دستگاه‌های متولی نظارت نیز مکلفند حسب نیاز نسبت به تهیه پیش‌نویس دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه اقدام و جهت تأیید به مرکز ارسال کنند. این دستورالعمل‌ها پس از تصویب در شورا باید به اشخاص مشمول ابلاغ شود.

ماده ۱۵۷- مرکز صرفاً در محدوده گزارش‌های ارسالی به مراجع قضایی پاسخگو خواهد بود و مسئولیت ردیابی و سایر تحقیقات لازم برای اثبات جرم بر عهده ضابطان است.

ماده ۱۵۸- این آیین‌نامه به موجب ماده (۵) قانون برای کلیه اشخاص مشمول لازم‌الاجرا است و متخلف از این امر حسب مورد به ضمانت اجراهای صنفی، اداری و کیفری به تشخیص نهادهای ذی‌ربط و مطابق با قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون رسیدگی به تخلفات اداری و تبصره (۳) ماده (۴) قانون محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- نهادها و دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت شناسایی تخلف یا جرم در اشخاص مشمول تحت نظارت خود، حسب مورد نسبت به برخورد قانونی با متخلف در حدود صلاحیت خود بر اساس مجازات‌های اداری و انتظامی قابل اعمال یا اعلام آن به مراجع قضایی و غیرقضایی صالح اقدام نمایند.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه از سوی اشخاص حقیقی غیرشاغل در دستگاه‌های مشمول قانون و نیز اشخاص حقوقی خصوصی، از آرایه خدماتی که به واسطه آن شخص مزبور در معرض پولشویی قرار گرفته است، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط خودداری نموده و یا محدودیت‌های مقتضی را اعمال نمایند. دستورالعمل نحوه اجرای این ماده توسط دستگاه‌های متولی نظارت در هر حوزه تهیه شده و پس از تأیید مرکز به اشخاص مشمول تحت نظارت ابلاغ می‌گردد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان اداری و استخدای کشور، سازمان برنامه و بودجه کشور، معاونت حقوقی رئیس‌جمهور، معاونت امور مجلس رئیس‌جمهور، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....
تاریخ ۲۴/۷/۱۳۹۸...

ماده ۱۵۶- شورا مکلف است دستورالعمل‌های لازم را جهت تأمین حسن اجرای این آیین‌نامه تهیه و پس از تصویب به اشخاص مشمول ابلاغ کند. رعایت دستورالعمل‌های مزبور از سوی این اشخاص الزامی است.

تبصره - دستگاه‌های متولی نظارت نیز مکلفند حسب نیاز نسبت به تهیه پیش‌نویس دستورالعمل‌های لازم برای اجرای این آیین‌نامه اقدام و جهت تأیید به مرکز ارسال کنند. این دستورالعمل‌ها پس از تصویب در شورا باید به اشخاص مشمول ابلاغ شود.

ماده ۱۵۷- مرکز صرفاً در محدوده گزارش‌های ارسالی به مراجع قضایی پاسخگو خواهد بود و مسئولیت ردیابی و سایر تحقیقات لازم برای اثبات جرم بر عهده ضابطان است.

ماده ۱۵۸- این آیین‌نامه به موجب ماده (۵) قانون برای کلیه اشخاص مشمول لازم‌الاجرا است و متخلف از این امر حسب مورد به ضمانت اجراهای صنفی، اداری و کیفری به تشخیص نهادهای ذی‌ربط و مطابق با قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون رسیدگی به تخلفات اداری و تبصره (۳) ماده (۴) قانون محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- نهادها و دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت شناسایی تخلف یا جرم در اشخاص مشمول تحت نظارت خود، حسب مورد نسبت به برخورد قانونی با متخلف در حدود صلاحیت خود بر اساس مجازات‌های اداری و انتظامی قابل اعمال یا اعلام آن به مراجع قضایی و غیرقضایی صالح اقدام نمایند.

تبصره ۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت عدم رعایت مفاد این آیین‌نامه از سوی اشخاص حقیقی غیرشاغل در دستگاه‌های مشمول قانون و نیز اشخاص حقوقی خصوصی، از آرایه خدماتی که به واسطه آن شخص مزبور در معرض پولشویی قرار گرفته است، در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط خودداری نموده و یا محدودیت‌های مقتضی را اعمال نمایند. دستورالعمل نحوه اجرای این ماده توسط دستگاه‌های متولی نظارت در هر حوزه تهیه شده و پس از تأیید مرکز به اشخاص مشمول تحت نظارت ابلاغ می‌گردد.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت با توجه به اصل ۱۳۸ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای اطلاع ریاست محترم مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود.

اسحاق جهانگیری

معاون اول رئیس‌جمهور

قانون مبارزه با پول شویی (با آخرین اصلاحات تا تاریخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳)^۱

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می‌رود:

الف- جرم منشأ: هر رفتاری است که مطابق ماده (۲) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ جرم محسوب شود، از منظر این قانون تخلفات مذکور در قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز با اصلاحات بعدی جرم محسوب می‌شود.

ب- مال: هر نوع دارایی اعم از مادی یا غیر مادی، منقول یا غیرمنقول، مشروع یا غیر مشروع و هر نوع منفعت یا امتیاز مالی و همچنین کلیه اسناد مبین حق اعم از کاغذی یا الکترونیکی نظیر اسناد تجاری، سهام یا اوراق بهادار.

پ- مال حاصل از جرم: هر مالی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از جرم منشأ به دست آید از قبیل مالی که از جرائم اقتصادی و جرم تأمین مالی تروریسم حاصل می‌شود. همچنین، مال موضوع جرم یا مالی که برای ارتکاب جرم اختصاص داده شده است در حکم مال به دست آمده از جرم است.

ت- اشخاص مشمول: اشخاص مذکور در مواد ۵ و ۶ این قانون .

ث- مشاغل غیرمالی: مشاغلی که شاغلین آن معاملات زیادی را به صورت نقدی انجام داده و از نظر پولشویی در معرض خطر قرار دارند از قبیل پیش‌فروش‌کنندگان مسکن یا خودرو، طلافروشان، صرافان، فروشندگان خودرو، فرش‌های قیمتی، فروشندگان عتیقه‌جات و هر نوع محصول گران‌قیمت.

ج- خدمات پایه: خدماتی است که طبق مقررات مربوطه پیش‌نیاز و لازمه ارائه سایر خدمات توسط اشخاص مشمول می‌باشد و پس از آن ارباب رجوع به منظور اخذ خدمات مکرر و متمادی به اشخاص مشمول مراجعه می‌کند.

چ- معاملات و عملیات مشکوک: معاملات و عملیات مشکوک شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال اعم از فیزیکی یا الکترونیکی یا شروع به آنهاست که بر اساس قرائن و اوضاع و احوالی مانند موارد زیر ظن وقوع جرم را ایجاد می‌کند:

۱- معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که بیش از سطح فعالیت مورد انتظار وی باشد.

۲- کشف جعل، اظهار کذب یا گزارش خلاف واقع از سوی مراجعان قبل یا بعد از آنکه معامله یا عملیات مالی صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.

۳- معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک شخص دیگری است.

۴- معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر در آیین‌نامه اجرایی این قانون. هرچند مراجعان، قبل یا حین معامله یا عملیات مزبور از انجام آن انصراف داده یا بعد از انجام آن بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام نمایند.

ماده ۲- پول شویی عبارت است از:

الف - تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از ارتکاب جرائم با علم به منشأ مجرمانه آن.

^۱ قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۳/ ۷/ ۱۳۹۷ مجلس شورای اسلامی تصویب و در

تاریخ ۱۵/ ۱۰/ ۱۳۹۷ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

ب - تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان یا کتمان کردن منشأ مجرمانه آن با علم به اینکه به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرم به دست آمده یا کمک به مرتکب جرم منشأ به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نشود.

پ - پنهان یا کتمان کردن منشأ، منبع، محل، نقل و انتقال، جابه‌جایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد.

تبصره ۱- هرگاه ظن نزدیک به علم به عدم صحت معاملات و تحصیل اموال وجود داشته باشد، مانند آن که نوعاً و با توجه به شرایط، امکان تحصیل آن میزان دارایی در یک زمان مشخص وجود نداشته باشد، مسؤولیت اثبات صحت آن‌ها بر عهده متصرف است. منظور از علم در این تبصره و تبصره (۳) همان است که در قانون مجازات اسلامی برای علم قاضی تعریف شده است.

تبصره ۲- دارا شدن اموال موضوع این قانون منوط به ارائه اسناد مثبت می‌باشد. علاوه بر این چنانچه ارزش اموال مزبور بیش از ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای سال پایه و معادل افزایش یافته آن بر اساس نرخ تورم برای سالهای بعد باشد وجود سابقه از آن در سامانه‌های مربوطه مطابق قوانین و مقررات لازم است. عدم تقدیم اسناد مثبت که قابل راستی‌آزمایی باشد به حکم دادگاه مستوجب جزای نقدی به میزان یک‌چهارم ارزش آن اموال خواهد بود، در این صورت اصل مال موضوع قانون تا زمان رسیدگی قضائی توقیف می‌شود. چنانچه پس از رسیدگی اثبات شود دارا شدن مشروع بوده از مال رفع توقیف و در غیر این صورت ضبط می‌شود.

تبصره ۳- چنانچه ظن نزدیک به علم بر تحصیل مال از طریق نامشروع وجود داشته باشد در حکم مال نامشروع محسوب و مرتکب در صورتی که مشمول مجازات شدیدتری نباشد به حبس درجه شش محکوم می‌شود. در هر صورت مال مزبور ضبط خواهد شد مگر اینکه تحصیل مشروع آن اثبات شود.

ماده ۳- عواید حاصل از جرم به معنای هر نوع مال یا امتیازی است که به طور مستقیم یا غیرمستقیم از ارتکاب جرائم اعم از جرائم منشأ و پولشویی، به دست آمده باشد.

تبصره ۱- جرم منشأ موضوع این ماده اعم است از اینکه در داخل یا در خارج از کشور واقع شده باشد، مشروط بر اینکه جرم واقع شده در خارج از کشور ایران نیز مطابق قانون جرم باشد.

تبصره ۲ - کلیه آلات و ادواتی که در فرآیند جرم پولشویی وسیله ارتکاب جرم بوده یا در اثر جرم تحصیل شده یا حین ارتکاب، استعمال و یا برای استعمال اختصاص یافته و در هر مرحله از مراحل تعقیب و رسیدگی به دست آید در صورت احراز اطلاع مالک از قصد مجرمانه مرتکب توقیف می‌شود. این ابزار و اموال از لحاظ شیوه نگهداری و سایر امور تابع مقررات ماده (۱۴۷) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ خواهد بود.

ماده ۴- به منظور هماهنگی برای پیشگیری و مقابله با جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شورای عالی مقابله و پیشگیری از جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم که در این قانون به اختصار شورا نامیده می‌شود، به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و با عضویت وزرای صنعت، معدن و تجارت، اطلاعات، کشور، دادگستری و امور خارجه، نماینده رئیس قوه قضائیه، دادستان کل کشور یا نماینده وی، رئیس سازمان بازرسی کل کشور یا نماینده وی، رئیس سازمان اطلاعات سپاه، رئیس کل

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر به پیشنهاد کمیسیون‌های اقتصادی، شوراها و امور داخلی کشور و قضایی و حقوقی و تصویب مجلس با وظایف ذیل تشکیل می‌شود:

۱- تعیین راهبردها و برنامه‌ریزی در جهت اجرای قانون.

۲- تهیه و پیشنهاد آیین‌نامه‌های لازم در خصوص اجرای قانون برای تصویب به هیأت وزیران.

۳- هماهنگ کردن دستگاه‌های زیرمجموعه دولت در امر جمع‌آوری، پردازش و تحلیل اخبار، اسناد، مدارک، اطلاعات و گزارش‌های واصله، تهیه سامانه‌های هوشمند و شناسایی معاملات مشکوک و گزارش به مراجع ذی‌ربط جهت انجام اقدامات لازم.

تبصره ۱ - دبیرخانه شورا در وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

تبصره ۲ - ساختار و تشکیلات اجرایی شورا متناسب با وظایف قانونی آن با پیشنهاد شورا به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳ - کلیه آیین‌نامه‌های اجرایی شورای فوق‌الذکر پس از تصویب هیأت وزیران برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی ذی‌ربط، با رعایت ماده (۱۴) این قانون لازم‌الاجراء خواهد بود. متخلف از این امر به تشخیص مراجع اداری و قضایی حسب مورد به دو تا پنج سال انفصال از خدمت مربوط یا محرومیت از همان شغل محکوم خواهد شد.

ماده ۵ - کلیه صاحبان مشاغل غیرمالی و مؤسسات غیرانتفاعی و همچنین اشخاص حقیقی و حقوقی از جمله بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها، مؤسسات مالی و اعتباری، بیمه‌ها، بیمه مرکزی، صندوق‌های قرض‌الحسنه، بنیادها و مؤسسات خیریه، شهرداری‌ها، صندوق‌های بازنشستگی، نهادهای عمومی غیردولتی، تعاونی‌های اعتباری، صرافی‌ها، بازار سرمایه (بورس‌های اوراق بهادار) و سایر بورس‌ها، شرکت‌های کارگزاری، صندوق‌ها و شرکت‌های سرمایه‌گذاری و همچنین مؤسساتی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام می‌باشد از قبیل شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی ایران و غیر آن‌ها، مکلفند آیین‌نامه‌های اجرایی هیأت وزیران در ارتباط با این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم را اجراء کنند.

ماده ۶ - کلیه اشخاص موضوع ماده (۵) این قانون، از جمله گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، دفاتر اسناد رسمی، وکلای دادگستری، حسابرسان، حسابداران، کارشناسان رسمی دادگستری و بازرسان قانونی مکلفند اطلاعات مورد نیاز در اجرای این قانون را که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، حسب درخواست شورا یا مرکز اطلاعات مالی به آنها ارائه نمایند.

ماده ۷ - اشخاص، نهادها و دستگاه‌های مشمول این قانون (موضوع مواد ۵ و ۶) برحسب نوع فعالیت و ساختار سازمانی خود مکلف به رعایت موارد زیر هستند:

الف - احراز هویت و شناسایی مراجعان، مالکان واقعی و در صورت اقدام توسط نماینده یا وکیل، احراز سمت و هویت نماینده، وکیل و اصیل.

تبصره - مقررات این بند نافی ضرورت احراز هویت به موجب قوانین و مقررات دیگر نیست.

ب- ارائه اطلاعات، گزارش‌ها، اسناد و مدارک لازم به مرکز اطلاعات مالی در چهارچوب قانون و آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران.

پ- ارائه گزارش معاملات یا عملیات یا شروع به عملیات بیش از میزان مصوب شورا یا معاملات و عملیات مشکوک بانکی، ثبتی، سرمایه‌گذاری، صرافی، کارگزاری و مانند آن‌ها به مرکز اطلاعات مالی.

تبصره - معاملات و عملیات مشکوک شامل هر نوع معامله، دریافت یا پرداخت مال اعم از فیزیکی یا الکترونیکی یا شروع به آنها است که بر اساس اوضاع و احوالی مانند ارزش، موضوع یا طرفین آن برای انسان به طور متعارف ظن وقوع جرم را ایجاد کند؛ نظیر:

۱- معاملات و عملیات مالی مربوط به ارباب رجوع که به نحو فاحش بیش از سطح فعالیت مورد انتظار وی باشد.

۲- کشف جعل، اظهار کذب یا گزارش خلاف واقع از سوی مراجعان قبل یا بعد از آنکه معامله یا عملیات مالی صورت گیرد و نیز در زمان اخذ خدمات پایه.

۳- معاملات یا عملیات مالی که به هر ترتیب مشخص شود صوری یا ظاهری بوده و مالک شخص دیگری است.

۴- معاملات یا عملیات مالی که اقامتگاه قانونی هر یک از طرفین در مناطق پرخطر (از نظر پولشویی) واقع شده است. فهرست این مناطق توسط شورا مشخص می‌شود.

۵- معاملات یا عملیات مالی بیش از سقف مقرر در آیین‌نامه اجرایی. هرچند مراجعان، قبل یا حین معامله یا عملیات مزبور، از انجام آن انصراف داده یا بعد از انجام آن بدون دلیل منطقی نسبت به فسخ قرارداد اقدام نمایند.

ت - نگهداری سوابق مربوط به شناسایی ارباب رجوع، مالک، سوابق حساب‌ها، عملیات و معاملات داخلی و خارجی حداقل به مدت پنج سال پس از پایان رابطه کاری یا انجام معامله موردی است که شیوه آن به موجب آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین می‌شود.

تبصره - این بند ناقض سایر قوانین که نگهداری اسناد را بیش از مدت یاد شده الزامی نموده نخواهد بود.

ث- تدوین معیارهای کنترل داخلی و آموزش مدیران و کارکنان به منظور رعایت مفاد این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی آن.

تبصره - هر یک از مدیران و کارکنان دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۷/۰۷/۰۸ عالماً و عامداً و به قصد تسهیل جرائم موضوع این قانون از انجام تکالیف مقرر در هریک از بندهای فوق به استثنای بند(ث) خودداری نماید علاوه بر انفصال موقت درجه شش به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌شود. در صورتی که عدم انجام تکالیف مقرر ناشی از تقصیر باشد مرتکب به انفصال موقت درجه هفت محکوم خواهد شد. مدیران و کارکنان سایر دستگاه‌های حاکمیتی و بخش‌های غیردولتی در صورت عدم انجام تکالیف مقرر در این ماده به استثنای بند(ث)، به جزای نقدی درجه شش محکوم می‌گردند.

ماده ۷ مکرر - به منظور اجرای این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، سیاست‌ها و تصمیمات شورا، «مرکز اطلاعات مالی» با ساختار و ترکیب مندرج در تبصره(۲) این ماده زیر نظر شورا با وظایف و اختیارات زیر در وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می‌شود:

الف - دریافت، گردآوری، نگهداری، تجزیه و تحلیل و ارزیابی اطلاعات و بررسی معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم، ردیابی جریان وجوه و انتقال اموال با رعایت ضوابط قانونی و گزارش معاملات و عملیات مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم.

ب- وزارت اطلاعات، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک‌ها، سازمان ثبت احوال کشور، بیمه مرکزی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان حسابرسی، سازمان بورس و اوراق بهادار، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، ستاد مبارزه با مواد مخدر و سازمان تعزیرات حکومتی موظفند پاسخ استعلامات مرکز در مورد اطلاعات تکمیلی مرتبط با معاملات و تراکنش‌های مالی مشکوک به پولشویی را به صورت برخط امن به این مرکز ارسال نمایند. همچنین، اطلاعات موضوع این ماده با لحاظ ماده (۱۱۷) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴ در اختیار قوه قضائیه قرار دهند.

تبصره - واگذاری اطلاعات امنیتی طبقه‌بندی شده بعد از طی مراحل رسیدگی اطلاعاتی ارائه خواهد شد.

پ- بررسی و ارزیابی نحوه تحصیل و مشروعیت دارایی‌ها و عملیات مشکوک اشخاص در گزارش‌های واسله و ارسال آن‌ها به مراجع ذیصلاح قضایی برای رسیدگی در مواردی که به احتمال قوی صحت دارد و یا محتمل بودن آن از اهمیت برخوردار است.

ت - جلوگیری از نقل و انتقال وجوه یا اموال مشکوک به پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اطلاع به مرجع صالح قضایی جهت رسیدگی مطابق حکم تبصره (۱) این ماده.

ث - ارائه مشاوره به اشخاص مشمول برای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم در قالب ابلاغ اصول راهنما.

ج- تدوین آیین‌نامه‌های مربوط به روش‌ها و مصادیق گزارش معاملات مالی مشکوک و اعمال موضوع این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم جهت تصویب در هیأت وزیران و سپس ارجاع به مراجع ذی‌ربط.

چ- تهیه برنامه‌های آموزشی در زمینه آثار زیانبار پولشویی و تأمین مالی تروریسم، شیوه‌های متداول در انجام جرایم مذکور و ابزارهای مؤثر پیشگیری از آن از طریق شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم.

ح- همکاری با اشخاص، سازمان‌ها و نهادها یا دستگاه‌های دولتی و سازمان‌های مردم‌نهاد که در زمینه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم فعالیت می‌کنند.

خ- تهیه و ارسال منظم گزارش‌هایی درباره اقدامات انجام شده و ارائه پیشنهادهای مربوط به شورا و شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم.

د- همکاری و تبادل اطلاعات با مراکز مشابه در سایر کشورها، سازمان‌ها، مجامع منطقه‌ای، بین‌الدولی و بین‌المللی ذی‌ربط مطابق قوانین و مقررات ضوابط و نحوه همکاری و تبادل اطلاعات و همچنین چگونگی انتخاب طرف‌های تبادل به موجب آیین‌نامه‌ای است که توسط شورا تهیه شده و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.

ذ- انجام سایر وظایف محوله از سوی شورا در چهارچوب مقررات این قانون.

تبصره ۱- توقیف و جلوگیری از نقل و انتقال وجوه یا اموال مشکوک به جرایم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و یا انجام هرگونه تحقیقات، منوط به اخذ مجوز از مرجع قضایی ذی‌صلاح است؛ مگر در موارد فوری که به مقام قضایی دسترسی نیست که در این صورت مرکز اطلاعات مالی می‌تواند دستور توقیف و جلوگیری از انتقال وجوه و اموال مشکوک را حداکثر تا بیست و

چهار ساعت صادر و بلافاصله پس از حصول دسترسی، مراتب را به مقام قضایی گزارش و مطابق دستور وی عمل کند. چنانچه بعد از بیست و چهار ساعت مجوز مراجع قضایی صادر نشود، رفع توقیف می‌گردد.

تبصره ۲- مرکز اطلاعات مالی یک مؤسسه دولتی تابع وزارت امور اقتصادی و دارایی است. این مرکز متشکل از رئیس و به تعداد لازم معاون و گروه‌های کارشناسی از قبیل کارگروه حقوقی قضایی، پیگیری و نظارت، تحلیل و بررسی اطلاعات مالی می‌باشد. رئیس مرکز از میان افراد دارای حداقل ده سال سابقه مدیریتی یا قضایی مرتبط و با شرایط زیر با رأی حداقل دوسوم اعضای شورا و با حکم رئیس شورا منصوب می‌شود. دوره ریاست چهارسال و تجدید آن برای یک بار مجاز است. تشکیلات این مرکز در چهارچوب این قانون بر اساس آیین‌نامه‌ای است که توسط شورا تدوین می‌شود و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. علاوه بر رعایت قوانین و مقررات عمومی، رئیس و کارکنان مرکز باید دارای این شرایط باشند:

۱. وثاقت و حسن شهرت
۲. توانایی انجام وظایف
۳. نداشتن هرگونه سابقه محکومیت کیفری
۴. سلامت مالی، اخلاقی و امنیتی
۵. تعهد به اسلام، انقلاب، نظام اسلامی و قانون اساسی و التزام اعتقادی و عملی به ولایت فقیه.
۶. شرایط مقرر در بندهای (۱)، (۴) و (۵) از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه استعلام می‌شود و صرفاً پس از احراز کلیه شرایط مذکور و همچنین پس از دریافت موافقت این دو نهاد در خصوص بندهای مورد اشاره، رئیس مرکز مطابق مقررات فوق و سایر کارکنان مرکز، توسط رئیس مرکز تعیین می‌شوند. کلیه دستگاه‌های اجرایی از قوای سه‌گانه و نیروهای نظامی و انتظامی مکلفند در صورت درخواست مرکز اطلاعات مالی و با تصویب شورا نسبت به تأمین کارکنان بخش‌های مرکز که از افراد مجرب و باسابقه آن نهاد انتخاب می‌شوند همکاری لازم را داشته باشند. همکاری نیروهای نظامی و انتظامی بر اساس ضوابط مربوطه فرماندهی کل قوا است.

تبصره ۳- علاوه بر ضابطین عام، وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه در جرایم این قانون و قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم ضابط دادگستری می‌باشند.

تبصره ۴- نحوه و سطح دسترسی به اطلاعات مالی و اداری مربوط به جرائم پولشویی و تأمین مالی تروریسم و همچنین تعریف بر خط امن به موجب دستورالعملی است که توسط شورا تهیه می‌شود و به تصویب شورای عالی امنیت ملی می‌رسد.

ماده ۸- اطلاعات و اسناد گردآوری شده در اجرای این قانون، صرفاً در جهت کشف و رسیدگی به جرایم استفاده می‌شود. افشای اطلاعات و اسناد یا استفاده از آن‌ها به نفع خود یا دیگری به طور مستقیم یا غیرمستقیم توسط مأموران دولتی یا سایر اشخاص مقرر در این قانون ممنوع بوده و متخلف به مجازات حبس تعزیری درجه پنج محکوم خواهد شد.

ماده ۹- اصل مال و درآمد و عواید حاصل از ارتکاب جرم منشأ و جرم پولشویی (و اگر موجود نباشد مثل یا قیمت آن) مرتکبین جرم پولشویی مصادره می‌شود و همچنین چنانچه جمع اموال، درآمد و عواید مذکور تا ده میلیارد ریال باشد به حبس تعزیری درجه پنج و ارقام بیشتر از آن به حبس تعزیری درجه چهار در هر دو مورد علاوه بر مجازات قبل به جزای نقدی معادل وجوه یا ارزش مالی که مورد پولشویی واقع گردیده محکوم می‌شوند.

تبصره ۱- چنانچه عواید حاصل از جرم به اموال دیگری تبدیل یا تغییر یافته باشد همان اموال و در صورت انتقال به ثالث با حسن نیت، معادل آن از اموال مرتکب ضبط می‌شود.

تبصره ۲- صدور و اجرای حکم ضبط دارایی و منافع حاصل از آن در صورتی است که متهم به لحاظ جرم منشأ، مشمول این حکم قرار نگرفته باشد.

تبصره ۳- مرتکبین جرم منشأ در صورت ارتکاب جرم پولشویی علاوه بر مجازات‌های مقرر مربوط به جرم منشأ، به مجازات‌های پیش بینی شده در این قانون نیز محکوم خواهند شد. مرتکبین جرم پولشویی در صورت عدم ارتکاب جرم منشأ صرفاً به مجازات مقرر در این ماده محکوم می‌شوند.

تبصره ۴- در صورتی که جرم پولشویی به صورت سازمان یافته ارتکاب یابد، موجب تشدید در مجازات به میزان یک درجه خواهد بود.

تبصره ۵- در صورتی که اشخاص حقوقی مرتکب جرم پولشویی شوند علاوه بر مجازات‌های مقرر در ماده (۲۰) قانون مجازات اسلامی به جزای نقدی معادل دو تا چهار برابر وجوه یا ارزش مالی که مورد پولشویی واقع گردیده محکوم می‌شوند.

تبصره ۶- چنانچه این اموال متعلق به غیر باشد و در دادگاه صالحه مشخص شود که بدون اطلاع مالک استفاده شده یا اینکه مالک رضایت نداشته و این امر را به مراجع قانونی اعلام نموده یا اینکه امکان اعلام نداشته است به مالک آن مسترد می‌شود. **ماده ۱۰-** کلیه اموری که در اجراء این قانون نیاز به اقدام یا مجوز قضائی دارد باید طبق مقررات انجام پذیرد. قوه قضائیه موظف است طبق مقررات همکاری نماید.

ماده ۱۱- شعبی از دادگاههای عمومی در تهران و در صورت نیاز در مراکز استان‌ها به امر رسیدگی به جرم پولشویی و جرائم مرتبط اختصاص می‌یابد. تخصصی بودن شعبه مانع رسیدگی به سایر جرائم نمی‌باشد.

تبصره ۵- در مواردی که مرتکب جرم پولشویی از مقامات موضوع مواد (۳۰۷) و (۳۰۸) قانون آیین دادرسی کیفری و مرتکب جرم منشأ، شخصی غیر از مقامات مذکور باشد، به پولشویی حسب مورد در دادگاه‌های کیفری تهران یا مرکز استان رسیدگی می‌شود.

ماده ۱۲- در مواردی که بین دولت جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها قانون معاضدت قضایی و اطلاعاتی در امر مبارزه با پولشویی تصویب شده باشد، همکاری طبق شرایط مندرج در توافقنامه صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۳- مجازات شروع به جرم، معاونت و شرکت در جرایم موضوع این قانون و مقررات راجع به تشدید و تخفیف مجازات، حسب مورد تابع قانون مجازات اسلامی است.

ماده ۱۴- آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون توسط شورا تهیه می‌شود و پس از تأیید توسط رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

قانون فوق مشتمل بر دوازده ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ دوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۷/ ۱۱/ ۱۳۸۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی - غلامعلی حداد عادل